

Załącznik
do Zarządzenia Nr 55.2020
Wójta Gminy Goraj z dnia 08.06.2020 r.

WÓJT
GMINY GORAJ

RAPORT
O STANIE GMINY GORAJ
ZA 2019 ROK

Goraj, czerwiec 2020 rok

Spis treści

I. Administracja samorządowa	5
1. Wstęp	5
2. Charakterystyka Gminy	6
2.1. Rys historyczny.....	6
2.2. Okres współczesny.....	13
2.3 Liczba i struktura ludności.....	18
3. Rada Gminy Goraj	22
4. Urząd Gminy Goraj.....	24
5. Jednostki organizacyjne Gminy Goraj	26
6. Sołectwa w Gminie Goraj	26
II. Realizacja dokumentów strategicznych Gminy Goraj	29
1. Strategia rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023	29
2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Goraj na lata 2016-2023	30
3. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Goraj na lata 2017-2023	32
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	35
5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Goraj	36
6. Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2025.....	37
7. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	38
8. Gminny program przeciwdziałaniu narkomanii na lata 2017 – 2020.....	40
9. Program współpracy Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku	41
III. Finanse	45
IV. Gospodarka komunalna.....	47
1. Inwestycje gminne:	47
2. Gospodarka wodno – ściekowa.....	56
3. Gospodarka odpadami.....	59
4. Zabytki i ochrona konserwatorska, cmentarze, miejsca pamięci narodowej.....	63
5. Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona przeciwpożarowa	64
6. Pozostałe usługi komunalne.....	68

V. Oświata i wychowanie oraz kultura.....	69
1. Zespół Szkół w Goraju	69
2. Gminny Ośrodek Kultury	76
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Goraju	82
VI. Pomoc społeczna.....	86
VII. Funkcjonowanie Urzędu Gminy Goraj.....	90
VIII. Działalność gospodarcza	94
IX. Gospodarowanie mieniem komunalnym	95
X. Podsumowanie.....	106

I. Administracja samorządowa

1. Wstęp

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce raport o stanie Gminy Goraj za 2019 rok.

Dokument został opracowany w związku z wymogiem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Goraj w 2019 roku, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Goraj i funduszu sołectkiego.

Celem raportu jest możliwość uzyskania dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Goraj.

Gmina Goraj jest posiadająca osobowość prawną jednostką samorządu terytorialnego, powołaną dla organizacji życia publicznego na swoim terytorium.

Wszystkie osoby, które zamieszkują na obszarze Gminy z mocy ustawy o samorządzie gminnym stanowią wspólnotę samorządową, realizującą swoje zbiorowe cele lokalne przez wybraną przez siebie Radę Gminy i Wójta Gminy.

Urząd Gminy Goraj wykonywał zadania własne należące do samorządu gminnego, zadania wynikające z porozumień z samorządami oraz z zakresu administracji rządowej nakładane ustawami lub na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (np. Wojewodą Lubelskim).

Samorząd Gminy Goraj prowadził politykę wykonywania zadań ważnych i strategicznych z udziałem środków własnych i zewnętrznych, takich jak:

- 1) Montaż instalacji fotowoltaicznych na terenie Gminy Goraj,
- 2) Termomodernizacja wraz z rozbudową budynku Urzędu Gminy Goraj,
- 3) Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanego budynku GOK w celu przywrócenia mu nowych funkcji społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej,
- 4) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zastawie,
- 5) Przebudowy i modernizacje dróg gminnych i przebudowy, remonty świetlic wiejskich. Było to możliwe dzięki prowadzeniu konsekwentnej polityki finansowej, pilnowaniu odpowiedniego poziomu wydatków bieżących, tak aby można było realizować zadania najważniejsze dla mieszkańców Gminy Goraj z udziałem środków zewnętrznych.

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie gospodarki gminy, jej najważniejszych obszarów, ze szczególnym wyodrębnieniem budżetu gminy oraz zebranie wszystkich zagadnień w jednym dokumencie, aby w jak najszerszym ujęciu przedstawić funkcjonowanie samorządu Gminy w roku 2019.

W naszej Gminie, chociaż niewielkiej, dzieje się bardzo wiele, a raport scala wiedzę o działalności za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach oceny.

Zachęcam zainteresowanych, a w szczególności mieszkańców Gminy Goraj do lektury dokumentu.

2. Charakterystyka Gminy

2.1. Rys historyczny

Goraj był niegdyś rozwijającym się dynamicznym, urokliwym miasteczkiem drobnych kupców i rzemieślników, ze wschodnim, trochę kresowym kolorytem, o polskiej tożsamości kulturowej i historycznej wyrastającej z korzeni chrześcijańskich.

POCZĄTKI GORAJA

Goraj jest jednym z najstarszych miasteczek Lubelszczyzny. Badania archeologiczne datują ślady osadnictwa słowiańskiego na terenie wzgórza gorajskiego od VIII w. do pierwszych wzmianek źródłowych w XIII w. Goraj lokowano w pobliżu dwóch szlaków handlowych: starego piastowskiego szlaku z Kijowa do Krakowa przez Włodzimierz Wołyński, Szczebrzeszyn, Zawichost oraz drugiego z Mołdawii do Kazimierza przez Stryj, Drohobycz, Lubaczów, Krasnystaw, Lublin. Istotnym czynnikiem dla powstania i rozwoju miasteczka było usytuowanie tutaj w XIV w. obronnego zamku królewskiego. Zarówno bliskość zamku jak i szlaków komunikacyjno-handlowych sprzyjały rozwojowi miasteczka.

Pierwsza pisemna wzmianka o Goraju – „Demetrio de Goray” – pochodzi z 1375 roku w dokumencie nadającym prawo magdeburskie miastu Jarosławowi. Wspomniany Dymitr był wysokim urzędnikiem na dworze królewskim. W latach 1364-1370 i 1377-1391 pełnił urząd marszałka wielkiego koronnego oraz podskarbiego wielkiego koronnego. Przyczynił się do zawarcia unii w Krewie, a tym samym związku małżeńskiego Jagiełły z Jadwigą. Odegrał ważną rolę w historii Goraja.

26 lipca 1377 roku Dymitr i jego brat Iwan Korczakowie na mocy dokumentu wydanego przez króla Ludwika Andegaweńskiego pod zamkiem Belz otrzymali zamek Goraj zwany też Ładą z przyległymi wsiami. Było to potwierdzenie wcześniejszego już posiadania Goraja przez Dymitra, który w dokumentach tytułował się jako dziedzic Goraja.

Dymitr dbał o rozwój gospodarczy swoich włości. Doprowadził do lokacji Goraja na prawie miejskim magdeburskim prawdopodobnie w 1398 roku. Niestety dokument lokacyjny nie zachował się. Najpewniej spłonął w wyniku pożaru, jaki strawił miasto w 1508 r. W tym czasie zniszczeniu uległ także zamek. Król Zygmunt Stary wydał na prośbę ówczesnego właściciela Goraja Mikołaja Firleja nowy dokument zawierający odnowienie zniszczonego

przywileju na prawo magdeburskie dla Goraja. Ten dokument także został zniszczony podczas najazdu tatarskiego w 1561 r.

KOLEJNI WŁAŚCICIELE

Goraj pozostawał w rękach rodziny Gorajskich do roku 1508 roku. Wówczas dobra przejął Mikołaj Firlej z Dąbrowicy. W 1517 roku sprzedał je kasztelanowi małopolskiemu Wiktorynowi Sienieńskiemu. Syn kasztelana w 1540 roku podarował miasto hrabiemu Andrzejowi Górcie. W 1579 roku majątek gorajski nabył Paweł Trojanowski i w tym samym roku sprzedał Janowi Zamoyskiemu, który wcielił dobra do ordynacji. Odtąd Goraj pozostawał w Ordynacji Zamojskiej.

PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Przez cały okres I Rzeczypospolitej miasto Goraj wchodziło w skład powiatu urzędowskiego województwa lubelskiego. W 1772 roku Goraj znalazł się pod zaborem austriackim, awansując w latach 1773-1775 do rangi siedziby dystryktu (małego powiatu). Po likwidacji tegoż znalazł się w dystrykcie biłgorajskim. Na mocy Konwencji Warszawskiej z 1776 roku miasto powróciło do Polski, ale po ostatecznym upadku Rzeczypospolitej ponownie znalazło się w zaborze austriackim, następnie rosyjskim. W 1810 roku władze Księstwa Warszawskiego włączyły Goraj do powiatu zamojskiego. Z dniem 1 stycznia 1923 roku Gmina Goraj została włączona do powiatu biłgorajskiego. W latach 1975–1998 wchodziła w skład województwa zamojskiego.

PIECZĘCIE I HERB MIASTA

Najstarszy znany odcisk pieczęci herbowej miasta pochodzi z 1581 roku. Na tarczy widnieje herb Łodzia rodu Górków - ówczesnych właścicieli miasta. W otoku znajduje się napis +SIGILIUM+MIASTA+GORAJ. Kolejne trzy zachowane odciski pieczęci miasta pochodzą kolejno z 1662 r., 1665 r. i 1789 r. - wszystkie z herbem Zamoyskich - Jelita. Nie zachowała się pieczęć z pierwszego okresu istnienia miasta, gdy właścicielami byli Gorajscy. Z pewnością w herbie miasta był wówczas Korczak.

Obecny herb Goraja nawiązuje do swoich miejskich początków: na czerwonym polu tarczy na dole srebrne wręby Korczaków, u góry Łodzia rodu Górków.

PARAFIA

Parafię rzymskokatolicką w Goraju erygowano w 1379 roku. Dymitr ufundował wówczas pierwszy drewniany kościół pw. św. Bartłomieja Apostoła. Parafia obejmowała bardzo rozległy teren. W końcu XVIII wieku była trzecią pod względem liczby ludności w województwie lubelskim. Z jej obszaru zostały wydzielone nowe parafie: Radzięcín, Branew, Chrzanów i Gilów. Pierwszy kościół gorajski został prawdopodobnie zniszczony w wyniku pożaru w 1508 r., drugi w końcu XVI wieku. Trzeci kościół zniszczyli Szwedzi, następny spłonął w 1780 roku. Obecna świątynia została wybudowana w latach 1779–1782. Kościół uległ pożarowi w 1795 roku, lecz został odbudowany w latach późniejszych. Ta właśnie zabytkowa barokowa świątynia zachwyca dziś swym niepowtarzalnym pięknem. Przy parafii istniał szpital będący schronieniem dla ubogich, biblioteka oraz szkoła parafialna.

LUDNOŚĆ

Pierwsze wykazy mieszkańców Goraja nie zachowały się. Z wykazów XVI/XVII wiecznych wiemy, że w 1582 r. w miasteczku pojawił się pierwszy przedstawiciel ludności żydowskiej. Goraj w tym czasie zamieszkiwała ludność polska oraz nieliczni spolonizowani Rusini i potomkowie ludności wołoskiej. Tabela obrazuje liczbę i narodowość mieszkańców od XVIII do XX wieku. W zdecydowanej większości byli to ludność narodowości polskiej z widoczną mniejszością żydowską.

Rok	Ogółem mieszkańców	Narodowości polskiej	Narodowości żydowskiej
1726	1194	865	329
1764/65	1206	910	296
1800	1650	1337	313
1865	1939	1436	503
1904	2767	2127	640
1921	2331	1937	394
VI-1945	1279	1279	-

Goraj od początku był miasteczkiem rzemieślniczym. Ludność zajmowała się także handlem i rolnictwem. Już w 1566 roku powstał tu cech tkacki, w 1637 roku kuśnierski,

w 1639 roku szewski, w 1643 i 1723 roku cech sukienników i pończosników. Byli też rzeźnicy, krawcy, piekarze, czapnicy, cyrulicy, kotlarze, kowale, bednarze, garbarze. Przemysł tkacki upadł w czasie I wojny światowej. Goraj był jednym ze starszych ośrodków garncarstwa w powiecie. Ludność żydowska zajmowała się handlem, sprzedając swoje towary na targach i jarmarkach.

Z dokumentów szesnastowiecznych dowiadujemy się, że targi tygodniowe odbywały się w poniedziałki a potem w czwartki, w późniejszym okresie w środy, natomiast doroczne jarmarki dwa a potem trzy razy i znowu dwa razy w roku. Goraj był lokalnym rynkiem handlowym.

ZABUDOWA

Układ przestrzenny miasteczka od początku był zdeterminowany warunkami topograficznymi wzgórza gorajskiego. Nie zachowały się mapy miasta z czasów lokacji. Najpewniej dzisiejsza lokalizacja rynku jest zbliżona do tej z 1398 r. Najstarsze ulice w obrębie wzgórza miejskiego to Rynek oraz Szewska, Kościelna, Kozacka, Poprzeczna, Młyńska. Zabudowa miasteczka do początków XX wieku była drewniana. W XVII –XVIII wieku w Goraju istniał ratusz. W tym czasie była też łaźnia miejska. Rynek otaczały domy podcieniowe ustawione szczytowo. Domy gorajskie należały do najpiękniejszych na terenie południowej Lubelszczyzny. Większość z nich była pokryta wysokimi dachami naczółkowymi. Reprezentowane były niemal wszystkie typy dachów: naczółkowy, łamany polski, krakowski, mansardowy, półszczytowy, czterospadowy i dwuspadowy. Podcienia przy rynku były wsparte na profilowanych słupach. Większość domów miała drzwi zewnętrzne frontowe z półkolistymi zamknięciami nadproży. Zabudowa ta została spalona w czasie pierwszej wojny światowej, znana jest dzięki zachowanym fotografiom i dawnym opisom.

Ludność żydowska posiadała synagogę z XVII wieku, która została rozebrana w latach 1940–1944. Była też mykwa. Na zboczu wzgórza nieopodal cmentarza katolickiego znajdował się żydowski kirkut, pozostałości którego widoczne są do dzisiaj.

SZKOLNICTWO

Wyraźne ślady szkolnictwa w Goraju odnajdujemy w początkach XIX wieku. W okresie Księstwa Warszawskiego utworzono pierwszą szkołę elementarną. Około roku 1820 istniała w Goraju także szkółka rzemieślniczo-niedzielną przy szkole elementarnej. Opieką nad szkołą zajęło się Towarzystwo Szkolne oraz ordynaci. W 1877 roku wybudowano nową szkołę. Służyła Gorajowi przez 30 lat, jednak po wielu remontach wybudowano kolejną, która częściowo uległa zniszczeniu w czasie I wojny światowej. Od roku 1906 w Goraju ożywioną działalność oświatową zaczęła prowadzić Polska Macierz Szkolna. Prowadziła bibliotekę i czytelnię. Po II wojnie wybudowano nową szkołę rozbudowywaną wieloetapowo do czasów obecnych.

POWSTANIA NARODOWE I UTRATA PRAW MIESKICH

W okresie powstań narodowych mieszkańcy Goraja wykazywali postawy patriotyczne. Szczególnie odznaczyli się proboszczowie gorajscy. W 1831 roku ks. Kazimierz Matraszek nawoływał do tworzenia oddziałów partyzanckich i walki z wrogiem. W formowaniu takiego oddziału pomagał burmistrz Florian Skalski. Niestety wojska carskie udaremniły te działania.

Niezmiernie ważną postacią w historii miasteczka jest proboszcz z okresu powstania styczniowego ks. Jan Chyliczkowski. Zasłynął z wygłaszania przed powstaniem styczniowym płomiennych patriotycznych kazań i organizowania manifestacji. Najbardziej znane jest jego wystąpienie w Janowie Ordynackim 14 lipca 1861 roku, poprzedzone mszą, procesją i ustawieniem krzyża na przykościelnym cmentarzu na znak wiary i polskości. Mimo ostrzeżeń carskich, ksiądz nie zaprzestał takich działań. Został skazany i wywieziony do Wołogdy w 1862 r., skąd powrócił tego samego roku, jednak pozostał pod nadzorem policji carskiej. Okolice Goraja były terenem intensywnych działań powstańczych. Ks. Chyliczkowski mocno wspierał powstańców. Utrzymywał z powstańcami szerokie kontakty, odbierał od nich przysięgę, udzielał schronienia, zaopatrywał, jeździł z posługą do oddziałów w lasach. Nocą 18/19 maju 1863 r. ks. Chyliczkowski udzielił schronienia członkom sztabu przechodzącego koło Goraja oddziału pułkownika Borelowskiego. 22 maja 1863 roku został aresztowany przez Rosjan i skazany na rozstrzelanie. Wyrok zamieniono na zesłanie na Syberię, skąd powrócił w 1885 r. Przykład proboszcza wpływał na postawy parafian gorajskich. Istnieją przekazy, że mieszkańcy Goraja i okolic brali udział w walkach powstańczych.

W kilka lat po stłumieniu powstania styczniowego, w wyniku represji obcego zaborcy, Goraj - u swego zarania królewski, utracił prawa miejskie nadane mu przed wiekami przez polskich władców i suwerenów tego kraju. Kara za powstanie miała charakter dotkliwy i trwa do dzisiaj. Zaborca uzasadniał decyzję niską liczbą mieszkańców i niskimi dochodami miasta, mimo, że większość ludności nie zajmowała się rolnictwem. Ukaz carski wydano w 1869 roku, a wszedł w życie w styczniu 1870 roku. Goraj otrzymał status wsi, ale określanej jako osada miejska. Wśród mieszkańców pozostało do dziś obecne poczucie, że nie są mieszkańcami wsi. Mieli i mają nadal świadomość odrębności i tradycji miejskich.

OKRES WOJEN I PO WOJNIE

W czasie I wojny przez Goraj trzykrotnie przetaczał się front. Goraj doznał dotkliwych zniszczeń w zabudowie i w inwentarzu żywym. Mieszkańcy z konieczności służyli w zaborczej rosyjskiej armii, walczyli o Polskę w legionach, a emigranci w Błękitnej Armii gen. Hallera.

W okresie międzywojennym działały w Goraju liczne organizacje: Związek Strzelecki, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, koło teatralne, chór, orkiestra dęta, Ochotnicza Straż Ogniowa, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej, Związek Rezerwistów, Liga Morska i Kolonialna. Aktywność społeczna mieszkańców była bardzo duża.

W czasie II wojny światowej Goraj znalazł się pod okupacją niemiecką w ramach Generalnej Guberni. Dwukrotnie był spalony. W latach 1941 -1945 wielu mieszkańców Niemcy zamordowali w niemieckich obozach zagłady. Ginęli też w kampanii wrześniowej i walkach o wyzwolenie. Byli wywożeni na roboty przymusowe do Niemiec. Tworzyli lokalne struktury ZWZ-AK. Walczyli pod Monte Cassino, wyzwolali Berlin. W październiku 1943 roku gorajscy Żydzi zostali wywiezieni do obozu w Bełżcu i tam zamordowani przez Niemców. Kilkunastu zginęło w samym Goraju, a kilkoro Żydów ukrywało się i przeżyło wojnę w pobliskiej Ładzie.

Goraj, przedwojenne miasteczko małej przedsiębiorczości, wyszedł z wojny totalnie zniszczony materialnie i demograficznie. W czerwcu 1945 roku liczył zaledwie 1279 mieszkańców. Wysoka śmiertelność w okresie powojennym i migracje w poszukiwaniu lepszych warunków życia spowodowały dalszy spadek liczby ludności.

Rada Gminy Goraj zwróciła się do Rady Ministrów z apelem i prośbą o przywrócenie praw miejskich Gorajowi, które zostały mu zabrane przez obcego zaborcę „za karę” za wsparcie powstania styczniowego. Ten bezprawny akt obcego mocarstwa zahamował rozwój gospodarczy Goraja oraz pozostawił poczucie krzywdy w mieszkańcach. Przywrócenie praw miejskich po 150 latach od ich utraty zbiega się w czasie ze stuleciem odzyskania niepodległości przez Polskę.

Pamiętając o ponad siedemsetletniej historii, która napawa nas dumą, chcemy odnowić tradycje miejskie i nadać nowy impuls rozwojowy miasteczku Goraj – naszej Małej Ojczyźnie.

Zabudowa podcieniowa w Goraju

2.2. Okres współczesny

Gmina Goraj jest jedną z najmniejszych gmin powiatu biłgorajskiego i województwa lubelskiego. Zajmuje powierzchnią 6.787 ha. Zamieszkuje ją około 4.179 mieszkańców. Składa się ona z 12 sołectw, w skład których wchodzi 15 miejscowości. Położona jest na Roztoczu, w dorzeczu rzeki Tanew. Największym ciekim wodnym gminy jest rzeka Biała Łada. Administracyjnie usytuowana jest w północnej części powiatu biłgorajskiego, wzdłuż drogi wojewódzkiej, stanowiącej najważniejszy drogowy szlak komunikacyjny Lublin - Przemyśl. Teren Gminy wykazuje cechy charakterystyczne dla klimatu kontynentalnego, czyli duża zmienność klimatu, wysokie opady i bogata rzeźbę terenu, co przekłada się na urokliwy krajobraz Gminy Goraj. Pomimo tego, gospodarka rolna na tym terenie jest znacznie utrudniona i choć krajobrazy są tu piękne, to uprawa gruntów stanowi niekiedy znaczny problem. Cały teren gminy jest zróżnicowany wysokościowo, krajobraz okolic jest typowy dla obszaru polodowcowego. Sieć osadniczą na terenie gminy tworzą zarówno wsie, zbudowane przeważnie w formie „ulicówek”, oraz znaczna ilość rozrzuconych, pojedynczych gospodarstw rolnych, pokrywających teren gminy w sposób równomierny.

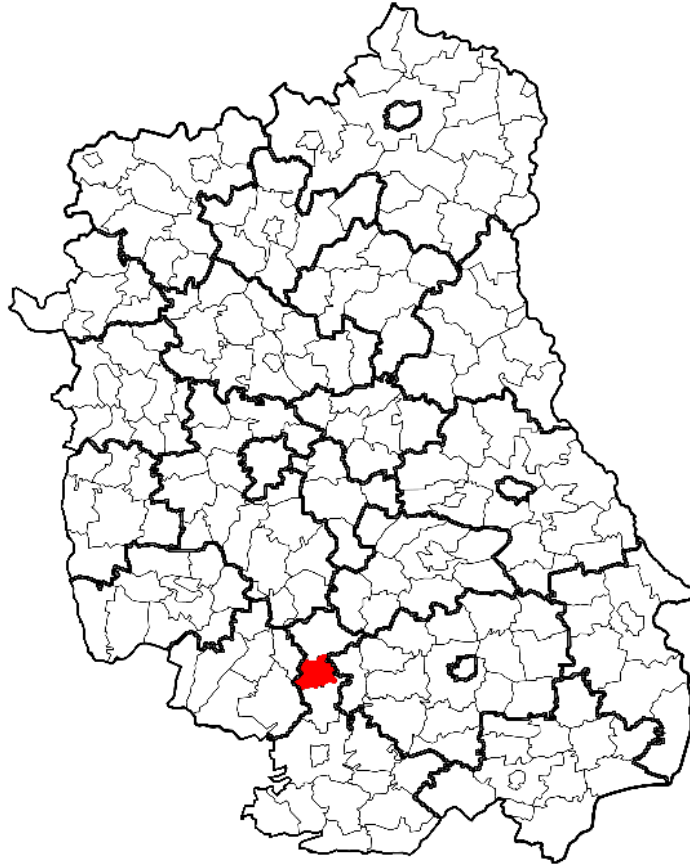

Goraj – zdjęcie lotnicze

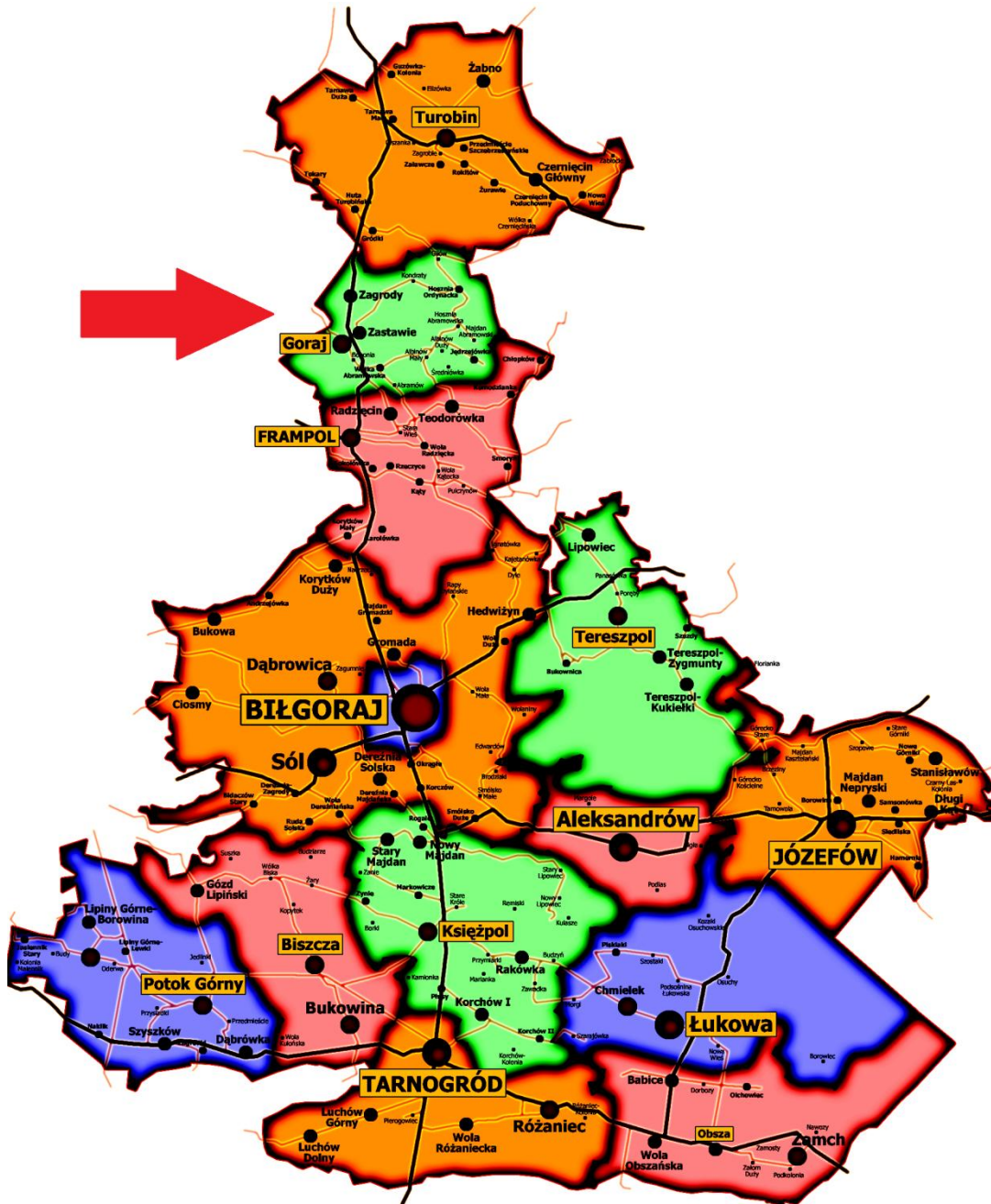
Administracyjnie od 1 stycznia 1999 roku gmina Goraj leży w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego i północnej części powiatu biłgorajskiego.

Graniczy ona z pięcioma gminami:

- ➔ Chrzanów, Dzwola – leżącymi w powiecie janowskim,
- ➔ Frampol, Turobin- leżącymi w powiecie biłgorajskim,
- ➔ Radecznica – leżącą w powiecie zamojskim.

Mapa: Usytuowanie Gminy Goraj na tle województwa lubelskiego

Mapa Usytuowanie Gminy Goraj na tle powiatu biłgorajskiego (Źródło: <http://pl.wikipedia.org>)

Gmina cechuje się stosunkowo dobrą dostępnością komunikacyjną. Przez jej teren przebiega ważny szlak komunikacyjny Lubelszczyzny - droga wojewódzka nr 835 Lublin - Biłgoraj-Przemyśl. Znajduje się ona w odległości 23 km od Biłgoraja, 63 km od stolicy województwa lubelskiego - Lublina, 55 km od Zamościa, 111 km od Rzeszowa, 236 km od Warszawy, 269 km od Krakowa. Najbliżej zlokalizowanym portem lotniczym jest port Lublin – Świdnik (65 km) i Rzeszów – Jasionka (127 km). Goraj położony jest w odległości 97 km (1,4 h) od polsko-ukraińskiego przejścia drogowego w Hrebenem oraz 85 km (1,2 h) od polsko-ukraińskiego przejścia drogowego w Zosinie.

Na ogólną powierzchnię gminy wynoszącą 6.787 ha składają się:

- ✓ grunty orne o powierzchni 4.432 ha stanowiące 65 % powierzchni gminy
- ✓ sady o powierzchni 111 ha, stanowiące 1,63% powierzchni gminy,
- ✓ łąki o powierzchni 254 ha, stanowiące 3,7 % powierzchni gminy
- ✓ pastwiska o powierzchni 248 ha, stanowiące 3,6 % powierzchni gminy
- ✓ lasy o powierzchni 1.325 ha, stanowiące 19,5 % powierzchni gminy
- ✓ grunty pozostałe, w tym nieużytki o powierzchni 417 ha, stanowiące 6,1% ogólnej powierzchni gminy.

Głównym źródłem utrzymania ludności tutejszej gminy jest wielokierunkowe rolnictwo indywidualne. Gmina liczy obecnie 1527 gospodarstw rolnych, a liczba gospodarstw domowych wynosi 995. Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego ukształtowała się na poziomie 5,00 ha. Zdecydowana większość gospodarstw indywidualnych ma grunty w tzw. szachownicy, z czego 90 % w 5 i więcej działkach. W przeważającej części przeciętne gospodarstwo rolne o powierzchni około 5 ha składa się z kilkunastu a nawet kilkudziesięciu działek. Odległość działek od siedziby gospodarstwa wynosi w wielu przypadkach powyżej 4-5 km a w niektórych nawet więcej. Całość gospodarstw rolnych prowadzi produkcję wielokierunkową, bez wyraźnie określonej specjalizacji. Sytuacja ta nie sprzyja unowocześnieniu produkcji, warunkującemu obniżkę kosztów i poprawę jakości. W konsekwencji prowadzi to do niskiej konkurencyjności tutejszych gospodarstw.

Drogi gruntowe na tutejszym terenie przebiegają wzdłuż stoków i nieustannie narażone są na powstanie w ich ciągach głębokich kolein a te z kolei utrudniają rolnikom dojazd do pól uprawnych oraz gruntów leśnych. Uprawa roli w takich warunkach powoduje dużą awaryjność maszyn i sprzętu rolniczego, a ponadto ma wpływ na wyższy wskaźnik wypadków w rolnictwie.

Z roku na rok wzrasta powierzchnia odłogów i ugorów, szczególnie na terenach o dużych skłonach, gdzie kąt nachylenia nie pozwala na zmechanizowanie prac związanych z daną uprawą. W chwili obecnej szacuje się, że jest ich bardzo dużo - około 490 ha.

Podsumowując rolnicy z naszej gminy uprawiają pola na górzystym i pochyłym terenie. Występują tu złożone problemy wynikające z rozdrobnienia struktury agrarnej i niekorzystnej rzeźby terenu, jednocześnie należy nadmienić że mają one znaczenie dla rozwoju turystyki, zachowania krajobrazu i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Na terenie gminy znajdują się również dwa źródłiska o powierzchni 0,04 ha i 0,08 ha mające status pomników przyrody.

Tabela : Struktura gruntów w gminie Goraj

Tereny mieszkaniowe [ha]	Użytki rolne			Lasy i grunty leśne [ha]	Pozostałe grunty [ha]	Powierzchnia ogółem [ha]
	Grunty orne [ha]	Sady [ha]	Łąki i pastwiska [ha]			
354	4 461	113	503	1306	50	6 787

Źródło: <http://stat.gov.pl/>

Jakość gleb determinuje w dużym stopniu kierunki upraw roślin i hodowli zwierząt. W uprawach dominują zboża (m.in. pszenica, żyto, jęczmień, owies), ziemniaki, buraki cukrowe, maliny, porzeczki, truskawki i warzywa gruntowe. Domeną gminy jest także hodowla żywca wieprzowego i bydła. Charakterystyczną cechą gospodarstw jest ich niekorzystny rozłóg, tzw. „szachownica pól”. Na jedno gospodarstwo rolne średnio przypada 4,7 działki, o średniej powierzchni 1,4 ha, a średnia odległość najdalej położonej działki od siedliska wynosi 3,8 km.

W ostatnich latach zauważalna jest tendencja do zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych ale również do znacznego zmniejszenia liczby funkcjonujących gospodarstw.

Duży udział gospodarstw małych - około 90 % gospodarstw w gminie to gospodarstwa o powierzchni od 1 ha do 10 ha (średnia w województwie lubelskim 84 %), szachownica pól, oraz duża odległość działek od siedlisk zwiększa koszty produkcji i jest przeszkodą do rozwoju produkcji towarowej.

2.3 Liczba i struktura ludności

Według danych jakie zebrane są w rejestrze mieszkańców na terenie Gminy Goraj na dzień 31 grudnia 2019 r. zamieszkiwało 4179 osób wobec 4211 osób na koniec roku poprzedniego. Analizując liczbę ludności, daje się zaobserwować w ostatnich latach regularny spadek liczby mieszkańców. Jeszcze na koniec roku 2015 liczba mieszkańców wynosiła 4273 po to by po dwóch latach spaść do poziomu 4237 mieszkańców na koniec roku 2017. Na taki stan rzeczy główny wpływ ma większa liczba zgonów niż urodzeń oraz zwiększona liczba mieszkańców wymeldowujących się do innych gmin głównie miejskich oraz podmiejskich. W ostatnim czasie proces ubytku mieszkańców nieco wyhamował, jednak należy stwierdzić z całą świadomością, że społeczeństwo Gminy Goraj starzeje się. Prognozy demograficzne przewidują proces niewielkiego, ale systematycznego zmniejszania się liczby ludności na terenie Gminy. Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy na koniec roku 2019 kształtowała się w następujący sposób:

L.p.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Kobiety	Mężczyźni
1.	Abramów	134 (+1)	71	63
2.	Albinów Duży	59 (-3)	28	31
3.	Albinów Mały	45 (+1)	27	18
4.	Bononia	218 (+1)	112	106
5.	Gilów	180 (0)	81	99
6.	Goraj	927 (-15)	472	455
7.	Hosznia Abramowska	99 (+3)	52	47
8.	Hosznia Ordynacka	311 (-2)	158	153

9.	Jędrzejówka	188 (-12)	101	87
10.	Kondraty	184 (-4)	88	96
11.	Majdan Abramowski	92 (-2)	45	47
12.	Średniówka	160 (+2)	76	84
13.	Wólka Abramowska	380 (+2)	186	194
14.	Zagrody	657 (+3)	330	327
15.	Zastawie	545 (-7)	279	266

*(w nawiasie zmiana w stosunku do roku ubiegłego)

W 2019 roku zmarło 56 osób zameldowanych na terenie gminy. Liczba zmarłych w poszczególnych miejscowościach gminy kształtowała się w następujący sposób:

L.p.	Miejscowość	Liczba zmarłych	Kobiety	Mężczyźni
1.	Abramów	3	3	0
2.	Albinów Duży	0	0	0
3.	Albinów Mały	0	0	0
4.	Bononia	0	0	0
5.	Gilów	4	4	0
6.	Goraj	10	3	7

7.	Hosznia Abramowska	1	1	0
8.	Hosznia Ordynacka	2	1	1
9.	Jędrzejówka	4	0	4
10.	Kondraty	2	1	1
11.	Majdan Abramowski	1	1	0
12.	Średniówka	4	3	1
13.	Wólka Abramowska	4	0	4
14.	Zagrody	11	4	7
15.	Zastawie	10	5	5

W Gminie Goraj w roku 2019 urodziło się 43 dzieci. W podziale na poszczególne miejscowości urodzenia kształtują się następująco:

L.p.	Miejscowość	Liczba urodzonych	Kobiety	Mężczyźni
1.	Abramów	1	1	0
2.	Albinów Duży	0	0	0
3.	Albinów Mały	0	0	0
4.	Bononia	3	1	2
5.	Gilów	1	0	1

6.	Goraj	7	3	4
7.	Hosznia Abramowska	4	2	2
8.	Hosznia Ordynacka	3	2	1
9.	Jędrzejówka	1	1	0
10.	Kondraty	1	0	1
11.	Majdan Abramowski	0	0	0
12.	Średniówka	1	1	2
13.	Wólka Abramowska	7	4	3
14.	Zagrody	7	4	3
15.	Zastawie	6	3	3

2. Urząd Stanu Cywilnego

Cały obszar Gminy Goraj stanowi okręg rejestracyjny miejscowego Urzędu Stanu Cywilnego.

Urząd Stanu Cywilnego realizuje w szczególności zadania z zakresu:

1. rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów;
2. rejestracji zdarzeń mających wpływ na treść i ważność aktów stanu cywilnego;
3. wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz udostępniania informacji na podstawie aktów stanu cywilnego i akt zbiorowych;
4. przechowywania i konserwacji ksiąg stanu cywilnego;
5. przyjmowania oświadczeń woli przewidzianych ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682);
6. zmiany imion i nazwisk.

Ponadto w USC realizowane są zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych.

3. Rada Gminy Goraj

Rada Gminy Goraj, jako organ stanowiący i kontrolny, działając zgodnie z przepisami konstytucji RP stanowi podstawową jednostkę samorządu. W pełni realizuje zasady jawności, praworządności, decentralizacji władzy, subsydiarności oraz samodzielności. Radni Rady Gminy Goraj wykorzystywali różne formy demokracji bezpośredniej, wśród których większość stanowiły zebrania wiejskie, podczas których odbywały się również konsultacje społeczne. Rada poprzez komisję rewizyjną pełni funkcję kontrolną, realizowaną głównie poprzez uchwałę absolutoryjną, co w sytuacji ścisłej i stałej współpracy z Wójtem Gminy Goraj miało charakter formalny.

W skład Rady Gminy Goraj wchodzi 15 radnych.

Skład Rady Gminy Goraj przedstawia się następująco:

Prezydium rady:

- Stanisław Kapica – Przewodniczący Rady Gminy
- Zbigniew Kość – Wiceprzewodniczący Rady Gminy
- Andrzej Jan Stańczyk – Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Pozostali radni:

- Leszek Bigos
- Leszek Gąbka
- Ryszard Furmaga
- Danuta Jabłońska
- Paweł Kuraś
- Paweł Łacek
- Piotr Malec
- Krzysztof Mielko
- Maria Momot
- Władysław Sowa
- Mirosław Stańczyk
- Tadeusz Widz

Rada powołała trzy stałe komisje, których skład przedstawiał się następująco:

Komisja rewizyjna:

Prezydium komisji:

- Danuta Jabłońska – Przewodnicząca
- Mirosław Stańczyk – Zastępca przewodniczącej

Pozostali członkowie komisji:

- Maria Momot
- Paweł Łacek
- Tadeusz Widz

Komisja spraw społecznych:

Prezydium komisji:

- Krzysztof Mielko – Przewodniczący
- Leszek Bigos – Zastępca przewodniczącego

Pozostali członkowie komisji:

- Ryszard Furmaga
- Andrzej Jan Stańczyk

Komisja infrastruktury:

Prezydium komisji:

- Władysław Sowa – Przewodniczący
- Paweł Kuraś – Zastępca przewodniczącego

Pozostali członkowie komisji:

- Leszek Gąbka
- Zbigniew Kość
- Piotr Malec

Komisja skarg, wniosków i petycji:

Prezydium komisji:

- Paweł Kuraś – Przewodniczący
- Ryszard Furmaga – Zastępca przewodniczącego

Członek komisji:

- Tadeusz Widz

Na mocy obowiązującego statutu do zadań komisji spraw społecznych należą sprawy w szczególności z zakresu: oświaty, kultury, zdrowia, spraw socjalnych, opieki społecznej, sportu, turystyki i ochrony środowiska natomiast do zadań komisji infrastruktury należy nadzorowanie spraw z zakresu realizacji budżetu gminy: zagospodarowania przestrzennego gminy, gospodarki rolnej i leśnej, usług i rzemiosła, handlu, rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej. Ponadto statut określa, iż do zadań komisji stałych należy w szczególności: opiniowanie projektów uchwał rady oraz dokonywanie oceny ich wykonania, występowanie z inicjatywą uchwałodawczą, opiniowanie i rozpatrywanie spraw przekazanych komisji przez radę, przewodniczącego rady oraz członków komisji, zgłaszanie radzie wniosków w sprawach objętych zakresem działania komisji i wykonywanie innych zadań zleconych przez radę.

W 2019 roku radni zgłaszali wnioski i zapytania głównie w formie ustnej na sesjach rady gminy. W 2019 roku radni zgłosili cztery interpelacje, które na mocy obowiązującej ustawy, należało składać w formie pisemnej.

Rada Gminy Goraj podjęła w 2019 roku 71 uchwał na 12 sesjach.

W większości rada podejmowała uchwały będące aktami prawa miejscowego, w szczególności realizując kompetencje finansowe. Organizację pracy rady określa szczegółowo Statut Gminy Goraj, który został uchwalony 19 października 2018 roku, przede wszystkim z uwagi na konieczność zmian w związku ze zmianą niektórych ustaw, poprzedni statut został uchwalony w 2003 roku, co świadczy o stabilizacji legislacyjnej prezentowanej przez radnych i przekłada się na pozytywny odbiór przez mieszkańców sposobu sprawowania władzy.

4. Urząd Gminy Goraj

Urząd Gminy Goraj jest jednostką organizacyjną, której przedmiotem działalności jest realizacja zadań Wójta Gminy w zakresie wykonywania uchwał Rady Gminy i zadań określonych przepisami prawa państwowego. Na czele Urzędu stoi wybrany w wyborach bezpośrednich Wójt Gminy Goraj – Antoni Łukasik. Funkcję tę pełni po raz drugi.

Wójt Gminy jest organem wykonawczym gminy i jednocześnie kierownikiem Urzędu oraz zwierzchnikiem służbowym kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W skład Urzędu wchodzi:

I. Stanowiska kierownicze:

- 1) Wójt,
- 2) Skarbnik,
- 3) Sekretarz.

II. Referaty:

- 1) Referat Finansowy,
- 2) Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Inwestycji,
- 3) Referat Ogólno - Organizacyjny,
- 4) Referat Gospodarki Wodno – Ściekowej.

III. Samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – stanowisko pracy ds. ewidencji ludności i archiwum zakładowego,
- 2) Stanowisko pracy ds. oświaty.

IV. Grupa Robót Porządkowych i Remontowych

Strukturę organizacyjną Urzędu stanowią:

I. Referat Finansowy :

- 1) Kierownik Referatu - Skarbnik Gminy,
- 2) Stanowisko pracy ds. księgowości budżetowej i płac,
- 3) Stanowisko pracy ds. księgowości budżetowej,

- 4) Stanowisko pracy ds. obsługi kasowej i księgowości oświatowej,
- 5) Stanowisko pracy ds. wymiaru podatków, opłat i księgowości podatkowej,
- 6) Główny Specjalista ds. księgowości.

II. Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Inwestycji :

- 1) Kierownik Referatu – stanowisko pracy ds. komunalnych i zagospodarowania przestrzennego,
- 2) Stanowisko pracy ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
- 3) Stanowisko pracy ds. pozyskiwania i rozliczania środków pozabudżetowych,
- 4) Stanowisko pracy ds. inwestycji i drogownictwa,
- 5) Stanowisko pracy ds. rolnictwa i działalności gospodarczej,
- 6) Stanowisko pracy ds. geodezji i gospodarki gruntami.

III. Referat Ogólno - Organizacyjny:

- 1) Kierownik Referatu Ogólno – Organizacyjnego - stanowisko pracy ds. zamówień publicznych i informacji niejawnych,
- 2) Stanowisko pracy ds. ogólno - organizacyjnych,
- 3) Stanowisko pracy ds. informatyki i obsługi Rady Gminy,
- 4) Sprzątaczką,
- 5) Pomoc administracyjna.

IV. Referat Gospodarki Wodno – Ściekowej:

- 1) Kierownik Referatu - stanowisko pracy ds. naliczania opłat i nadzoru,
- 2) Operator oczyszczalni ścieków,
- 3) Konserwator wodociągów,
- 4) Kierowca ciągnika do wywozu nieczystości płynnych.

V. Samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, stanowisko pracy ds. ewidencji ludności i archiwum zakładowego,
- 2) Stanowisko pracy ds. oświaty.

VI. Grupa Robót Porządkowych i Remontowych:

- 1) Kierownik Grupy – Sekretarz Gminy,
- 2) Kierowca, operator koparko – ładowarki,
- 3) Kierowca ciągnika,
- 4) Robotnik gospodarczy.

5. Jednostki organizacyjne Gminy Goraj

- 1) Urząd Gminy Goraj,
- 2) Zespół Szkół w Goraju,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goraju,
- 4) Gminny Ośrodek Kultury w Goraju,
- 5) Gminna Biblioteka Publiczna w Goraju.

6. Sołectwa w Gminie Goraj

Jednostkami pomocniczymi Gminy są sołectwa. W Gminie Goraj utworzonych jest 12 sołectw. W celu rozwijania aktywności społecznej i gospodarczej w sołectwach oraz zapewnienia stałej łączności między sołectwem a Radą Gminy i Wójtem Gminy, mieszkańcy sołectw wybierają ze swego grona Sołtysa i Radę Sołecką.

Sołectwa i miejscowości gminy Goraj

Do zadań sołtysa należy dbanie o zbiorowe potrzeby mieszkańców sołectwa, a w szczególności:

- 1) reprezentowanie sołectwa na zewnątrz, wobec Rady Gminy i Wójta Gminy.
- 2) zwoływanie zebrań wiejskich,
- 3) wpływanie i wykorzystanie aktywności mieszkańców służącej poprawie gospodarki i warunków życia w sołectwie,
- 4) występowanie z wnioskami dotyczącymi potrzeb sołectwa i jego mieszkańców oraz prowadzenie działalności interwencyjnej w tym zakresie.

W 2019 roku od dnia 25 stycznia do dnia 1 lutego na podstawie Zarządzenia Nr 7.2019 Wójta Gminy Goraj z dnia 10 stycznia 2019 roku odbyły się zebrania sołeckie. Podczas zebrań wybrano Sołtysów i Rady Sołeckie, omówiono najważniejsze problemy mieszkańców i nakreślono plany do realizacji na bieżący rok i lata następne.

Sołtysom i Radom Sołeckim gratuluję wyboru i życzę owocnej pracy na rzecz mieszkańców.

Wykaz Sołectw, Sołtysów i Rad Sołeckich realizujących zadania w 2019 roku

Lp.	Nazwa jednostki pomocniczej (sołectwa)	Wybrany sołtys	Wybrani członkowie Rady Sołeckiej
1.	Abramów	Cecylia Korgul	Kowalski Patryk Łuszczak Jan Małyszek Zenon
2.	Bononia	Tadeusz Widz	Malec Marian Gajur Józef Dziadosz Zbigniew
3.	Gilów	Wiesław Kryk	Marek Paweł Marek Marcin Omiotek Piotr
4.	Goraj	Jarosław Gorzkowski	Gorzkowski Łukasz Rożek Marian Witko Marzena
5.	Hosznia Ordynacka	Maria Górniak	Górniak Stanisław Łupina Zenobia Kusaj Kazimierz Grabowski Janusz Łupina Antoni
6.	Jędrzejówka	Waldemar Szkołut	Banak Bogusław Stańczyk Sławomir Fiedrek Grzegorz Książek Stanisław

7.	Kondraty	Beata Gąbka	Misiura Józef Kozibrzuch Henryk Kaproń Czesław Koszałka Marian
8.	Majdan Abramowski	Irena Momot	Misiura Adam Stańczyk Agnieszka Olik Anna
9.	Średniówka	Aleksander Małyszek	Kubina Krystyna Korgul Adam Kosik Alina Kość Zbigniew
10.	Wólka Abramowska	Mieczysław Momot	Omiotek Aleksander Kaczor Ireneusz Momot Edward Brodziak Stanisław
11.	Zagrody	Bolesław Oleszek	Próchno Barbara Kowal Karolina Łacek Helena Maksim Anna
12.	Zastawie	Maria Szarlip	Błacha Marcin Dziura Teresa Fiedorek Stanisława Mareczko Anna Morzydusza Sławomir

II. Realizacja dokumentów strategicznych Gminy Goraj

1. Strategia rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023

Strategia Rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023 została przyjęta Uchwałą Nr XVI/107/16 Rady Gminy Goraj z dnia 21 kwietnia 2016 r. prace nad opracowaniem dokumentu rozpoczęły się w październiku 2015 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023 to dokument, który jest odpowiedzią na ustawowe regulacje dotyczące prowadzenia polityki rozwoju oraz uprawnienia gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym do prowadzenia spraw pozostających w zakresie działania gminy, w tym uchwalania programów gospodarczych. Niniejszy dokument został opracowany przy uwzględnieniu dokumentów planistycznych i strategicznych o zasięgu zarówno wspólnotowym, krajowym, wojewódzkim, jak i powiatowym oraz gminnym.

Strategia Rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023 jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jest ona dokumentem mającym na celu wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju. Stanowi podstawowy instrument długofalowego zarządzania, który pozwoli na zapewnienie ciągłości i trwałości realizacji działań władz gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami: kulturowymi i przyrodniczymi, ludzkimi, infrastrukturalnymi czy też finansowymi.

Założono, że zaktualizowana Strategia Rozwoju Gminy Goraj będzie dokumentem średniookresowym, a okres jej realizacji przypadnie na lata 2016-2023. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego jest zgodne z zaleceniami planistycznymi. Ponadto pozwala na jej dostosowanie do wymogów wynikających z obowiązującej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Przyjęty horyzont wdrażania i monitorowania strategii pozwoli na pełniejsze osiągnięcie zakładanych rezultatów projektów współfinansowanych ze środków perspektywy finansowej UE w latach 2014-2020. Biorąc pod uwagę fakt, że jest ona dokumentem o dość długim okresie obowiązywania, przyjęto, że musi mieć charakter uniwersalny - koncentrujący się na rozwiązaniu najważniejszych problemów rozwojowych gminy i jej mieszkańców.

Strategia Rozwoju Gminy Goraj na lata 2016-2023 została określona poprzez trzyszczeblowy układ celów. Wybór narzędzi możliwych do zastosowania, w celu wspomagania rozwoju gminy, określony został przez główne kierunki działań. Przedmiotowe cele zostały sformułowane w następującym układzie: cel generalny – wizja (ogólny kierunek działań prowadzonych w celu osiągnięcia rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki samorządu terytorialnego), cele strategiczne (wskazują główne obszary, których wsparcie jest konieczne do rozwoju procesów gospodarczych i społecznych) oraz cele szczegółowe (stanowią uszczegółowienie celów strategicznych).

Cel główny strategii – Wizja Gminy Goraj – „Celem naszej polityki rozwoju jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców poprzez inwestycje w nowoczesną infrastrukturę społeczną, wspieranie przedsiębiorczości i aktywności społecznej mieszkańców, dbałość o środowisko naturalne, upowszechnianie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przy jednoczesnym poszanowaniu bogatego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.”

Cele strategiczne:

1. Zapewnienie wysokiego poziomu rozwoju gospodarczego gminy
2. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych oraz ochrona środowiska
3. Rozwinięta infrastruktura techniczna gminy
4. Zintegrowana społeczność gminy
5. Zwiększenie efektywności zarządzania gminą

Cele szczegółowe:

- 3.1 Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej
- 3.2 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej
- 3.3 Uzupełnienie i modernizacja infrastruktury społecznej
- 3.4 Poprawa ładu przestrzennego i rewitalizacja przestrzeni publicznej

Skuteczność wdrażania strategii będzie zależała nie tylko od możliwych do dyspozycji środków finansowych, ale również od wielu innych czynników, w tym m.in.: sprawności działania samorządu lokalnego, efektywności współdziałania samorządu gminnego z samorządami innych szczebli oraz organizacjami pozarządowymi, społecznej akceptacji idei strategii oraz aktywności społeczności lokalnej.

W 2019 Gmina Goraj zrealizowała następujące inwestycje uwzględnione w Strategii :

- „Montaż instalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Goraj”;
- „Termomodernizacja wraz z rozbudową budynku Urzędu Gminy w Goraju”;
- „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Goraj”;
- „Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanego budynku GOK w celu przywrócenia mu nowych funkcji społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej”.

2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Goraj na lata 2016-2023

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest jednym z dokumentów strategicznych Gminy Goraj, w którym zaplanowane są działania gminy, które poprzez ich wdrożenie będą skutkować zmniejszeniem energochłonności budynków oraz zmianą dotychczasowej struktury stosowanych nośników energetycznych, a przy tym zmniejszeniem finalnego zużycia energii na terenie Gminy Goraj. Prace przygotowawcze do opracowania dokumentu rozpoczęły się w 2015 roku a przyjęcie dokumentu do realizacji nastąpiło Uchwałą Nr XV/94/16 Rady Gminy Goraj z dnia 3 marca 2016 roku.

Gospodarka niskoemisyjna ma znaczny wpływ na poprawę jakości powietrza. Ma to szczególne znaczenie na obszarach, na których odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu i realizowane są programy ochrony powietrza. Dlatego też działania zawarte w Planach Gospodarki Niskoemisyjnej muszą być spójne z wyżej wymienionymi programami oraz w efekcie prowadzić do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Przedmiotowy dokument został opracowany z uwzględnieniem poniższych założeń:

- dokument obejmuje swoim zakresem całość obszaru administracyjnego gminy,
- dotyczy działań przewianych do realizacji na szczeblu lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem działań w sektorze publicznym,

- koncentruje się na działaniach niskoemisyjnych i efektywnie wykorzystujących zasoby, w tym polegających m.in. na poprawie efektywności energetycznej budynków, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wspieraniu produktów i usług efektywnych energetycznie, wprowadzaniu zmian postaw konsumpcyjnych użytkowników energii i kreowaniu nowych wzorców, skutkujących zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza,

- opracowany został przy współuczestnictwie podmiotów będących producentami i/lub odbiorcami energii,

- obejmuje w szczególności obszary, w których władze lokalne mają wpływ na zużycie energii w określonej perspektywie czasu.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Goraj na lata 2016-2023 został pozytywnie oceniony oraz został zarejestrowany w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie pod numerem LS:473-W03-42.

Pozytywna ocena PGN jest niezbędna do uzyskiwania dodatkowych punktów podczas oceny wniosków aplikacyjnych dotyczących działań związanych z gospodarką niskoemisyjną.

Zgodnie z wyżej wymienionym dokumentem Gmina Goraj w roku 2019:

- zrealizowała inwestycję montażu instalacji ogniw fotowoltaicznych dla mieszkańców gminy Goraj w ilości 117 zestawów;

- zrealizowała inwestycję zapoczątkowaną w 2018 roku, polegającą na termomodernizacji budynku Urzędu Gminy w Goraju, co ma ogromny wpływ na podniesienie efektywności energetycznej obiektu;

- przystąpiła do realizacji projektu rewitalizacji budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju, który obejmuje swoim zakresem m.in. głęboką termomodernizację budynku GOK. Inwestycja jest realizowana w okresie dwuletnim.

- w ramach projektu dotyczącego rewitalizacji budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju zaplanowana jest również kompleksowa termomodernizacja obiektu, co również w sposób pozytywny wpłynie na gospodarkę niskoemisyjną Gminy Goraj.

3. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Goraj na lata 2017-2023

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Goraj na lata 2017-2023 uchwalono 31 maja 2017 roku Uchwałą Nr XXIX/181/17 Rady Gminy Goraj. Został przygotowany, aby precyzyjnie zidentyfikować potrzeby w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej w Gminie Goraj w celu sprawnego przeciwdziałania zdiagnozowanym zjawiskom kryzysowym. Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji ma charakter wieloletniego planu inwestycyjnego, który obejmuje działania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Opracowany Program Rewitalizacji – zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020- zmierza do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych oraz przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji.

Po dokonaniu pozytywnej oceny przez Urząd Marszałkowski program został wpisany do Wykazu gminnych programów rewitalizacji Województwa Lubelskiego.

Rewitalizacja jest niewątpliwie szlachetną ideą, dającą możliwość uzyskania dofinansowania z Unii Europejskiej na różne projekty przeprowadzane na terenie gmin – zarówno budowę świetlic, boisk, zaadaptowanie nieużytych zabytkowych budynków na nowe cele, przeprowadzanie kursów podwyższających kwalifikacje zawodowe czy imprez integrujących społeczności lokalne, a w efekcie poprawę jakości życia mieszkańców. W wyniku przyjęcia programu Gmina może pozyskać dodatkowe dofinansowania z budżetu państwa na realizację projektu dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, który jest projektem rewitalizacyjnym wskazanym do realizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Program Rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Przeprowadzono diagnozę i wyznaczono obszar zdegradowany i obszar do rewitalizacji.

Jako obszar rewitalizacji wyznaczono sołectwo Goraj. Wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza wymogów określonych co do jego powierzchni (nie więcej niż 20% powierzchni całej gminy) oraz liczby mieszkańców (nie więcej niż 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy). Łączna powierzchnia wyznaczonego obszaru rewitalizacji wynosi 7,62 km², co stanowi 11,22% powierzchni całej gminy Goraj. Obszar ten jest zamieszkiwany przez 954 osoby, co stanowi 22,34% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Cel główny procesu rewitalizacji określa zakres niezmiennego kierunku działań w perspektywie długoterminowej. Przedmiotowy cel stanowi odpowiedź na zdefiniowane problemy w długoterminowej perspektywie rozwoju, wskazując na korzyści oczekiwanych przemian płynące dla wszystkich mieszkańców. Cel główny to: „GORAJ ODNOWA”.

Wyżej zaprezentowany główny cel rewitalizacji jest wielowątkowy i wielowymiarowy. Zakłada on odnowę obszaru rewitalizacji poprzez ożywienie i rozbudzenie potencjału tkwiącego w nim oraz zamieszkującej tam ludności, czego efektem będzie wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysu. Choć nie zostaną zupełnie zniwelowane zjawiska, które spowodowały jego degradację, to ich skala zostanie znacznie ograniczona. Działania podejmowane w ramach rewitalizacji będą przede wszystkim skupiały się na przeciwdziałaniu problemom społecznym. Pozostałe przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym czy środowiskowym mają za zadanie wspomagać przeciwdziałanie problemom społecznym.

Ogółem wyznaczono 3 cele strategiczne oraz 9 celów operacyjnych:

Cel strategiczny 1. Odnowić spójność społeczną

- ✓ Cel operacyjny 1.1 Zwiększenie dostępu do usług społecznych
- ✓ Cel operacyjny 1.2 Zapewnić wszechstronne wsparcie dzieciom i młodzieży oraz zwiększać ich szanse edukacyjne
- ✓ Cel operacyjny 1.3 Zmniejszyć skalę dysfunkcji w rodzinach
- ✓ Cel operacyjny 1.4 Zwiększyć aktywność ludzi starszych, niepełnosprawnych i chorujących
- ✓ Cel operacyjny 1.5 Promować inicjatywy obywatelskie i aktywności społeczne w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych

Cel strategiczny 2. Odnowić wizerunek obszaru rewitalizacji

W ramach tego celu zidentyfikowano 2 cele operacyjne:

- ✓ Cel operacyjny 2.1 Organizować atrakcyjne dla użytkowników obiekty i przestrzenie publiczne
- ✓ Cel operacyjny 2.2 Poprawić stan usług publicznych

Cel strategiczny 3. Odnowić lokalną przedsiębiorczość

W ramach tego celu zidentyfikowano 2 cele operacyjne:

- ✓ Cel operacyjny 3.1 Zwiększać potencjał lokalnej gospodarki do tworzenia miejsc pracy
- ✓ Cel operacyjny 3.2 Zwiększać zdolność mieszkańców do zatrudnienia

W LPR wyznaczono dwie listy przedsięwzięć:

1. **Lista nr 1 - Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**
2. **Lista nr 2 – Lista dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**

Lista podstawowych przedsięwzięć obejmuje osiem projektów rewitalizacyjnych, w okresie sprawozdawczym:

Przystąpiono do realizacji zadania „Kompleksowa adaptacja zdegradowanego budynku GOK w celu przywrócenia podstawowych oraz nadania mu nowych funkcji

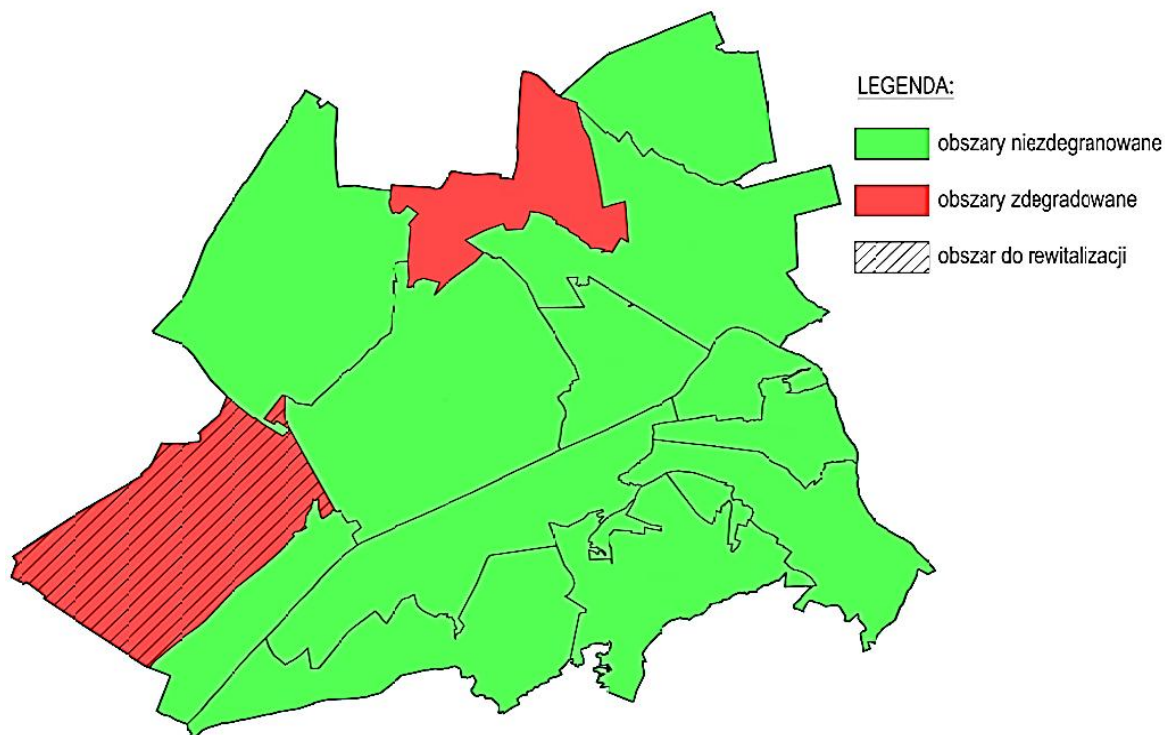
społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej”. Inwestycja jest realizowana w okresie dwuletnim.

W ramach robót budowlanych w pierwszym etapie w 2019 roku wykonano: montaż podpór uzupełniających, roboty rozbiórkowe i przygotowawcze, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowa stropu i schodów wewnętrznych, montaż elementów systemu oddymiania, montaż zaworów termostatycznych. Ponadto częściowo wykonano instalacje sanitarne (instalacja wodociągowa, instalacja przeciwpożarowa, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja wentylacji i klimatyzacji sali widowiskowej, kotłownia na biomase) i instalację elektryczną oraz teletechniczną. Natomiast drugi etap realizowany jest w chwili obecnej i obejmuje prace termomodernizacyjne, dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zagospodarowanie terenu.

Listą dopuszczalnych przedsięwzięć obejmuje czternaście projektów rewitalizacyjnych, w okresie sprawozdawczym:

Zakończono realizację inwestycji „Termomodernizacja wraz z rozbudową budynku Urzędu Gminy w Goraju”. Realizacja tego zadania odbywała się w dwóch etapach. Etap pierwszy realizowany w 2018 roku obejmował przebudowę głównego wejścia do budynku, wymianę pokrycia dachowego. Natomiast drugi etap zrealizowany został w roku 2019 i obejmował prace termomodernizacyjne i dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Jednym z przedsięwzięć znajdujących się na liście dopuszczalnych przedsięwzięć jest „Poprawa dostępności komunikacyjnej na obszarze rewitalizacji”. W ramach tego przedsięwzięcia wykonano drugi etap przebudowy ul. Rolnej.

Mapa: Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goraj zostało uchwalone w dniu 28 grudnia 2001r. Uchwała nr XXVIII/141/2001. Studium składa się z części tekstowej oraz rysunku w skali 1:10 000, które stanowią łącznie integralną, wzajemnie dopełniającą się całość.

Do pierwszej zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goraj przystąpiono w dniu 30 września 2004r. zgodnie z Uchwałą nr XIX/128/04 Rady Gminy Goraj.

Zmiany dotyczyły: kierunków rozwoju usług i biznesu - wyznaczenie stref biznesu, wprowadzenie terenów budowlanych, tereny budownictwa jednorodzinnego oraz komunikacji - drogi powiatowe i drogi gminne zgodnie z Uchwałą nr CXI/1443/04 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 02 czerwca 2004r. otrzymały nową numerację.

Wyżej wymienione zmiany przedstawiono w Studium zarówno w tekście jak i na rysunku zostały zatwierdzone Uchwałą nr XXIV/170/05 Rady Gminy w Goraju z dnia 30 marca 2005r.

Rozwój gminy spowodował, że Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego w części dot. Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego uchwalone Uchwałą nr XXVIII/141/2001 Rady Gminy Goraj z dnia 28 grudnia 2001r. i zmienione Uchwałą nr XIX/128/04 Rady Gminy Goraj z dnia 30 września 2004r. zdezaktualizowało się i wymagało jego ponownej korekty.

Zmiany w „Studium” wymagające wprowadzenia zmian w części dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego podjęto zgodnie z Uchwałą nr XXVII/137/08 z dnia 26 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goraj”. Zmiany określone w/w uchwałą dotyczyły wyznaczenia terenów: korzystnych dla lokalizacji siłowni wiatrowych, pod budownictwo jednorodzinne i zagrodowe w Wólce Abramowskiej oraz pod ośrodki odnowy wsi. Zmianą objęty został obszar Gminy w granicach administracyjnych. Aktualizacja studium wynikała z potrzeby posiadania przez Gminę aktualnej wersji Studium, służącej jako podstawa do opracowywania w przyszłości planu miejscowego lub zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy lub jego fragmentów.

Biorąc pod uwagę, że „Studium” nie jest „planem”, lecz zapisem zasad polityki przestrzennej gminy, rysunek Studium należy traktować jako „zasady”, a nie „lokalizacje”

czy ściśle granice, tzn. z dużą elastycznością. Elastyczność ta nie powinna jednak wykraczać poza sens zapisu zasad, jest więc ograniczona.

Szczególnie ważnym zadaniem Studium jest koordynacja ustaleń planów miejscowych. Funkcja koordynująca wynika wprost z zapisu art. 9 ust. 4 oraz 20 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który stanowi, iż ustalenia Studium są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wiążący charakter ustaleń studium oznacza wymóg zachowania spójności między planami miejscowymi a studium.

5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Goraj

Uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 r. stanowią powierzchnię 1173 ha, co w stosunku do całej powierzchni gminy wynoszącej 6787 ha, stanowi około 17 %.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązują na części obszaru miejscowości Goraj, Bononia, Abramów, Wólka Abramowska, Zastawie i Zagrody.

Rada Gminy Goraj w dniu 20 września 2003r. podjęła uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w dniu 6 grudnia 2005r. Rada Gminy Goraj podjęła uchwałę nr XXXI/2019/05 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plany miejscowe określają zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu oraz ustalenia szczegółowe dla terenów zabudowy. Na podstawie przyjętych rozwiązań opracowane są projekty budowlane, na podstawie których Starosta Biłgorajski wydaje pozwolenia na budowę.

Do końca 2019 r. zarejestrowano 5 wniosków mieszkańców o zmianę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wnioski dotyczyły głównie przeznaczenia działek pod zabudowę mieszkaniową, usługi oraz działalność gospodarczą. W razie wystąpienia rzeczywistych potrzeb realizacyjnych przeprowadzona będzie ocena zasadności przystąpienia do zmiany obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru.

Brak na znacznym obszarze terenu Gminy Goraj obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego, nie oznacza zahamowania budownictwa. Na tych obszarach zabudowa może być realizowana na podstawie decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Najistotniejszym elementem ruchu budowlanego jest powstawanie nowych siedlisk. Spowodowany jest on rozwojem funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej na terenie Gminy. W 2019 roku wydano 10 pozytywnych decyzji o ustaleniu warunków

zabudowy, z czego 9 dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, 1 decyzja dotycząca odnawialnych źródeł energii oraz decyzja o ustaleniu lokalizacji celu publicznego.

Ponadto na wnioski zainteresowanych wydano 15 wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 140 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które przez wnioskodawców zostały przedłożone u notariuszy, w bankach, w biurach geodezyjnych.

W dniu 10 lutego 2006r. rada Gminy Goraj podjęła Uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów do zalesień obrębów wsi Abramów, Albinów, Bononia, Gilów, Goraj, Hosznia Abramowska, Hosznia Ordynacka, Jędrzejówka, Kondraty, Majdan Abramowski, Średniówka, Wólka Abramowska, Zagrody i Zastawie.

W dniu 25 kwietnia 2007r. Rada Gmin Goraj podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów do zalesień. Wyżej wymienionych plan został sporządzony na podstawie granicy rolno-leśnej. Ogółem do zalesienia zostało zakwalifikowane 551,69 ha gruntów rolnych.

6. Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 – 2025

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017 - 2025 przyjęta została uchwałą Nr XIV / 147/16 Rady Gminy Goraj z dnia 29 grudnia 2016 roku. Części GSRPS usystematyzowano w formie priorytetów, które odnoszą się do różnych obszarów lokalnej rzeczywistości.

Przyjęto, iż najszerszy obszar aktywności podmiotów zaangażowanych w realizację strategii powinien stanowić profilaktykę społeczną oraz instrumenty aktywizujące mieszkańców. Działania profilaktyczne są skierowane do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Natomiast działania aktywizujące powinny wspierać wysiłki osób i rodzin, które chcą zmienić swoją pozycję na rynku pracy, w szczególności podejmując aktywność zawodową.

W ramach realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywaniu Problemów Społecznych wyznaczono 6 priorytetów:

1. Aktywność mieszkańców na rozwijającym się rynku pracy.
2. Dobrze funkcjonująca rodzina fundamentem społeczeństwa.
3. Dzieci i młodzież przygotowane do wyzwań dorosłości.
4. Osoby zależne aktywnymi uczestnikami życia społecznego.
5. Dobre warunki mieszkaniowe i materialne gospodarstw domowych.
6. Współpraca lokalna na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych.

Działania z zakresu rozwiązywania problemów społecznych wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Przewiduje się, iż główne znaczenie będą odgrywały środki własne Gminy Goraj, budżet państwa (zwłaszcza w części przeznaczony na pomoc i integrację społeczną oraz politykę rynku pracy, a także fundusze unijne przeznaczone na realizację polityki spójności w latach 2014 – 2020 i kolejnym okresie programowania. Istotną będzie więc duża aktywność w aplikowaniu o środki pomocowe przez samorząd, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorców z terenu gminy.

7. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Do zadań obligatoryjnych administracji samorządowej należy podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, zmiany struktury ich spożycia, działań na rzecz trzeźwości, a także wspieranie działalności różnych organizacji działających w tym zakresie.

Uchwałą Nr V/ 32 / 2019 Rady Gminy Goraj uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją działań realizowanych w Gminie Goraj w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawowymi celami programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują. Intencją, która przyświeca programowi jest użyteczność. W programie podjęto zagadnienia składające się z zadań, które wdrażane systematycznie i konsekwentnie prowadzić będą do osiągnięcia zakładanych celów.

W RAMACH PROGRAMU REALIZOWANE SĄ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu.

1. Pokrywanie kosztów dokonywania badań i sporządzania opinii przez biegłych, psychologa, lekarza w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wobec osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu zastosowania poddania się obowiązkowi leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
2. Finansowanie porozumienia międzygminnego na prowadzenie przez psychologa punktu konsultacyjnego.
3. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.

4. Wnioskowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym .

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą.

1. Wnoszenie opłat sądowych od wniosków kierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Sądu celem zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
2. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – powoływanej dalej jako GKRPA w sprawach w Sądzie Rejonowym w Biłgoraju dotyczących zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby zgłaszane do Komisji.
3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu połączonego z programami profilaktycznymi i innych form wypoczynku pozwalających na kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych.
4. Szkolenie członków GKRPA w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez szkołę, która prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz szkoleniową w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi .
2. Przeprowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci szkół podstawowych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych .

1. Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki oraz pełnomocnikiem Wojewody ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
4. Współpraca z miejscowymi stowarzyszeniami.

W 2019 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obradowała na 14 posiedzeniach. Na rozmowę z Komisją wezwano 12 osób. Z tego 8 osób skierowano na terapię z psychologiem w Punkcie Konsultacyjnym we Frampolu. Do sądu na przymusowe leczeniu odwykowe skierowano 2 osoby.

8. Gminny program przeciwdziałaniu narkomanii na lata 2017 – 2020

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 został przyjęty uchwałą NR XXV/156/17 Rady Gminy Goraj z dnia 26 stycznia 2017 roku. W dniu 6 lutego 2019 roku Rada Gminy Goraj przyjęła uchwałę Nr V/33/2019 w sprawie zmiany „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020” oraz Harmonogram Wydatków „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok”.

Głównym celem programu jest profilaktyka używania narkotyków, innych środków psychoaktywnych oraz niwelowanie związanych z tym problemów społecznych, zdrowotnych i promowanie zdrowego stylu życia.

W głównej mierze program adresowany jest do młodzieży szkolnej. Wspiera inicjatywy szkolne i środowiskowe w kształtowaniu postaw, w eliminowaniu problemu uzależnień w zakresie:

- promowanie zdrowego stylu życia
- czynnej postawy na rzecz środowiska
- angażowaniu uczniów w akcje i przedsięwzięcia typu: konkursy, happeningi
- uczestniczenie w warsztatach profilaktycznych
- organizowanie teatrzyków o tematyce uzależnień

Gmina prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż mechanizmy sięgania po substancje psychoaktywne są takie same. Gmina finansuje konsultacje z psychologiem w Punkcie Konsultacyjnym we Frampolu.

Na podstawie ankiety badającej problem uzależnień wśród uczniów Zespołu Szkół w Goraju wynika, że zagrożenie zjawiskiem narkomanii jest niewielkie.

W celu realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii gmina współpracuje z następującymi podmiotami: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Szkół w Goraju, Ośrodek Zdrowia, Policja, Prokuratura, Kuratorzy Sądowi, Poradnia Psychologiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Współpraca z wyżej wymienionymi podmiotami polega na wymianie informacji, podejmowaniu wspólnych działań oraz możliwości udzielenia pomocy.

Środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z budżetu gminy, z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

9. Program współpracy Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku

I. Wstęp

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 688), zwana dalej „ustawą” nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, zwanymi dalej „organizacjami”. Kluczowe znaczenie ma w tej kwestii art. 5a ust. 1, nakładający na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalania rocznego programu współpracy z ww. podmiotami. Począwszy od 2005 roku, Rada Gminy Goraj uchwała roczne programy współpracy z sektorem pozarządowym, które określają obszary i zasady oraz formy współpracy Gminy Goraj z organizacjami, a ponadto zawierają wykaz priorytetowych zadań, które stanowią podstawę dla władz Gminy Goraj w zakresie dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na wsparcie lub powierzenie realizacji zadań własnych gminy. Program współpracy Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 zwany dalej „Programem”, został przyjęty przez Radę Gminy Goraj Uchwałą II/7/2018 w dniu 30 listopada 2018 roku i został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Woj. Lubelskiego w dniu 14 grudnia 2018 r. pod poz. 6090).

II. Realizacja celów współpracy

Współpraca z organizacjami podobnie jak w latach ubiegłych odbywała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz legalności – w myśl której wszelkie działania organów Gminy oraz organizacji pozarządowych odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Podstawowym celem programu była współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi w prowadzeniu działań zmierzających do rozwoju Gminy i poprawy jakości życia jej mieszkańców poprzez zwiększenie udziału tych organizacji w tworzeniu polityki publicznej, wprowadzaniu nowych rozwiązań i realizacji zadań publicznych. Dla jego realizacji wyznaczone zostały cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie aktywności sektora pozarządowego oraz wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych poprzez:
 - a) zwiększenie zakresu powierzanych i wspieranych zadań publicznych organizacjom pozarządowym,
 - b) wzmocnienie udziału organizacji pozarządowych w procesach tworzenia polityki publicznej dotyczących ich działalności,
 - c) wspieranie zaangażowania organizacji pozarządowych w pozyskiwanie środków na działalność statutową,

- d) wsparcie integracji organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne,
- e) zapewnienie odpowiednich środków na realizację zadań publicznych, w ramach możliwości finansowych Gminy;
- 2) Rozwijanie samorządności oraz promowanie i wzmacnianie postaw obywatelskich mieszkańców poprzez:
 - a) budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem Gminy a trzecim sektorem,
 - b) promowanie wolontariatu oraz wsparcie podmiotów ekonomii społecznej,
 - c) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności organizacji pozarządowych i zwiększenia udziału mieszkańców w organizacjach pozarządowych,
 - d) wzrost świadomości społecznej na temat roli i działalności organizacji pozarządowych;
- 3) Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez:
 - a) wspieranie działań na rzecz poprawy zdrowia publicznego edukacji oraz ograniczenia problemów społecznych,
 - b) zwiększenie oferty kulturalnej oraz form spędzania czasu wolnego,
 - c) tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu aktywności fizycznej.

Wymienione cele mogły być zrealizowane poprzez współpracę w następujących dziedzinach, dla których określono zadania priorytetowe:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- 3) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 4) turystyki i krajoznawstwa,
- 5) działalności na rzecz organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- 6) ratownictwa i ochrony ludności.

Włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań własnych Gminy Goraj miało na celu nadanie większego znaczenia inicjatywom obywatelskim z udziałem sektora pozarządowego oraz tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w tym dialogu obywatelskiego. Możliwa była ponadto kontynuacja współpracy z kompetentnymi i sprawnymi podmiotami, realizującymi zadania publiczne we współpracy z Gminą Goraj, a także nawiązanie kontaktów z nowymi partnerami. Opisywana wyżej współpraca odbywała się w dwóch formach: współpracy o charakterze finansowym oraz współpracy o charakterze pozafinansowym.

III. Współpraca finansowa

1. Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych

W 2019 roku na realizację zadań publicznych ogłoszono jeden konkurs ofert, w którym złożono jedną ofertę. Na podstawie przeprowadzonego postępowania zawarto umowę:

- 1) otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2019 roku. Umowę zawarto ze stowarzyszeniem: Klub Sportowy

„Metalowiec” w Goraju. Przekazano i rozliczono całość przyznaných środków – 50000,00 zł.

2. Małe granty

Zgodnie z art. 19a ustawy Gmina może zlecić, na wniosek organizacji pozarządowych zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert, czyli przyznać dotację na realizację zadania w trybie tzw. małego grantu.

Kwota dofinansowania lub finansowania ze środków gminy takiego zadania nie może przekroczyć 10.000,00 zł, a termin realizacji zadania nie może być dłuższy niż 90 dni.

Na realizację zadań w trybie małych grantów organizacje pozarządowe złożyły 3 oferty, z których 2 zostało przyjęte do realizacji. Z budżetu Gminy Goraj przekazano w trybie „małych grantów” dotacje w wysokości 6.000,00 zł na realizację następujących zadań publicznych:

- na wykonanie zadania publicznego pt.: „Wszystko dla niej...” realizowanego w zakresie „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego” w okresie od dn. 15.07.2019 r. do dn. 31.08.2019 ofertę złożyło Stowarzyszenie Kobiet Goraja - Kobieta Aktywna. Przekazano i rozliczono całość przyznaných środków – 3.000,00 zł.
- na wykonanie zadania publicznego pt.: „Dożynki Parafialno-Gminne 2019” realizowanego w zakresie „Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” w okresie od dn. 16.08.2019 r. do dn. 28.08.2019 r. ofertę złożyło Koło Gospodyń Wiejskich w Zastawiu „Zastawianki”. Przekazano i rozliczono całość przyznaných środków – 3.000,00 zł

3. Wyzierżawienie nieruchomości na preferencyjnych warunkach

Kolejną z form współpracy finansowej Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi jest wyzierżawienie na preferencyjnych warunkach nieruchomości organizacjom pozarządowym na cele statutowe.

Wyzierżawiono nieruchomości o numerze ewidencyjnym nr 3160 o pow. 9,15 ha i nr 3 179 o pow. 1,57 ha na których usytuowane są dwa zbiorniki wodne wraz z budynkiem gospodarczym – położone w Goraju.

IV. Współpraca pozafinansowa

Poza współpracą finansową, zgodnie z potrzebami organizacji trzeciego sektora, współpracę prowadzono również w innych formach:

1. Konsultacje

Akty prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej konsultowane są z organizacjami pozarządowymi. Konsultacje są przeprowadzane na podstawie Uchwały Nr X/57/15 Rady Gminy Goraj z dnia 30 września 2015 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu tworzenia oraz konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku

publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2015 r. poz. 3281).

W wyniku Zarządzenia Nr 136.2018 Wójta Gminy Goraj z dnia 24 października 2018 r. w sprawie ogłoszenia konsultacji projektu uchwały w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok” zostały przeprowadzone konsultacje w formie otwartego bezpośredniego spotkania z przedstawicielami organizacjami pozarządowymi oraz w formie pisemnego wyrażenia opinii.

2. Strony internetowe

Urząd Gminy Goraj prowadzi stronę internetową BIP (www.uggoraj.bip.lubelskie.pl) oraz stronę internetową gminy (www.goraj.eu) na których w katalogach poświęconych organizacjom pozarządowym publikowane są informacje o otwartych konkursach ofert, małych grantach, pracach komisji, konsultacjach. W zakładce „Do pobrania” można znaleźć najważniejsze przepisy prawne dotyczące organizacji pozarządowych oraz aktualne wzory potrzebnych formularzy.

3. Honorowe patronaty

Kolejną formą współpracy pozafinansowej Gminy Goraj z organizacjami pozarządowymi, jest objęcie honorowym patronatem Wójta Gminy Goraj programów prowadzonych przez organizacje. Podobnie jak w latach poprzednich, również w roku 2019 wszystkie zgłoszone wnioski o objęcie przedsięwzięcia takim wyróżnieniem uzyskały akceptację i zostały objęte honorowym patronatem Wójta.

4. Nieodpłatne użyczenie mienia Gminy na statutową działalność prowadzoną przez stowarzyszenia.

Gmina Goraj udzieliła pomocy Klubowi Sportowemu „Metalowiec” Goraj poprzez nieodpłatne użyczenie boiska sportowego w m. Zastawie.

V. Podsumowanie

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 pozwolił organizacjom realizować szereg zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, oraz kultury fizycznej i turystyki. W 2019 roku przeznaczono na ten cel łączną kwotę w wysokości 56.000,00 zł.

Równolegle ze wsparciem finansowym organizacje otrzymały pomoc w zakresie rozwoju swoich zasobów, poszerzenia działalności oraz pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych.

III. Finanse

UCHWAŁA BUDŻETOWA

Rada Gminy Goraj Uchwała Nr III/27/2018 dnia 28 grudnia 2018 roku uchwaliła budżet Gminy Goraj na 2019 rok:

Plan dochodów budżetu gminy w kwocie 20 475 678,03 zł

Plan wydatków budżetu gminy w kwocie 20 029 562,03 zł

Nadwyżka budżetu w kwocie 446 116,00 zł

Przychody budżetu gminy w kwocie 1 168 709,00 zł

Rozchody budżetu gminy w kwocie 1 614 825,00 zł.

Budżet Gminy Goraj w ciągu roku zmieniony został 38 razy (12 razy uchwałą Rady Gminy Goraj, 26 razy zarządzeniem Wójta Gminy Goraj).

Po zmianach, budżet Gminy Goraj na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiał się następująco:

Plan dochodów budżetu gminy w kwocie 24 120 435,03 zł

Plan wydatków budżetu gminy w kwocie 23 866 319,03 zł

Nadwyżka budżetu w kwocie 254 116,00 zł

Przychody budżetu gminy w kwocie 1 373 432,00 zł

Rozchody budżetu gminy w kwocie 1 627 548,00 zł.

Wykonanie budżetu Gminy Goraj za 2019 roku:

Dochody ogółem: 23 942 183,91 zł (99,26 % wykonanie), z tego:

- 1) Dochody bieżące – 16 653 568,70 zł, w tym:
 - subwencje – 6 969 289,00 zł
 - dotacje na zadania zlecone i własne – 6 185 333,38 zł
 - podatki i opłaty – 1 452 332,25 zł
 - udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – 1 230 508,11 zł
 - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej – 189 900,82 zł
- 2) Dochody majątkowe – 7 288 615,21 zł, w tym:
 - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej- 3 161 871,82 zł.

Wydatki ogółem: 22 398 311,02 zł (93,85 % wykonanie), z tego:

- 1) Wydatki bieżące – 14 710 416,85 zł
- 2) Wydatki majątkowe – 7 687 894,17 zł, w tym:
 - wydatki majątkowe na realizację inwestycji z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej – 3 215 120,36 zł.

Nadwyżka budżetu: - 1 543 872,89 zł

Przychody ogółem: 863 306,14 zł, z tego:

- 1) kredyt długoterminowy – 600 000,00 zł
- 2) wolne środki – 250 306,14 zł,
- 3) spłata pożyczki udzielonej na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej- 13 000,00 zł.

Rozchody ogółem – 1 627 548,00 zł, z tego:

- 1) spłaty pożyczek zaciągniętych w 2018 roku na wyprzedzające finansowanie inwestycji – 1 330 144,00 zł,
- 2) spłaty rat kredytów i pożyczek – 284 404,00 zł,
- 3) pożyczka udzielona Stowarzyszeniu Inicjatyw Społecznych „Zagrodzanie” na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 13 000,00 zł.

Stan środków na rachunku budżetu Gminy Goraj na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił **925 333,62 zł** (w tym: środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na 2020 rok – 659 823,54 zł).

Zadłużenie gminy na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosło **1 824 521,03 zł**, w tym 1 521,03 zł stanowią przypadające do spłaty raty za zakupione telefony komórkowe.

Zadłużenie gminy na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 2 837 548,00 zł, a po wyłączeniu pożyczek zaciągniętych na wyprzedzające finansowanie kwota zadłużenia wyniosła **1 507 404,00 zł**.

Majątek gminy powiększył się o kwotę 7 418 039,84 zł w stosunku do roku 2018 i w 2019 roku wyniósł 56 496 671,50 zł.

IV. Gospodarka komunalna

1. Inwestycje gminne:

Rok 2019 był rekordowym z uwagi na realizację wielu ważnych i kosztownych inwestycji dróg gminnych na terenie Gminy Goraj. Całość inwestycji drogowych wykonanych w tym roku opiewa na kwotę ponad 3,1 mln zł.

1. Przebudowa drogi gminnej nr 109165 L w miejscowościach Wólka Abramowska i Bononia – w ramach zadania wykonano ponad 500 mb nawierzchni asfaltowej oraz jednostronnego chodnika z kostki brukowej. Ponadto wykonano prace towarzyszące polegające na renowacji rowów oraz przebudowie zjazdów indywidualnych i publicznych. Zostało wykonane utwardzenie pobocza kruszywem po prawej stronie drogi. Przebudowany został również przepust pod koroną drogi oraz mur oporowy przy skarpie pomiędzy miejscowościami Bononia i Wólka Abramowska.

Wszystkie powyższe prace przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa użytkowników przedmiotowej drogi, zwłaszcza pieszych którzy obecnie mogą poruszać się chodnikiem. Realizacja zadania pozytywnie wpłynęła na odwodnienie jezdni dzięki czemu nie występuje już niebezpieczeństwo zamulenia jezdni.

Całość omawianego zadani wyniosła 580 907,33 zł, z czego dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych wyniosło 287 050,00 zł.

2. Przebudowa drogi gminnej numer 109162L od km 0+700 do km 1+410 w miejscowościach Bononia i Zastawie, uszkodzonej w wyniku gwałtownego splywu wód

opadowych w 2018 roku. W ramach robót budowlanych wykonano nową nawierzchnię asfaltową na odcinku 710 metrów która połączyła wcześniej wybudowany odcinek drogi asfaltowej w Wólce Abramowskiej z drogą wojewódzką nr 835. Oprócz nawierzchni drogi wykonano także prace towarzyszące: zjazdy publiczne i indywidualne w pasie drogi utwardzone płytami betonowymi, wykonano mijanki z płyt betonowych oraz utwardzone obustronne pobocza kruszywem drogowym. Ważnym aspektem była renowacja rowów która uporządkowała odpływ wód opadowych i roztopowych z jezdni.

Powyższe zadanie było realizowane w 80 % z budżetu państwa w ramach Programu Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych. Wartość inwestycji to kwota 326 788,18 zł z czego dofinansowanie wyniosło 255 998,00 zł.

3. Przebudowa drogi gminnej numer 109163L od km 1+180 do km 2+170 w miejscowości Bononia, uszkodzonej w wyniku gwałtownego spływu wód opadowych w 2018 roku również jak inwestycja wymieniona powyżej była realizowana z 80% dofinansowaniem do robót budowlanych z budżetu państwa w ramach Programu Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych. W skład robót drogowych weszło utwardzenie odcinka drogi o długości 990 metrów płytami betonowymi ułożonymi na warstwie odsączającej z piasku oraz podbudowie cementowo-piaskowej. Wykonano również prace towarzyszące takie jak mijanki i zjazdy publiczne na inne drogi gminne oraz formowanie i zagęszczanie poboczy i rowów.

Realizacja całej inwestycji wyniosła łącznie 381 838,47 zł z czego dofinansowanie z budżetu państwa wyniosło 299 635,00 zł.

4. Podobnie jak dwie powyższe inwestycje, w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych w 2019 roku zrealizowano inwestycję pn. „Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 113337L od km 0+000 do km 0+840 w miejscowości Średniówka”. Zadanie polegało na wykonaniu nawierzchni jezdni drogi gminnej z betonu cementowego na długości 840 metrów i szerokości od 3,0 do 5,0 m. Utwardzona droga stanowi bezpośredni dojazd do mieszkańców miejscowości Średniówka.

Wartość całkowita przebudowy drogi (roboty budowlane, nadzór inwestorski, opracowanie dokumentacji) wyniosła 451 447,66 zł, z czego 80% dofinansowanie z budżetu państwa to kwota 354 977,00 zł

5. Kolejnym bardzo ważnym zadaniem drogowym jakie udało się wykonać w 2019 roku dzięki dofinansowaniu z Funduszu Dróg Samorządowych była Przebudowa drogi gminnej nr 109164L w miejscowości Zastawie.

W ramach inwestycji wykonano nową nawierzchnię asfaltową o szerokości od 5 do 5,5 m i długości niespełna 1200 metrów przez prawie całą miejscowość. Do bardzo ważnych robót budowlanych jakie zaplanowano i wykonano w ramach przedmiotowego zadania należy zaliczyć przebudowę około 100 sztuk zjazdów publicznych i indywidualnych przyległych do drogi. Dzięki tym pracom uporządkowano spływ wód opadowych i roztopowych który wcześniej był problematyczny z uwagi na duże różnice terenu w ciągu drogi oraz gęstą, zwartą zabudowę mieszkaniową. Ponadto wykonane zostały pobocza drogi utwardzone kruszywem drogowym. Do prac wykończeniowych należy zaliczyć wykonanie i montaż oznakowania poziomego i pionowego drogi.

Jak już wcześniej wspomniano, na realizację powyższego zadania udało się uzyskać dofinansowanie w ramach Programu Fundusz Dróg Samorządowych, które wyniosło 755 165,00 zł. Wartość całej inwestycji wyniosła 1 103 107,75 zł.

6. W ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych w 2019 roku wykonano jeszcze Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 109178L od km 0+165 do km 0+430 w miejscowości Goraj. Realizacja zadania polegała na wykonaniu nawierzchni jezdni z betonu cementowego lanego na warstwie odsączającej z piasku na odcinku drogi o długości 265 metrów.

Wartość całego zadania wyniosła 126 474,09 zł z czego pozyskane dofinansowanie to kwota 97 876,00 zł.

Inwestycje z funduszy sołeckich poszczególnych miejscowości oraz pozostałe zadania realizowane przez Gminę Goraj

- Sołectwo Abramów fundusz sołecki przeznaczyło na przebudowę odcinka drogi nr 109173L na Pierwszej Kolonii. W ramach prac została wykonana nowa nawierzchnia asfaltowa na odcinku ponad 180 metrów. Koszt robót budowlanych wyniósł 33 946,46 zł
- W Bononii mieszkańcy zdecydowali, iż środki finansowe z funduszu należy przeznaczyć na wykonanie utwardzenia drogi gminnej zlokalizowanej na działce nr 445. W ramach zadania zostały położone płyty betonowe na warstwie odsączającej oraz podsypce cementowej. Długość wykonanego odcinka to około 75 m za wartość 24 796,80 zł.
- Mieszkańcy Gilowa postanowili, aby za kwotę określoną w funduszu sołeckim odremontować pomieszczenie socjalne (łazienkę) w remizie OSP. Oprócz tego wymienione zostały drzwi główne wejściowe oraz kilkoro drzwi wewnętrznych do poszczególnych pomieszczeń. Powyższe prace wyniosły łącznie około 14 000,00 zł.
- W Goraju dzięki funduszowi sołeckiemu została dokończona przebudowa odcinka ul. Rolnej (od strony ul. Cmentarnej) na długości około 60 metrów. Zadanie polegało na okrawężnikowaniu jezdni, regulacji zjazdów indywidualnych oraz położeniu

nawierzchni asfaltowej na warstwie podbudowy z kruszywa. Wartość prac wyniosła 49 815,62 zł

- Sołectwo Hosznia Ordynacka zadysponowało fundusz sołecki na zakup wyposażenia do świetlicy wiejskie, to jest krzesła i stoliki za wartość ponad 20 000,00 zł
- W miejscowości Jędrzejówka wykonano poszerzenie drogi gminnej nr 113324L na długości 70 metrów na wartość 13 500,00 zł. W ramach prac został usypany i zagęszczony nasyp z ziemi oraz położono płyty betonowe na podsypce cementowo-piaskowej i warstwie odsączającej z piasku.
- Mieszkańcy Kondrat zdecydowali aby za kwotę z funduszu sołeckiego odremontować kolejną salę w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej. W skład prac weszła rozbiórka starej drewnianej podłogi, wykonanie podbudowy oraz posadzki miksokretem oraz położenie płytek podłogowych na powierzchni niespełna 50 m² za kwotę około 13 000,00 zł.
- Sołectwo Hosznia Abramowska i Majdan Abramowski przeznaczyło przyznaną kwotę na wykonanie dokumentacji na przebudowę linii wodociągowej w miejscowości Hosznia Abramowska. Wartość opracowanej dokumentacji wyniosła 23 500,00 zł.
- W sołectwie Średniówka w ramach funduszu sołeckiego wykonano nową nawierzchnię asfaltową na drodze gminnej nr 109159L w miejscowości Albinów Mały. Długość wykonanego odcinka wynosi 180 metrów za kwotę 30 496,89 zł.
- W Wólce Abramowskiej został zakupiony zestaw do wyposażenia placu zabaw zlokalizowanego obok remizy OSP. Wartość zakupionego sprzętu to kwota 24 667,04 zł.
- Sołectwo Zagrody podobnie jak kilka innych w/w miejscowości zadecydowało o przeznaczeniu środków na przebudowę drogi gminnej nr 115126L na tzw. Lipowej Górcie. W ramach zadania wykonana została nowa nawierzchnia z betonu cementowego lanego na długości około 100 metrów i powierzchni 300 m². Wartość inwestycji to kwota 29 362,56 zł.
- W miejscowości Zastawie został przeprowadzony remont świetlicy wiejskiej. W ramach prac wykonano naprawę pęknięć ścian zewnętrznych budynku, odremontowano i pomalowano elewację zewnętrzną oraz wykonano utwardzenie terenu przed wejściem do budynku. Ponadto została odremontowana łazienka oraz sala główna w budynku (wykonanie nowej posadzki, położenie płytek na podłodze i ścianach, remont instalacji wodnej i elektrycznej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, malowanie ścian i sufitów, zakup i montaż armatury sanitarnej do WC). Wartość wykonanych prac remontowych wyniosła około 75 000,00 zł.

Oprócz w/w inwestycji Gmina Goraj wykonała następujące ważne zadania:

- Zakupiono 300 krzeseł bankietowych, które zostały rozdysponowane po świetlicach wiejskich w Gilowie, Goraju, Hoszni Abramowskiej, Hoszni Ordynackiej, Jędrzejówce, Kondratakach, Majdanie Abramowskim, Średniówce, Wólce Abramowskiej, Zagrodach i Zastawiu,
- Wykonano remont pokrycia dachowego budynku hydrofornii w Gilowie za kwotę około 13 000,00 zł,
- Wykonano nowe schody z kostki brukowej do budynku świetlicy wiejskiej w Abramowie,
- Przeprowadzono remont drogi gminnej nr 113340 L w miejscowościach Wólka Abramowska i Zastawie poprzez wykonanie nawierzchni z kruszywa drogowego na odcinku około 550 mb za wartość 17 600,00 zł,
- Wykonano remont cząstkowy na drogach gminnych na terenie Gminy Goraj metodą powierzchniowego utrwalenia emulsją asfaltową i grysami za kwotę 12 782,30 zł
- Przeprowadzono remonty dróg gminnych kruszywem drogowym za kwotę około 20 000,00 zł
- Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na „Przebudowę drogi wojewódzkiej nr 835 na odcinku od km 63+608 do km 63+864 polegająca na budowie drogi serwisowej po stronie lewej drogi w miejscowości Zagrody” oraz „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 835 na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną nr 109166L do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2810L polegająca na budowie ciągu pieszo-rowerowego po prawej stronie drogi w miejscowości Zastawie”. Wartość powyższych opracowań to kwota 34 440,00 zł. W 2019 roku rozpoczęto również realizację drugiego z w/w zadań to jest budowa ciągu pieszo rowerowego w pasie drogi

wojewódzkiej nr 835 od Goraja do Zagród. Gmina Goraj zobowiązała się pokryć część inwestycji w kwocie 200 000,00 zł. Zadanie nie zostało ukończone w 2019 roku w związku z tym będzie realizowane w roku bieżącym tj. 2020.

2. Gospodarka wodno – ściekowa

Gmina Goraj prowadzi samodzielnie działalność w zakresie :

- zbiorowego zaopatrzenia w wodę ,
- zbiorowego odprowadzania ścieków,
- wywozu nieczystości płynnych z terenu Gminy Goraj.

Gmina Goraj zobowiązana jest do zapewnienia ciągłości dostaw oraz odpowiedniej jakości wody pitnej przeznaczonej do spożycia przez ludzi, oraz do niezawodnego odprowadzenia ścieków, mając jednocześnie na uwadze ochronę interesów odbiorców usług , spełnienia wymagań ochrony środowiska a także ekonomicznej efektywności prowadzonej działalności.

W Gminie Goraj działa referat gospodarki wodno-ściekowej, który zajmuje się wszystkim aspektami działalności Gminy w zakresie wody i ścieków, w którego skład wchodzi:

- kierownik,
- 3 konserwatorów
- 2 operatorów oczyszczalni ścieków
- 1 kierowca (wywóz nieczystości płynnych).

Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Goraj znajduje się 6 ujęć wody:

- ujęcie wody w Goraj - położone na dwóch działkach oddalonych od siebie o około 250 m. Działka nr 1 o wymiarach 38 x 20 m. ogrodzona siatką metalową. Na działce znajdują się dwie studnie jedna podstawowa a druga awaryjna. Na działce nr 2 znajdują się dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 150 m³ każdy. Działka nr 2 ma wymiary 50x23 m i jest ogrodzona siatką. Ujęcie wody w Goraju zaopatruje mieszkańców Goraja i Bononii. Łącznie woda dostarczana jest do 1145 mieszkańców. Ilość podpisanych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła 341 umów.
- ujęcie wody w Zastawiu - położone na działce o powierzchni 2 400,00 m². Teren ogrodzony siatką. Budynek hydroforni o wymiarach 15x6,5 m. oraz 6,5x6,2 m. W budynku hydroforni znajdują się dwa hydrofory o pojemności 4 000 litrów każdy, 2 pompy pionowe OPA 4.02. Na działce znajdują się dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 150 m³ każdy, rozdzielnia prądu. Hydrofornia zaopatruje w wodę mieszkańców następujących miejscowości : Zagrody, Zastawie oraz Wólka Abramowska. Łącznie z tego ujęcia wody korzysta 1582 mieszkańców. Ilość zawartych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła - 409 umów.

- hydrofornia Gilów - zlokalizowana na działce o powierzchni 0,35 ha. Obiekt jest ogrodzony siatką i zlokalizowane są na nim: budynek hydroforni o wymiarach 7,5 x 6,5 m² w którym znajduje się hydrofor o pojemności 1500 l., dwie pompy płaskie dwustopniowe z silnikiem 7,5 KW. Na działce znajdują się dwa zbiorniki wyrównawcze stalowe o pojemności 50 m³ każdy. W 2019 r. wymieniony został dach na hydroforni w Gilowie oraz stolarka okienna i drzwi. Hydrofornia zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Gilów oraz część Hoszni Ordynackiej. Łącznie z ujęcia wody korzysta 226 mieszkańców. Ilość zawartych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła - 60 umów.
- hydrofornia Kondraty - znajduje się na działce o wymiarach 12 x 18 m², ogrodzonej przęsłami metalowymi. Na ujęciu zlokalizowany jest jeden szacht, w którym znajduje się hydrofor o pojemności 1 500 litrów oraz pompa głębinowa. Hydrofornia zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości - część Kondrat oraz część Hoszni Ordynackiej. Łącznie korzysta z wody 172 mieszkańców. Ilość zawartych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła - 92 umowy.
- hydrofornia Jędrzejówka - zlokalizowana jest na dwóch działkach oddalonych od siebie o około 500 m. Działka nr 1 o wymiarach 30 x 27 m zlokalizowana w okolicach kościoła i ogrodzona siatką. Na działce tej ulokowany jest szacht z pompą typu G - 60/X z silnikiem o mocy 7,5 KW. Działka nr 2 o wymiarach 34,5 x 54 x 35 x 51,5 m ogrodzona jest siatką. Na działce znajduje się budynek hydroforni oraz zbiornik wyrównawczy o pojemności 100 m³. Hydrofornia Jędrzejówka zaopatruje w wodę mieszkańców Jędrzejówki, Majdanu Abramowskiego oraz Hoszni Abramowskiej. Łącznie z wody korzysta 379 mieszkańców. Ilość zawartych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła - 120 umów.
- Ujęcie wody w Albinów Duży - ogrodzone płotem z przęsł metalowych. Na działce znajduje się jeden szacht, w którym znajduje się pompa typu G 60/XII z silnikiem o mocy 7,5 kW, hydrofor o pojemności 1 500 l. Na działce usytuowany jest drewniany budynek, w którym mieści się rozdzielnia prądu. Działka na której znajduje się ujęcie jest własnością osoby prywatnej. Hydrofornia bardzo mała zaopatrująca mieszkańców tylko Albinowa Dużego - łącznie 59 odbiorców. Ilość zawartych umów o zaopatrzenie w wodę na koniec 2019 r. wynosiła - 16 umów.

Większość sieci wodociągowej znajdującej się na terenie Gminy Goraj wykonana została w latach 60,70, i 80 XX wieku. Jest to więc infrastruktura stara i bardzo awaryjna, wymaga częstych napraw oraz remontów. Konieczna jest kompleksowa wymiana sieci wodociągowej na terenie prawie całej Gminy. Proces ten został rozpoczęty od Goraja i będzie kontynuowany w latach następnych. Na terenie Gminy Goraj mamy 51,5 km głównej sieci wodociągowej oraz 1266 zawartych umów na zaopatrzenie w wodę. Konieczna jest dalsza rozbudowa infrastruktury wodociągowej ponieważ Albinów Mały w całości a Hosznia Ordynacka w części nie posiadają gminnej sieci wodociągowej. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Gmina Goraj zwodociągowana jest w 94 % , skanalizowana w 27,52 %.

Gminna oczyszczalnia ścieków

Rozwój systemu kanalizacji jest priorytetem, mającym na celu zwiększenie ilości ścieków odprowadzanych do oczyszczalni ścieków w Goraju, która została oddana do użytkowania w 2013 r. i jest wykorzystywana w 40 %. Oczyszczalnia posiada przepustowość 254,6 m³ na dobę. Jest to oczyszczalnia biologiczno -mechaniczna oczyszczająca ścieki dopływające i dowożone do oczyszczalni wozem asenizacyjnym z terenu całej gminy. Obecnie wybudowane jest 9.67 km sieci kanalizacyjnej. Ilość umów na odprowadzanie ścieków wynosi 260, w tym w 2019 r. podłączyło się do sieci kanalizacyjnej 3 odbiorców. W następnych latach przewiduje się włączenia do systemu kanalizacji następujących miejscowości: Zastawie i Wólka Abramowska.

W 2018 r. w ramach projektu, wybudowany został punkt zrzutu nieczystości płynnych przy istniejącej oczyszczalni ścieków, który przyczynił się do zmniejszenia uciążliwości odorowej dla mieszkańców miejscowości Goraj, oraz polepszył pracę oczyszczalni.

Wywóz nieczystości płynnych z terenu Gminy Goraj

Gmina Goraj prowadzi również działalność wywozu nieczystości płynnych od mieszkańców z terenu Gminy Goraj. Nieczystości płynne odbierane są od mieszkańców Gminy Goraj za pomocą wozu asenizacyjnego o pojemności 3,3 m³.

W 2019 r. wywieziono nieczystości płynnych 3 194,4 m³ w tym

- Wywóz nieczystości grupa I -810 kursów
- Wywóz nieczystości grupa II -158 kursów
- Razem 968 kursów

Na terenie Gminy Goraj działają 25 przydomowe indywidualne oczyszczalnie ścieków.

Wydane decyzje oraz warunki podłączenia do sieci wod-kan w 2019 r.

- wydano 7 warunków technicznych na projektowanie i wykonanie przyłączy wod-kan

3. Gospodarka odpadami

Gmina Goraj zapewnia czystość i porządek na swoim terenie i tworzy niezbędne warunki do ich utrzymania, obejmuje oraz nadzoruje wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Dba o osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W roku 2019, na terenie Gminy Goraj funkcjonował system gospodarowania odpadami, którym objęto właścicieli nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych zobowiązani są do zawierania umów cywilno - prawnych na odbiór odpadów z uprawnionym podmiotem. Liczba złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych wyniosła ogółem w 2019 roku –**995**

Podmiotem odbierającym odpady komunalne i zajmującym się ich zagospodarowaniem od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Goraj w 2019 roku było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Biłgoraju.

Prezentowana analiza obejmuje rok 2019, kiedy to system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonował od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w oparciu o zasady określone w *ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2019 roku.

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

W okresie sprawozdawczym wykorzystano pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (odpady o kodzie 19 12 12) w ilości 134,293 Mg, które przekazano do zagospodarowania w procesie R12 w ilości 29,106 Mg, w procesie D5 (ex 19 12 12 nie kaloryczne) w ilości 11,759 Mg oraz w procesie D8 (frakcja podsitowa 0-80mm) i ilości 93,428 Mg.

Stabilizat o kodzie 19 05 99 powstały w wyniku biologicznego przetwarzania frakcji podsitowej 0-80 mm w ilości 76,236 Mg poddano procesowi unieszkodliwienia D5.

Powyższe odpady składowane były na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Łasków, gmina Mircze.

Tabela 1: Informacja o przyjętych odpadach komunalnych w roku 2019

Kod przyjętych odpadów	Rodzaj przyjętych odpadów	Masa przyjętych odpadów (Mg)	Sposób zagospodarowania przyjętych odpadów
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0	-
20 03 01	Niesegregowane (Zmieszane) odpady komunalne	135,570	R12

Tabela 2: Informacja o ilości odpadów papieru, metali i tworzyw sztucznych i szkła wysortowanych z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa wysortowanych odpadów (Mg)	Masa odpadów poddanych procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów (Mg)	Sposób zagospodarowania odzyskanych odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,012	0,010	R12/R3
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,033	0,030	R12/R3
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,009	0,009	R5
19 12 02	Metale żelazne	1,216	1,127	R12/R4
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,007	0,007	R12

Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Goraj w 2019 roku.

Tabela 3: Masa odpadów komunalnych wytwarzanych i odebranych w 2019 roku z terenu Gminy Goraj

2019 rok	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	290,150
	20 01 23	Urządzenia zawierające freony	3,813
	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	4,106
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	6,020
	20 01 33	Baterie i akumulatory	0,075
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	17,720
	16 01 03	Zużyte opony	15,08
	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,130
	20 01 99	Popiół	20,17
	20 01 02	Szkło	42,686
	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	39,978
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	18,80
	20 01 01	Papier i tektura	19,536
razem			478,264

z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	12,160
20 01 01	Papier i tektura	1,010
20 01 02	Szkło	0,540
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,370
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2,680
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1,420
RAZEM		18,180

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Goraj za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.		
Lp.	Elementy składowe kosztów	kwota
1.	- Koszty wywozu odpadów komunalnych	349 920,00
2.	- Koszty obsługi systemu	24 659,15
	Razem	374 579,15

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych („PSZOK”)

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany przy ul. Targowej 9 w Goraju czynny jest przez cały rok, w poniedziałki od godz. 8.00 do 12.00 i w piątki w godzinach od 12.00 do 15.00, z wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy.

Do „PSZOK” właściciele nieruchomości zamieszkałych z gminy Goraj mogą bezpłatnie dostarczyć własnym transportem odpady selektywnie zbierane, powstające w gospodarstwach domowych takie jak:

- 1) przeterminowane leki i chemikalia,
- 2) zużyte baterie i akumulatory,
- 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 5) zużyte opony,
- 6) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 7) odpady ulegające biodegradacji w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone,
- 8) papier i tektura,
- 9) szkło bezbarwne i kolorowe,
- 10) tworzywa sztuczne,
- 11) opakowania wielomateriałowe,
- 12) opakowania z metali,
- 13) popiół

4. Zabytki i ochrona konserwatorska, cmentarze, miejsca pamięci narodowej.

Na terenie Gminy Goraj zlokalizowane są obiekty znajdujące się w rejestrze ochrony zabytków. Do obiektów tych należą:

1. Zespół Kościoła Parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa - A/1561,
2. Zespół Kościoła rzymskokatolicki Parafialne pw. Świętego Bartłomieja Apostoła – A/173,
3. Cmentarz w Goraju – A/1510,
4. Cmentarz wojenny z I wojny światowej w Zastawiu- A/1532

Ponadto na terenie gminy znajdują się inne obiekty budowlane. Najczęściej są to kapliczki i krzyże przydrożne wpisane do ewidencji zabytków, dla których gmina prowadzi wykaz. W grudniu 2019 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Goraj została przyjęta Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Goraj, która została uzgodniona z konserwatorem. Zostały wykonane karty adresowe zabytków nieruchomych i karty adresowe stanowisk archeologicznych. Obecnie jesteśmy na etapie przygotowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

Na utrzymanie miejsc pamięci narodowej wydano **1.649,29 zł.**

5. Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona przeciwpożarowa.

Na terenie Gminy Goraj funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wszystkie jednostki wyposażone są w samochody pożarnicze. Ochotnicze Straże Pożarne działają na płaszczyźnie zapewnienia bezpieczeństwa lokalnej społeczności oraz są ważnym ogniwem w systemie bezpieczeństwa gminy i powiatu biłgorajskiego. Wykonują także zadania spoczywające na samorządzie w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Jednostka OSP Goraj jako jedyna jest włączona do KSRG, jednostka OSP w Hoszni Ordynackiej jest na etapie włączenia do KSRG. Według stanu na dzień 31.12.2019r. Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Goraj skupiały w swych szeregach 251 członków w tym MDP.

Wykaz jednostek OSP z terenu gminy Goraj

z uwzględnieniem Młodzieżowej Drużyny pożarniczej zorganizowanej przez OSP Goraj

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Liczba osób
1.	OSP Goraj	Goraj ul. Frampolska 23	43
2.	OSP Zagrody	Zagrody 47 a	13
3.	OSP Wólka Abramowska	Wólka Abramowska 80	19
4.	OSP Jędrzejówka	Jędrzejówka 60	20
5.	OSP Majdan Abramowski	Majdan Abramowski 25	19
6.	OSP Hosznia Abramowska	Hosznia Abramowska 17 A	29
7.	OSP Gilów	Gilów 64A	18
8.	OSP Hosznia Ordynacka	Hosznia Ordynacka 22	52
9.	OSP Kondraty	Kondraty 17	20
10.	MDP przy OSP w Goraju	Goraj ul. Frampolska 23	18

W roku 2019 zanotowano w sumie 41 wyjazdów ratowniczo – gaśniczych:

- ✓ do pożarów – 16
- ✓ alarmowe (szerszenie, połamane drzewa i inne) – 8
- ✓ do wypadków drogowych – 14
- ✓ zabezpieczenie lądowania LPR – 3

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej nakłada na gminę obowiązki z zakresu utrzymania, wyposażenia, zapewnienia gotowości bojowej OSP oraz ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej pojazdów pożarniczych oraz członków OSP. Corocznie w budżecie gminy rezerwowane są środki na realizację powyższych zadań. Sukcesywnie uzupełnia się braki w sprzęcie, finansuje zakupy sprzętu i niezbędne remonty.

Wydatki bieżące w roku 2019 z budżetu gminy na funkcjonowanie OSP :

- ✓ wynagrodzenia kierowców oraz komendanta – **45.992,40 zł**
- ✓ zakup wyposażenia dla jednostek OSP Kondraty, Hosznia Ordynacka, Goraj – **57 085,92 zł**
- ✓ dotacje dla OSP na dofinansowanie zakupu sprzętu, umundurowania oraz remontu strażnicy – **6 987,24 zł**
- ✓ ekwiwalent za udział w akcjach, szkoleniach – **12 834,70 zł**
- ✓ pozostały zakup paliwa i części zamiennych do samochodów, utrzymanie sprzętu w gotowości bojowej, przeglądy, badania techniczne, ubezpieczenia samochodów, badania lekarskie oraz ubezpieczenie grupowe strażaków oraz inne wydatki niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania jednostek OSP – **79 585,01 zł**

W ubiegłym roku jednostki OSP takie jak Hosznia Ordynacka, Goraj i Gilów otrzymały dofinansowanie MSWiA i KSRG o łącznej wysokości 23 000,00 zł, przy wkładzie z budżetu Gminy Goraj w wysokości 3 033,04 zł. Za powyższe dofinansowania wymieniono bramę w garażu remizy OSP w Gilowie, zakupiono hełmy dla OSP w Goraju, natomiast jednostka OSP w Hoszni Ordynackiej kupiła aparaty oddechowe, sygnalizatory bezruchu oraz hełmy strażackie. Należy nadmienić, że pozyskano dotację na zakup aparatów oddechowych z WFOŚiGW w Lublinie w łącznej wysokości 9 458,00 zł dla jednostki OSP w Hoszni Ordynackiej. W roku ubiegłym pojawiły się duże możliwości pozyskania dotacji i dofinansowań dla jednostek OSP. Taką pomocą z której skorzystały wszystkie jednostki z terenu gminy Goraj była dotacja dla jednostek OSP z MSW tzw. „5000+”. Jednostki z naszej gminy zakupiły m. in. umundurowanie galowe, ubrania koszarowe, kurtki, obuwie koszarowe, stoliki, krzesła, oraz sprzęt dydaktyczny do udzielania pierwszej pomocy. Łącznie jednostki OSP z naszej gminy pozyskały 49 696,00 zł dotacji dla jednostek OSP z MSW. Dotacja jaką uzyskano z budżetu Gminy Goraj wyniosła ok. 6 000,00 zł. Należy również nadmienić, że 3 jednostki tj. OSP w Goraju, OSP w Hoszni Ordynackiej oraz OSP w Kondratkach pozyskały dotację z KRUS na łączną kwotę 17 240,40 zł. Jednostki OSP zakupiły potrzebny sprzęt pożarniczy i umundurowanie.

Gmina Goraj uzyskała również dotację w ramach funduszu współfinansowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

w ramach zadań z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości w zakresie wsparcia i rozwoju systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem – nabycie: wyposażenia i urządzeń ratownictwa, niezbędnych do udzielenia pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu popełnienia przestępstwa.

Sprzęt o łącznej wartości 57 085,92 zł został przekazany jednostkom OSP: Goraj, Hosznia Ordynacka i Kondraty. Dotacja jaką wykorzystała Gmina Goraj pozyskaną w ramach Funduszu Sprawiedliwości wyniosła 56 293,90 zł, natomiast wkład z budżetu Gminy Goraj wynosił jedynie 792, 02 zł.

Należy również nadmienić, że w ramach Funduszu Sprawiedliwości, Gmina Goraj pozyskała dotację w wysokości 800 000,00 zł na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP w Hoszni Ordynackiej. Wkład własny Gminy Goraj wynosił 49 930,00 zł.

Podsumowując w 2019 roku wartość majątku jednostek OSP z terenu gminy Goraj wzrosła o **1 015 443,36 zł**.

W roku 2019 najlepsze wyniki w zawodach pożarniczych, które odbyły się na terenie naszej gminy, osiągnęły w skali gminy Goraj takie jednostki jak:

- OSP Gilów, I miejsce;
- OSP Hosznia Ordynacka , II miejsce;
- OSP Goraj, III miejsce.

W 2020 roku gminne zawody pożarnicze odbędą się w gminie Frampol.

6. Pozostałe usługi komunalne

Gminy Goraj zajmuje się również utrzymaniem zieleni miejskiej tj. parku i zieleni ulicznej. Do zadań związanych z utrzymaniem zieleni należy: koszenie trawników, nawożenie trawników, krzewów, powierzchniowe oczyszczanie, grabienie liści cięcia pielęgnacyjne, odchwaszczanie i podlewanie.

W 2019 roku dokonano zagospodarowania części skweru (pasa zieleni) przy Rynku 600lecia w Goraju wykonano napis z kwiatów w celu uczczenia setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Corocznie na terenie Goraja dokonywane jest obsadzanie rabat kwiatowych i donic kwiatami jednorocznymi. Na wiosnę tereny obsadzone są bratkami, w czerwcu nasadzone są kwiaty letnie.

W ramach utrzymania zieleni na terenie gminy Goraj prowadzone są również prace związane z utrzymaniem zieleni wysokiej rosnącej na terenie parków, skwerów, cmentarzy i pasów drogowych. Zakres wykonywanych prac obejmuje wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych oraz usuwanie drzew obumarłych i stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa dla ludzi i mienia.

Jednym z ważnych zadań ciążyących na gminie jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Gmina Goraj realizuje to zadanie poprzez zawarcie stosownych umów z lekarzem weterynarii i schroniskiem dla bezdomnych psów. W 2019 r. oddano do

schroniska 2 psy, wykonano 7 zabiegów polegających na sterylizacji lub kastracji zwierząt. Łącznie na ochronę bezdomnych zwierząt w 2019r. Gmina wydała kwotę 7.252,22 zł.

W roku 2019 koszty zakupu i dystrybucji energii elektrycznej wyniosły:

- oświetlenie uliczne – 51 000,00 zł
- konserwacja oświetlenia ulicznego – 14 8800,00 zł
- oświetlenie w budynkach – 34 000,00 zł

W ramach budżetowych zadań własnych Gmina Goraj zrealizowała zadanie polegające na budowie oświetlenia ulicznego w miejscowości Albinów Mały.

Realizacja powyższego zadania, jak również zadań zrealizowanych w latach wcześniejszych, a przede wszystkim dzięki montażowi energooszczędnych opraw oświetleniowych w technologii LED, oprócz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, przyczyniły się do znacznego ograniczenia zużycia energii elektrycznej, przy jednoczesnym wzroście ogólnej liczby źródeł światła.

V. Oświata i wychowanie oraz kultura

1. Zespół Szkół w Goraju

Na terenie Gminy Goraj funkcjonuje jeden Zespół Szkół w Goraju, w skład którego wchodzi:

- 1) Szkoła Podstawowa w Goraju z oddziałem przedszkolnym;
- 2) Przedszkole Samorządowe w Goraju.

Warunki lokalowe – baza i wyposażenie placówki, zaplecze sportowo – rekreacyjne, organizacja świetlicy, organizacja dożywiania.

- a) baza i wyposażenie Szkoły Podstawowej:
 - szkoła dysponuje 15 salami lekcyjnymi i 2 pracownikami komputerowymi z dostępem do internetu;
 - szkoła dysponuje biblioteką i czytelnią oraz świetlicą i stołówką.
- b) zaplecze sportowo – rekreacyjne Szkoły Podstawowej
 - szkoła posiada salę gimnastyczną o pow. 522 m² wyposażoną w urządzenia do gry w piłkę siatkową, halową, ręczną oraz do gimnastyki, posiadającą bogate zasoby sprzętu sportowego, a także salę gimnastyczną o powierzchni 131,20 m²,
 - szkoła korzysta również z boiska „Orlik”.
 - przy budynku szkoły uczniowie mogą korzystać z placu zabaw.

Liczba oddziałów i liczba uczniów w klasach
SZKOŁA PODSTAWOWA W GORAJU Z ODDZIAŁEM „0”

0	IA	IB	IIA	IIB	III	IV	VA	VB	VIA	VIB	VII	VIII	Razem:
25	17	17	15	15	21	21	16	16	18	19	22	21	243

PRZEDSZKOLE

Posiada oddzielny zmodernizowany budynek, do którego uczęszcza 56 dzieci, od września 2019 r. 75 dzieci w związku z realizacją projektu „Przedszkolaki na start”.

Dzieci uczą się w trzech oddziałach. Przedszkole posiada swoje zaplecze kuchenne.

Z posiłków: śniadanie, obiad dwudaniowy i podwieczorek korzystają wszystkie dzieci przedszkolne.

Rozwój bazy dydaktycznej -multimedia

W zakresie rozwoju bazy dydaktycznej należy zauważyć posiadanie nowoczesnej infrastruktury multimedialnej. Obecnie we wszystkich salach dydaktycznych szkoły i przedszkola są zestawy multimedialne, w tym 11 tablic interaktywnych oraz dostęp do bezprzewodowego Internetu. Jest 2 pracownie komputerowe, w tym jedna 20 stanowiskowa i druga mniejsza dla kl. 0-3. Od 2 lat w szkole funkcjonuje wyłącznie dziennik elektroniczny. Nauczyciele umiejętnie i efektywnie wykorzystują multimedia w kształceniu uczniów na wszystkich przedmiotach. Dzięki tym czynnikom nasza szkoła i przedszkole to placówki nowoczesne na miarę XXI w. i w powyższym względzie nie ustępują placówkom miejskim, a niejednokrotnie je wyprzedzają.

Organizacja nauczania i opieki

Zajęcia obowiązkowe realizowane są zgodnie z ramowymi planami nauczania oraz zatwierdzonym arkuszem organizacji. Z funduszy GKRPA dofinansowano wyjazdy na basen do Janowa Lubelskiego dla ok. 50 uczniów w zależności od miesiąca.

Nauczyciele realizowali dodatkowe zajęcia rozwijające i wyrównujące braki.

Organizacja świetlicy

Godziny pracy świetlicy w wymiarze 31 przeznaczono na opiekę nad uczniami dojeżdżającymi oczekującymi na autobus w liczbie ok. 150 oraz tymi, których rodzice pracują lub z innych uzasadnionych przyczyn. Zgodnie z przepisami, uczniowie w tym czasie muszą mieć zapewnioną opiekę szkoły.

Organizacja dożywiania

Z dożywiania korzystało średnio w szkole ok. 245 uczniów - posiłek jednodaniowy oraz 56 przedszkolaków w przedszkolu (od września 2019 r. 75 przedszkolaków): śniadanie i obiad dwudaniowy. Wszyscy uczniowie kl. I – V nieodpłatnie otrzymywali mleko, owoce i warzywa w ramach rządowego programu „Mleko, owoce i warzywa w szkole”

Kwalifikacje kadry

W roku szk. 2018/19 w Zespole Szkół w Goraju zatrudnionych było łącznie 37 nauczycieli (z zatrudnionymi na zastępstwo w ciągu roku) zgodnie z kwalifikacjami. W większości nauczyciele posiadają uprawnienia do nauczania 2 i więcej przedmiotów. Wszyscy posiadają stopień naukowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym.

3 nauczycieli uzyskało w minionym roku szkolnym wyższy stopień awansu zawodowego – 2 nauczyciela dyplomowanego i 1 nauczyciela mianowanego.

Z końcem roku szkolnego z 2 nauczycielami mianowanymi rozwiązano stosunek pracy z uwagi na wygaszenie gimnazjum i wynikającą z tego mniejszą liczbę godzin.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W KONKURSACH

w roku szkolnym 2018/2019

Tab.1 Konkursy zewnętrzne: Konkursy LKO – przedmiotowe

Lp.	Rodzaj konkursu	Liczba uczniów	Osiągnięcia
1.	Języka angielskiego	9	awans do II etapu-3
2.	Polonistyczny	12	-----
3.	Historyczny	19	awans do II etapu-3
4.	Matematyczny	13	-----
5.	Biologiczny	4	-----
6.	Chemiczny	5	-----
7.	Geograficzny	6	-----
8.	Języka niemieckiego	3	-----
	Łącznie	71	6

Tab. 2 Inne konkursy zewnętrzne

Lp.	Rodzaj konkursu	Liczba uczniów	Osiągnięcia
1.	„Warto być Polakiem” - test wiedzy historycznej	22	wyróżnienie
2.	Wojewódzki Konkurs Informatyczny „Mistrz Komputera”	6	laureat
3.	XXV Konkurs Wiedzy o Biblii i Kościele "Życie w Chrystusie"	19	-----
4.	Ogólnopolska Olimpiada Zadań Logicznych	1	Awans do etapu rejonowego
5.	Gimnazjalna Olimpiada Wiedzy o Społeczeństwie	7	laureat
6.	Międzynarodowy Konkurs Matematyczny „Kangur"	1	Wyróżnienie

7.	Ogólnopolski Konkurs Przedmiotowy „LEON ” - matematyka	27	16 laureatów
8.	Ogólnopolski Konkurs Przedmiotowy „LEON ” - język angielski	17	2 laureatów
9.	XXXVIII Mały Konkurs Recytatorski	11	Awans do 2 etapu -2
10.	Konkurs „Radość czytania”	20	awans do II etapu - 2
11.	Konkurs matematyczny „MiMak”	4	-----
12.	Konkurs "Od Gimnazjalisty do Finansisty"	1	Awans do II etapu
13.	Ogólnopolski konkurs Wielka Liga Czytelników	1	II miejsce w powiecie
14.	XII Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Malowane poezją”	2	Wyróżnienie na etapie ogólnopolskim
15.	IV Festiwal Piosenki Patriotycznej „NASZE MAŁE OJCZYZNY,,	1	wyróżnienie
16.	XIII Konkurs Recytatorski „Przebudzeni do życia”	3	Awans do II etapu - 1
17.	XI Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Kulturze Polski, Krajów Anglojęzycznych i Niemieckojęzycznych - The Globetrotter.	4	Awans do II etapu – 4
18.	Olimpiada Przedmiotowa OLIMPUS	11	3 laureatów

Tab.3 Konkursy wewnętrzne

Lp.	Rodzaj konkursu	Liczba uczniów
1.	Konkurs Piosenki Patriotycznej	37
2.	Portret Ani z Zielonego Wzgórza	9
3.	Szkolny konkurs wiedzy o krajach anglojęzycznych	30
4.	Konkurs historyczny	33
5.	Konkurs recytatorski z języka angielskiego	56
6.	Wewnętrzny konkurs matematyczny	5
7.	Konkurs na najpiękniejszy zeszyt do języka polskiego	6
8.	Konkurs ortograficzny	25
9.	Konkurs literacki	6
10.	Konkurs poezji patriotycznej	27
11.	Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Kartka dla Pani”	22

12.	Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”	6
13.	Konkurs plastyczny „Wiosna wokół nas”	66
14.	Konkurs literacki „Świat wierszy”	6
15.	Konkurs na laurkę dla mamy	20
16.	Konkurs na kartkę świąteczną	15
17.	Konkurs matematyczny	21
18.	Konkurs przyrodniczy	15
19.	Szkolny Konkurs Recytatorski z Języka Angielskiego	20
20.	Szkolny Mistrz Ortografii	12

Tab.4 Zawody sportowe – zewnętrzne

Lp.	Dyscyplina sportowa	Liczba uczniów	Osiągnięcia
1.	Powiatowe Igrzyska Młodzieży - piłka siatkowa dziewcząt	10	II miejsce
2.	Powiatowe Igrzyska Młodzieży - piłka koszykowa dziewcząt	11	III miejsce
3.	Powiatowe Igrzyska dzieci w koszykówce dziewcząt	12	II miejsce
4.	Igrzyska dzieci – chłopcy biegi przełajowe	7	
5.	Igrzyska młodzieży - dziewczęta biegi przełajowe	9	
6.	Igrzyska młodzieży – dziewczęta piłka nożna	11	
7.	Drużynowy tenis stołowy	8	
8.	Powiatowy tenis stołowy	2	
9.	Igrzyska młodzieży szkolnej – dziewczęta piłka siatkowa	11	
10.	Igrzyska młodzieży szkolnej – dziewczęta koszykówka	11	
11.	Igrzyska młodzieży szkolnej – chłopcy koszykówka	12	
12.	Turniej „Z podwórka na stadion o Puchar Tymbarku”	10	
13.	Igrzyska dzieci – dziewczęta koszykówka	13	
14.	Igrzyska dzieci – chłopcy koszykówka	13	
15.	Igrzyska Dzieci – chłopcy Czwórbój lekkoatletyczny	7	

Tab. 5 Zawody sportowe – wewnętrzne

Lp.	Rozgrywki wewnętrzne	Liczba uczniów
1.	XIV Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół	Wszyscy uczniowie
2	X Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Goraj	Wszyscy uczniowie
3	Mistrzostwa Zespołu Szkół w Indywidualnym Tenisie Stołowym kategoria - chłopcy klasy IV SP	
4	Mistrzostwa Zespołu Szkół w Indywidualnym Tenisie Stołowym kategoria - chłopcy klas V - VII (r. ur. 2005) SP	

Uczniowie mają możliwość rozwijania różnorodnych zainteresowań, które zwiększają ich szanse edukacyjne. Zainteresowania te mogą rozwijać, przygotowując się do konkursów zewnętrznych i wewnętrznych, które odbywają się w naszej szkole.

Udział w zawodach sportowych daje możliwość rozwoju tym uczniom, którzy nie odnoszą sukcesów w konkursach wiedzy. Uczniowie ci uczestniczą w zawodach w różnych dyscyplinach sportowych. Liczny udział w zawodach służy wdrażaniu nawyków aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

Pozyskane środki zewnętrzne:

- w ramach konkursu „25 na piątkę z plusem” – szkoła wygrała wyposażenie pracowni biologicznej o wartości 35 tys. zł
- dotacja w programie „Aktywna tablica” o wartości 14 000, 00 zł

Łączna kwota wydatków poniesionych na funkcjonowanie Zespołu Szkół (bez dowożenia uczniów) to kwota 3.763.344,12 zł.

Wydatki te zostały pokryte z:

- **subwencji: 2.440.258,00**
- **dotacji na oddziały przedszkolne i przedszkole: 96.807,00 zł**
- **dotacji na realizację zadań zleconych: 18.825,69 zł**
- **udziału w projekcie współfinansowanym ze środków EFS: 165.080,50 zł**
- **środków z budżetu gminy: 1.042.372,93 zł**

Gmina realizując obowiązki określone w art. 32 ust. 6 oraz art. 39 ustawy prawo oświatowe dowoziła do końca czerwca 2019 r. 163 dzieci, od września 2019 r. dowozi 140 dzieci do Zespołu Szkół w Goraju oraz 7 dzieci do szkół specjalnych położonych na terenie Biłgoraja.

2. Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury w Goraju jest samorządową instytucją kultury, która prowadzi działalność w oparciu o Statut zatwierdzony przez Radę Gminy w Goraju Uchwałą nr XXVIII/176/2017 z 27 kwietnia 2017 r. Działalność ta prowadzona jest w zakresie upowszechniania, ochrony i tworzenia kultury.

Ogółem plan wydatków Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju na dzień 31 grudnia 2019r. wyniósł 353230,28 zł. Wykonano wydatki na kwotę 351853,10 zł tj. 99,61%.

Gminny Ośrodek Kultury na dzień 31.12.2019r nie posiadał należności oraz nie udzielał gwarancji i poręczeń.

Saldo konta bankowego na dzień 31.12.2019 r. wyniosło 959,58 zł. Jest to dochód własny pochodzący z wynajmu Sali w budynku GOK.

W 2019 roku GOK skupił ponad 150 osób działających w różnych zespołach i grupach artystycznych zróżnicowanych wiekowo i repertuarowo.

W 2019 roku funkcjonowały takie zespoły jak:

1. Gminna Orkiestra Dęta – 15 członków
2. Kółko plastyczne dla dzieci –15 członków
3. kółko dziennikarskie – 4 osób
4. Młodzieżowe kółko plastyczne – 8 członków
5. Dziecięcy Zespół Wokalny – 12 osób

6. Grupa fletów prostych- 2 osoby
7. Zespoły śpiewacze i KGW – 100 osób
8. Nieformalna Grupa „Aaricia” – 7 osób
9. Soliści – śpiewacy i instrumentalisci – 3 osoby

Kalendarz ważniejszych wydarzeń i działań artystycznych w 2019r.

- XI Gorajskie Kolędowanie w budynku GOK. Wydarzenie podzielono na dwie części: oficjalną, w której odbyły się występy artystyczne i nieoficjalną, w której odbyła się biesiada noworoczna przy poczęstunku i tańcach do muzyki ludowej.

- Ferie w GOK-u. W programie: I tydzień pon: zajęcia dla młodzieży grupy wokalne, wt: zajęcia dla Dziecięcego Zespołu Wokalnego, spotkania plastyczno-filmowe, zajęcia wokalne-indywidualne, Wall-art.- malowanie na ścianie- zajęcia dla młodzieży, zajęcia muzyczne dla duetu fletów prostych, body painitnig dla młodzieży. Tydzień drugi; wyjazd do kin: 19.02- Zamość- film Jak wytresować smoka 3, 21 lutego Lublin- film Alita.

- Dzień Kobiet w Goraju. Podczas Dnia Kobiet wystąpił zespół cygański Złoty Tabor z Tomaszowa Lubelskiego. Na wszystkie przybyłe panie czekały upominki: kwiaty i czekoladki od Wójta Gminy Goraj wręczone przez Wójta, Sekretarza i Przewodniczącego Rady Gminy. Po koncercie odbyła się sesja zdjęciowa dla KGW, zespołów śpiewaczych i chętnych osób. A na zakończenie został wyświetlony film” Listy do Julii”.

-Wyjazd plastyka i podopiecznych na podsumowanie plastycznego w MDK ‘Pod Akacją’ w Lublinie. Prace dziewcząt z kółka plastycznego zostały dostrzeżone przez komisję XVIII Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego "Ilustracje do wierszy Józefa Czechowicza i poetów doby staropolskiej" ogłoszonego przez MDK "Pod Akacją" w Lublinie.

- eliminacje do 13 Konkursu Recytatorskiego „Przebudzeni do życia”. Konkurs oceniała komisja. Do konkursu zgłosiło się 3 osoby.

- wewnętrzne warsztaty malowania pisanek z cementu. Metoda malarstwo akrylowe i decoupage.

- Obchody 228 rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3-go maja.

- eliminacje do 38 małego Konkursu Recytatorskiego. O tytuł laureata starało się 11 osób z klas II-VI.

- V Międzygminny Festiwal Muzyki Ludowej im. Anny Malec w Jędrzejówce. Tradycyjnie pierwsza część festiwalu miała charakter konkursowy, podczas którego wystąpiło 18 zespołów i solistów z gminy Goraj, Dzwola, Turobin i Chrzanów. Występy uczestników oceniało trzyosobowe jury. Po obradach jury odbył się koncert gości festiwalowych czyli

Kapeli Niwińskich. Przez cały dzień festiwalowi towarzyszyła Gminna Orkiestra Dęta działająca przy GOK-u, która otwierała imprezę i przygrywała również podczas przerwy i potańcówki wieczornej.

- podsumowanie wojewódzkiego konkursu plastycznego „Moje zakątki” w MDK-u w Biłgoraju. Nagrodę otrzymały dziewczęta pracujące pod okiem plastyka GOK.

- Gminy Dzień dziecka. Wydarzenie rozpoczęło się występem Dziecięcego Zespołu Wokalnego działającego przy GOK- u w Goraju. Następnie nauczyciele w-fu poprowadzili gry i zabawy sportowe na boisku Orlik. Po grach sportowych przyszedł czas na zabawy animacyjne z Waldemarem Wywrockim- animatorem z Rzeszowa. W międzyczasie każdy z uczestników imprezy mógł skosztować ciastek i dań z grilla, przygotowanych przez Radę Rodziców Zespołu Szkół w Goraju. Uczestnicy mogli również korzystać ze stoiska malowania buziek.

- Gminna Orkiestra Dęta brała udział w Powiatowym przeglądzie Orkiestr Dętych w Potoku Górnym.

- Pani Janina Pydo uczestniczyła w nagraniach do programu TVP Kultura Szlakiem Kolberga. W programie wystąpiła razem z Dorotą Miśkiewicz.

- rozpoczęły się sesje zdjęciowe do kalendarza stylizowanego na 2020 rok. Tematem przewodnim były postacie leśne, wróżki, postacie z pograniczy snu i magii. Tytuł kalendarza to „Sen nocy leśnej”.

- Gminna Orkiestra Dęta została zaproszona do Warszawy. Zagrała na potańcówce w Ambasadzie Muzyki Tradycyjnej i Domu Tańca w Warszawie w ramach zadania „W Ambasadzie muzykują 2019-2021”.

- Festyn Rodzinny - 21 lipca 2019, część artystyczna rozpoczęła się występem Dziecięcego Zespołu Wokalnego działającego przy GOK –u w Goraju. Następnie zaprezentowała się Gminna Orkiestra Dęta. Gry i zabawy z dziećmi poprowadził: Waldemar Wywrocki. Na scenie wystąpili również: Janina Pydo – śpiewaczka ludowa z Zastawia, Zespół Śpiewaczy Hosznianki, KGW Zagrody i Stanisław Kowalik z Huty Turobińskiej a także wystąpił Alberto Amanti, następnie zespół TEX. Gwiazdą wieczoru był zespół Power Play. Natomiast wieczór muzycznie zakończył zespół Motif. Imprezie towarzyszyły również stoiska kulinarne i tematyczne przygotowane przez stowarzyszenie „Zagrodzanie”, KGW Zagrody i Bononianki, stowarzyszenie „Kobieta Aktywna” i KGW Goraj oraz Stowarzyszenia Biała Łada. Stoisko historyczne przygotowało stowarzyszenie „Gorajszczyzna” z Goraja.

- Międzynarodowy Festiwal Singera w Goraju. Pierwszego dnia o godzinie 18.00 odbył się wernisaż instalacji artystycznej „Terytorium pamięci” autorstwa Stefanii Jabłońskiej. Następnie w Gminnym Ośrodku Kultury w Goraju odbył się spektakl w wykonaniu Teatru NN „Siedem opowieści nie tylko dla dzieci”. Spektakl nawiązywał

tytułem do znanych „Opowiadań dla dzieci” Singera. Na scenie pojawił się aktor – opowiadacz czyli Witold Dąbrowski- dyrektor festiwalu oraz towarzyszący mu muzycy grający na kontrabasie i skrzypcach. Zakończeniem wieczoru był film fabularny „Sztukmistrz z Lublina” wyreżyserowany przez Menahema Golana na podstawie książki Izaaka Baszewisa Singera o tym samym tytule. Drugi dzień festiwalowy odbył się na gorajskim rynku. Był to spektakl z muzyką na żywo, fragmentami opowiadań Singera, historiami lokalnymi z elementami cyrku, akrobatyki powietrznej , tańca, teatru ognia. Spektakl wyreżyserował Konrad Biel- aktor Teatru Andersena z Lublina. Muzykę na żywo przygotowali Mic4eij Hanusek-gitarzysta, kompozytor i menadżer muzyczny, Buba Badje Kuyateh- kompozytor z Gambii oraz Agnieszka Mendel- wokalistka, aktorka i trenerka głosu. Na scenie wystąpili: Soffia Popova- tancerka z Ukrainy, Jan Żórawski – aktor, magister muzykologii, Krzysztof Kostera – aktor cyrkowy i teatralny, Lital Natanzon- izraelska tancerka ognia, Nicole Lewicka- akrobatka sportowa, Aude Cattin – artystka cyrkowa ze Szwajcarii.

- 16 sierpnia 2019 roku pani Janina Pydo wystąpiła w koncercie re:tradycja podczas Jarmarku Jagiellońskiego w Lublinie. Koncert odbył się na dziedzińcu zamkowym. Wystąpiła z muzykami: Dorotą Miśkiewicz oraz Henrykiem Miśkiewiczem a także z kapelą w składzie: Zbigniew Butryn, Sebastian Pikula i Piotr Deptuła. Na scenie koncertu re:tradycja wystąpili również: Adam Bałdych, Krzysztof Dys z kapelą Jana Kmity, Katarzyna Groniec i Zespół Śpiewaczy z Dobrowody oraz Monika Brodka z Barbarą Biegun i kapelą Ficek/Blachura.

- Dożynki gminno –parafialne. Gospodarzami dożynek były panie KGW Zastawie

- Dożynki Powiatowe we Frampolu. Gminę Goraj reprezentowało KGW „Kalina” z Zagród oraz władarze naszej gminy, a także reprezentantka GOK. Panie z KGW przygotowały stoisko z rękodziełem artystycznym.

- Udział w wydarzeniu muzycznym: Fanfara w Chłopkowie . Pracownicy GOk wraz z panią Janiną odwiedzili festiwal. Pani Janina poprowadziła warsztaty: ze śpiewu pieśni weselnych oraz opowiadała o dawnych zwyczajach weselnych.

- Uroczyste obchody 10-lecia Chóru parafialnego. Koncert był podzielony na kilka części.

- w remizie w Gilowie podsumowano projekt „Zadrzy, że zadrzyj moje serce-tradycyjna muzyka weselna i miłosna”. Podczas podsumowania zaprezentowano teledyski konkursowe do muzyki Roztocza i film „Ośpiewać wesele” opowiadający o ważnym momencie jakim są oczepiny i pieśniach śpiewanych pannie młodej na weselu. Podczas sobotniego podsumowania projektu wystąpiła również pani Janina Pydo z Zastawia, która zaśpiewała kilka utworów tradycyjnych o tematyce weselnej i miłosnej. Zwieńczeniem spotkania była potańcówka zrealizowana ze środków własnych GOK i TdNiCz. Podczas potańcówki zagrali: Gorajska Gminna Orkiestra Dęta oraz Kapela Bornego z Podzamcza (z Lublina).

- Spotkanie autorskie z pisarzem Jakubem Małeckim. Współorganizacja spotkania: przygotowanie poczęstunku i gadżetów promocyjnych oraz aktywne uczestnictwo.

- Organizacja spotkania „ bajkowego” z Zuzanną Litawińska- artystą plastykiem z Warszawy. Odwiedziny w Goraju były związane z projektem, który realizuje Zuzanna: Babaški. To projekt podtrzymujący tradycję opowiadania bajek i baśni oraz zwracający uwagę na ich ważną rolę w życiu jednostki. Jest to projekt artystyczno-badawczy. Realizowany jest na terenie wybranych, małych miasteczek i wsi.

- Koncert Chórów Ziemi Biłgorajskiej i zamojskiej w kościele w Goraju. Jako pierwszy zaprezentował się Chór Męski Ziemi Biłgorajskiej „Echo” pod dyрекcją Pawła Stelmacha. Następnie wystąpił Chór kameralny parafii p. w. św. Jerzego w Biłgoraju pod dyрекcją Zbigniewa Bilińskiego. Kolejne chóry, który śpiewały w gorajskiej świątyni to: Chór parafii p. w. św. Jana Nepomucena i Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury we Frampolu pod dyрекcją Eweliny Wójcik, Chór „Cordis” Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Biłgoraju pod dyрекcją Józefa Wajraka, Chór „Cantate Deo” parafii p. w. św. Marii Magdaleny w Biłgoraju pod dyрекcją Ireneusza Pietrzniaaka, chór parafii p.w. Matki Bożej Bolesnej w Korytkowie Dużym pod dyрекcją Jerzego Odrzywolskiego Chór Ziemi Zamojskiej „CONTRA” pod dyрекcją Katarzyny Wasilewskiej, oraz Chór „NOSTER” parafii p. w. św. Bartłomieja Apostoła w Goraju pod dyрекcją Diany Adamskiej.

- 10 listopada na parkingu za kościołem rozpalano „Ognie niepodległości” zainicjowane przez OSP Goraj. W organizację wydarzenie włączyli się również: Starosta Biłgorajski, Wójt Gminy Goraj, Gminny Ośrodek Kultury w Goraju. Wydarzenie rozpoczęło się wspólnym odśpiewaniem Hymnu Narodowego, odczytaniem Odezwy Komitetu Honorowego Obchodów Odzyskania Niepodległości. Następnie wszyscy uczestnicy wzięli udział we wspólnym śpiewaniu pieśni patriotycznych. Ognisko zakończyło się pieczeniem kiełbasek.

- Obchody 101 Roczniczy Odzyskania Niepodległości przez Polskę w Goraju rozpoczęły się o 8.30 zbiórką przy GOK. Następnie poczty sztandarowe i delegacje oraz mieszkańcy gminy przy dźwiękach orkiestry dętej udali się pod pomnik poświęcony pomordowanym w czasie II wojny światowej na Rynku. Następnie o godzinie 9.00 odbyła się uroczysta msza św. W intencji Ojczyzny. Po mszy św. w kościele odbyło się wspólnie śpiewanie pieśni patriotycznych i żołnierskich pn. „Zgodnym chórem dla Ojczyzny” .

- Instruktor muzyki i dyrektor wraz ze swoimi podopiecznym z kółka muzycznego i dziennikarskiego wzięli udział w nagraniu do Telewizji Lublin do programu „Zobacz, co słyszą”. Zarówno młodzież, jak i ich prowadzący opowiadali o pracy na zajęciach i o wydarzeniach w najbliższym czasie.

- Współorganizacja Złotych Godów w gminie Goraj: przygotowanie części artystycznej przez instruktora ds. muzycznych

– zaangażowanie w organizację Orszaku Trzech Króli oraz Diabełków- Pożegnania Starego Roku i Powitania Nowego Roku.

Gminny Ośrodek Kultury w Goraju w 2019 roku realizował projekt dofinansowany z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod tytułem: „Zadrzyj, że zadrzyj moje serce- tradycyjna muzyka weselna i miłosna”- projekt realizowany od maja do listopada 2019. Pozyskano 10 tys. zł.

W ramach projektu zrealizowano poszczególne działania:

I - V Międzygminny Festiwal Muzyki Ludowej im. Anny Malec w Jędrzejówce - piąta edycja jednodniowego festiwalu odbył się 19 maja, i miał podtytuł: "Zadrzyj serce me" - pieśni miłosne i weselne. W programie festiwalu odbył się: konkurs dla muzyków, zespołów, śpiewaków ludowych z terenu gminy Goraj i okolicznych gmin. Pierwsza część festiwalu miała charakter konkursowy, podczas którego wystąpiło 18 zespołów i solistów z gminy Goraj, Dzwola, Turobin i Chrzanów. Występy uczestników oceniało trzyosobowe jury:

- dr hab. Tomasz Rokosz – kulturoznawca, etnomuzykolog, polonista kierownik Katedry Etnomuzykologii i Hymnologii KUL, juror licznych konkursów piosenki i przeglądów folklorystycznych, praktykujący muzyk i wokalista.
- Mateusz Niwiński - etnolog, pedagog, animator kultury, organizator wydarzeń i projektów muzycznych poświęconych polskiej muzyce tradycyjnej, współautor nagradzanych wydawnictw płytowych. Skrzypek, uczeń wybitnych muzykantów z Mazowsza.
- Agnieszka Szokaluk – Gorczyca – historyk sztuki, doktorantka Instytutu Kulturoznawstwa UMCS.. Badaczka tradycji śpiewaczych Lubelszczyzny, współautorka wydawnictw płytowych i monografii na temat muzyki wiejskiej Roztocza, śpiewaczka wykonująca i ucząca tradycyjnego śpiewu, uczennica wiejskich mistrzyń m. in. z Roztocza.

Po obradach jury postanowiło nagrodzić: I miejsce przyznano Zespołowi „Kocudzanki”, II miejsce Zespołowi Męskiemu „Borowiacy”, III Janinie Pydo. Wyróżnienia otrzymali: Zespół Śpiewaczy „Hosznianki”, Młodzieżowy Zespół Wokalny działający przy GOK-u oraz Alina Myszak z Kocudzy. Grand Prix czyli specjalną nagrodę za utwór Anny Malec otrzymała Jadwiga Skoczylas. Natomiast Nagrodę Publiczności przyznaną w głosowaniu otrzymało KGW Chrzanowianki.

Po obradach jury odbył się koncert gości festiwalowych czyli Kapeli Niwińskich. Przez cały dzień festiwalowi towarzyszyła Gminna Orkiestra Dęta działająca przy GOK-u, która otwierała imprezę i przygrywała również podczas przerwy i potańcówki wieczornej. Festiwal prowadziła Olga Wykrętek, prawnuczka Anny Malec.

II - Utworzenie "pogotowia weselnego". Jesienią 2019 utworzono grupę kobiet, w wieku od 20 do 50 lat, która została przygotowana do zajmowania się śpiewaniem pieśni na weselach: pieśni oczepinowych i przyśpiewek weselnych, oraz pieśni poprzedzających zaślubiny. Grupa ta została przygotowana na 4 spotkaniach w dniach 4, 5(dwa spotkania), i 6 października 2019 roku i były prowadzone przez Agnieszkę Szokaluk- Gorczycę Dziewczęta i kobiety,

które pojawiły się na warsztatach utworzyły tzw. grupę "pogotowia weselnego", która teraz może wykonywać repertuar muzyki tradycyjnej weselnej. Uczestniczek warsztatów było 11. Założeniem "pogotowia" była praca nad poznaniem i praktyką wykonawczą tych elementów folkloru muzycznego związanego z obrzędem weselnym, które mają największy potencjał praktycznego zastosowania, czyli takimi, które mogą wzbudzić zainteresowanie nowożeńców, jako ciekawe, wzbogacające, a jednocześnie nie zakłócające konwencjonalnego, współczesnego charakteru wydarzenia elementy oprawy uroczystości.

III - zorganizowanie konkursu dla młodzieży na animację lub teledysk do wybranych utworów muzycznych o tematyce miłosnej i weselnej. Konkurs został ogłoszony w czerwcu i pierwotnie miał trwać do 15 września, ale z braku zainteresowania termin został wydłużony do końca września 2019. Skierowany został do osób w wieku 13- 25 lat z terenu całej Polski. Zadaniem młodzieży było nadesłanie animacji lub teledysku do wybranego i narzuconego przez organizatora repertuaru muzyki tradycyjnej o tematyce miłosnej i weselnej - repertuar został podany w regulaminie. Ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród - bonów na zakup w wybranych sklepach miało miejsce podczas koncertu podsumowującego projekt. Mimo promocji w mediach społecznościowych, na portalach internetowych i mediach, na konkurs wpłynęło tylko 2 prace. Osoby oceniające prace czyli: koordynator projektu i realizatorzy projektu (pracownicy GOK) postanowili przyznać dwie równorzędne nagrody o wartości ok. 600 zł.

IV. Wydarzenie podsumowując projekt odbyło się 5 października w jednej z remiz na terenie gminy Goraj: w Gilowie, w miejscu, w którym dotąd nie odbywały się żadne wydarzenia kulturalne nawiązujące do muzyki tradycyjnej. Podczas spotkania odbył się krótki koncert grupa kobiet przeszkolonych w zakresie śpiewania pieśni oczepinowych oraz występ Janiny Pydo- śpiewaczki ludowej z Zastawia specjalizującej się w śpiewaniu pieśni weselnych. Podczas koncertu zostały zaprezentowane również teledyski, które zostały nadesłane na konkurs na Teledysk z Muzyki Roztocza. Wręczenie nagród zaplanowane na podsumowanie projektu odbyło się indywidualnie, po spotkaniu z twórcami. Ponadto podczas spotkania dodatkowo została urządzona potańcówka z udziałem Gminnej Orkiestry Dętej z Goraja i Kapel Bornego z Podzamcza z Lublina.

3. Gminna Biblioteka Publiczna w Goraju

Gminna Biblioteka Publiczna w Goraju, zwana dalej „Biblioteką”, działa w ogólnopolskiej sieci bibliotek publicznych na podstawie ustaw: O bibliotekach, Organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, O finansach publicznych,

Samorządzie gminnym i nadanego przez organizatora Statutu. Jako samorządowa instytucja kultury posiada osobowość prawną; wpisana jest do Rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Urząd Gminy w Goraju. Gminna Biblioteka Publiczna w Goraju działa na podstawie Uchwały Rady Gminy Nr XLV/244/10 z dnia 24 marca 2010.

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Biblioteki określa Regulamin organizacyjny biblioteki

Przychody z działalności Biblioteki w 2019 roku wyniosły ogółem 108.036,02 zł

Dodatkowo otrzymano pozabudżetowe wsparcie finansowe w postaci darowizny rzeczowe wzbogacające księgozbiór biblioteki 25 vol. na sumę 450,00 zł.

Wydatki dokonywane były zgodnie z planem w myśl obowiązujących przepisów . Szczegółowe sprawozdanie finansowe, w przepisowo wymagalnym terminie przekazano Skarbnikowi Urzędu Gminy w Goraju.

Na koniec roku sprawozdawczego Biblioteka nie posiadała żadnych długów ani wymagalnych płatności.

Od 2017 roku obsługę księgowo-finansową Gminnej Biblioteki Publicznej zapewnia Urząd Gminy w Goraju.

Wszystkie swoje zadania Biblioteka realizuje w siedzibie budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju ul. Frampolska 23, w której znajdują się: czytelnia, wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych.

W 2019 r. zbiory Biblioteki powiększyły się o 544 pozycje książkowe. W procesie uzupełniania księgozbioru preferowano nowości zarówno z zakresu literatury pięknej, popularnonaukowej, dla dzieci i młodzieży, zbiory o tematyce regionalnej. Szczegółową strukturę wpływów przedstawia poniższa tabela.

Liczba wpływów do biblioteki w 2019

Ogółem vol.	Ze środków organizatora	Z MKiDN	Dary	Kwota wpływów
544 vol.	406 vol. na kwotę 8343,27zł.	113 vol. na kwotę 2519,00 zł.	25 vol. na kwotę 450,00 zł.	na kwotę 11312,27 zł.

Użytkownicy biblioteki i odwiedziny w ciągu roku

1. Liczba odwiedzin w bibliotece	7920
*w tym w wypożyczalni	5540
* w tym w czytelni	2380

2. Liczba zarejestrowanych czytelników	387
3. Liczba osób korzystających z internetu	533
4. Liczba udzielonych informacji	463
5. Liczba komputerów	4

W roku 2019 zarejestrowano ogółem 387 czytelników w tym:

Struktura czytelników wg wieku

	1	2	3	4	5	6	7	8
Według zajęcia	do lat 5	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	powyżej 60 lat
Ogółem 377	9	51	28	35	32	144	56	32

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Goraju znajduje się 4 stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu. Dwa stanowiska przeznaczone są dla czytelników, dwa stanowiska wykorzystywane jest do prac bibliotecznych. Biblioteka pracuje w systemie bibliotecznym LIBRA. Na koniec 2019 do elektronicznego katalogu wprowadzono 100%.

W 2019 czynnie działał przy Bibliotece Dyskusyjny Klub Książki pod nazwą „KURNIK”, w ramach którego organizowane są, m.in. spotkania członków klubu i spotkania autorskie. Poprzez działalność Klubu nawiązała się współpraca z innymi bibliotekami w ramach DDK.

Łącznie w 2019 roku odbyło się 9 spotkań DDK.

Gminna Biblioteka Publiczna aktywnie promuje książki i w 2019 roku odbyły się one w następujących formach.

Forma	Liczba	Frekwencja
- spotkanie autorskie z pisarzem Jakubem Małeckim	1	16
-spotkanie z Zuzanną Litwińską- Bajki	1	8
pogadanki, spotkania z książką	52	777
konkursy	1	20
dyskusje nad książką	9	67
lekcje biblioteczne i wycieczki do biblioteki mają na celu wstępne zapoznanie uczniów ze	17	288

zbiorami i usługami bibliotecznymi, bądź też pogłębianie znajomości księgozbiorów, zapoznanie z katalogami i usługami informacyjnymi biblioteki.		
imprezy masowe	3	
książka na telefon	246	325 książek
gazetki	14	
wystawki	11	

VI. Pomoc społeczna

Ogółem plan wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goraju na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniósł **6 048 472,76 zł**. Wykonano wydatki na kwotę **5 922 445,62 zł**, tj. **97,92 %**.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Goraju jest Jednostką powołaną uchwałą Nr XI / 55 / 91 Rady Gminy w Goraju z dnia 30 kwietnia 1991 roku. Ośrodek działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu organizacyjnego i będących z nimi w zgodzie zarządzeń wewnętrznych. Misją Ośrodka jest wspieranie ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Stanowi to podstawę do podejmowania działań w sferze życia społecznego oraz wdrażania systemowych rozwiązań zmierzających do minimalizacji problemów mieszkańców.

Podstawą działalności Jednostki stanowi realizacja zadań własnych i zleconych gminie, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, w szczególności przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, a także praca socjalna. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości.

W ramach realizowanych zadań Ośrodek udziela pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, w tym:

1) Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Zasiłki celowe wypłacono dla 19 rodzin (35 świadczeń) w wysokości 13 300,00 zł. Zasiłek taki zgodnie z art. 39 ust 1 ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004r może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłki specjalne celowe otrzymało 56 rodzin (83 świadczeń) na kwotę 35 200,00 zł. Zgodnie z art. 41 ustawy o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Zasiłki okresowe otrzymało 23 rodzin (144 świadczeń) w łącznej wysokości 60 439,51 zł. Zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

2) Zasiłki stałe

Zasiłki stałe wypłacono 10 osobom (112 świadczeń) w wysokości 56 709,22 zł.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

3) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2019 r. otrzymano dotację celową na realizację programu „Opieka 75+” 2019. Gmina Goraj w ramach tego programu pozyskała dotację celową w wysokości 8 510,88 zł, w tym na wynagrodzenia 7 458,00zł i pochodne od wynagrodzeń 1 052,88 zł. W ramach programu GOPS zatrudnił 2 nowych pracowników będących opiekunami osoby starszej, która ma ukończone 75 lat i wymaga opieki.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. sfinansowano wynagrodzenie za usługi opiekuńcze dla 3 opiekunów osoby starszej na kwotę 19 416,00zł., w tym 7 458,00zł z dotacji w ramach programu Opieka 75+ 2019. Pochodne od wynagrodzeń poniesiono na kwotę 3 446,48 zł w tym 1 052,88 zł z dotacji w ramach programu Opieka 75+ 2019. Osobie samotnej, która z powodu wieku choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

4) Pomoc w zakresie dożywiania

Z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” skorzystało 153 uczniów (20352 posiłków). Ogółem zakupiono posiłki na kwotę 56 417,70 zł. W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” wypłacono 118,00 zasiłków na zakup żywności dla 41 rodzin na łączną kwotę 44 050,00 zł. Ogółem wydatkowano 100 467,70 zł. z czego: śr. własne w wysokości- 20 093,54 zł, natomiast środki z budżetu Wojewody- 80 374,16 zł.

5) Stypendia dla uczniów

W 2019 r. wydatkowano 55 540,00 zł. Z czego 5 540,00 zł - to wkład własny, a 50 000,00.zł to środki wojewody. Wypłacono stypendia dla 47 rodzin (98 uczniów).

Stypendia szkolne i zasiłki szkolne przysługują uczniom szkół publicznych i niepublicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia. Kryterium dochodowe w 2019 r. wynosi 528,00zł netto na osobę w rodzinie.

6) Świadczenie wychowawcze

W 2019 r. wypłacono świadczenie wychowawcze dla 393 rodzin (5924 świadczeń, w tym 88 w ramach koordynacji) w wysokości 2 951 378,90 zł.

Wydatki na wynagrodzenia sfinansowane z dotacji celowej w 2019r. wyniosły 29 483,18 zł. Pochodne od wynagrodzeń wyniosły 5 727,52.zł. Pozostałe wydatki w ramach świadczeń wychowawczych poniesiono na prowizje bankowe, znaczki pocztowe – 3 001,30zł, szkolenia pracownika – 535,00 zł. Zakupiono druki, mat. biurowe, na łączną kwotę 246,00 zł.

Do 30.06.2019 r. zgodnie z art.5 ust.3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dn. 11.02.2016r. świadczenie wychowawcze przysługiwało na 1-wsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał 800,00 zł lub 1 200,00 zł jeżeli w składzie rodziny było dziecko niepełnosprawne, od 1 lipca 2019 roku kryterium dochodowe zostało zniesione. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019r. do GOPS wpłynęło 384 wniosków o ustalenie prawa do św. wychowawczego, do LUW przekazano 29 wnioski.

7) Wspieranie rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goraju w 2019r. poniósł wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny – 16 087,15zł. W tym z dotacji sfinansowano 8 963,00 zł.

Pochodne od wynagrodzeń asystenta rodziny wyniosły 3 225,87zł sfinansowano je w całości ze środków własnych. Ponadto ze środków własnych poniesiono też wydatki na ryczałt dla asystenta rodziny za przejazdy lokalne na kwotę 1 049,52zł. Asystent rodziny w 2019 r. pod swoją opieką miał 6 rodzin (15 dzieci).

8) Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Nazwa świadczenia	wydatki	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	675480,97	3852
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	29000,00	29
zasiłki pielęgnacyjne	270214,00	1425

świadczenia z funduszu alimentacyjnego	84340,00	258
Świadczenie pielęgnacyjne	299820,20	190
Specjalny zasiłek opiekuńczy	264669,73	432
Świadczenie rodzicielskie	98963,30	104
Zasiłek dla opiekuna	52536,00	84
RAZEM	1 775 024,20	6 374

Wydatki na wynagrodzenia sfinansowane z dotacji celowej w 2019 r. wyniosły 40463,50zł

Pochodne od wynagrodzeń wyniosły 7 163,68 zł

Ubezpieczenie emerytalno-rentowe w okresie od 01 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019 roku opłacono za podopiecznych na kwotę 131 955,24 zł.

Pozostałe wydatki w ramach świadczeń rodzinnych poniesiono na prowizje bankowe, i znaczki pocztowe – 5228,00zł, oraz na szkolenia pracownika – 1025,00 zł. Zakupiono druki i materiały biurowe – 564,61zł.

9) Karta Dużej Rodziny

W 2019 roku wydano 93 Kart Dużej Rodziny w sumie dla 39 rodzin (71 rodziców i 18 dzieci). Koszty poniesione na realizację tego zadania to 247,00 zł. Zakupione zostały materiały biurowe.

Koszty obsługi Karty Dużej Rodziny sfinansowane są w całości ze środków zleconych.

Jedna osoba wystąpiła z wnioskiem o wydanie karty elektronicznej do już posiadanej papierowej KDR dlatego też wniosła opłatę w wysokości 9,21zł. Z czego 0,46 zł. stanowi dochód gminy, natomiast 8,75 zł. będące dochodem państwa zostało zwrócone na rachunek budżetu państwa.

10) Domy pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goraju od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019r. sfinansował pobyt 3 mieszkańców gminy Goraj w Domu Pomocy Społecznej na kwotę 49 935,34zł. (21 świadczeń). Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie

mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

11) Rodziny zastępcze

W rozdziale tym zrealizowano wydatki na kwotę 5 430,00 zł, opłacając pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej.

12) Świadczenie „Dobry start”.

Od 1 lipca 2019 r. do 30 listopada 2019 r. GOPS realizował program „Dobry start”. W ramach tego programu wypłacono 418 świadczeń na łączną kwotę 125 400,00 zł. Poniesiono też wydatki na wynagrodzenia - 2 876,00 zł. Na pochodne od wynagrodzeń w ramach programu „Dobry start” wydatkowano 555,00 zł. W ramach kosztów obsługi programu „Dobry start” ze środków zleconych zostały zakupione materiały biurowe na kwotę-200,00 zł., zakupiono aktualizację programu Sygnity oraz opłacono prowizje bankowe na łączną kwotę 549,00 zł.

VII. Funkcjonowanie Urzędu Gminy Goraj

Urząd Gminy Goraj wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej i samorządowej.

Urząd Gminy zatrudnia obecnie 34 osoby (33 etaty):

Wykonując postanowienia ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz prowadząc politykę dobrze pojętej integracji społecznej, zatrudnia się także osoby niepełnosprawne. W 2019 roku zatrudniony był 1 pracownik niepełnosprawny w wymiarze 1 etatu.

Aktualna struktura zatrudnionych wg wykształcenia przedstawia się następująco:

L.p.	Poziom wykształcenia	Liczba pracowników (stan na 31.12.2019 r.)
1.	Wykształcenie wyższe (w tym licencjat)	22
2.	Wykształcenie średnie	1
3.	Wykształcenie zawodowe	8
4.	Wykształcenie podstawowe	3

Profilaktyczna opieka zdrowotna i bhp

Badania wstępne przechodzą osoby, które mają rozpocząć pracę w Urzędzie Gminy Goraj. Natomiast pracownicy zatrudnieni w Urzędzie Gminy przechodzą badania okresowe w terminach określonych przez lekarza medycyny pracy. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach z monitorami ekranowymi i użytkujących te monitory co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy, Urząd Gminy, zgodnie z zaleceniem lekarza, zapewnia okulary korygujące wzrok. Pracownikom zwracany jest koszt zakupu do wysokości 150,00 zł (raz w ciągu 2 lat).

Wszyscy zatrudnieni, a także praktykanci i osoby kierowane na staże, uczestniczą w szkoleniach z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy – wstępne i okresowe, w terminach wymaganych przez prawo.

Na bieżąco prowadzona jest ocena środowiska pracy oraz analizowane jest ryzyko zawodowe na poszczególnych stanowiskach pracy. W Urzędzie nie występują czynniki szkodliwe w środowisku pracy w stopniu przekraczającym dopuszczalne stężenia i natężenia.

Sprawy techniczno – organizacyjne

W 2019 roku w Urzędzie Gminy Goraj użytkowanych było 23 komputerów, 1 serwer, 18 drukarek laserowych, 4 skanery i 3 kserokopiarki – drukarki sieciowe wysokonakładowe. Na stanowiskach komputerowych zainstalowane są odpowiednie programy wspomagające pracę na poszczególnych stanowiskach pracy.

Do Urzędu można również przysyłać wszelkie informacje drogą elektroniczną na adres: poczta@goraj.eurad.eu. Wszystkie komputery są połączone z internetem.

Statystyka:

1. W 2019 roku do Urzędu Gminy wpłynęło i zostało zarejestrowanych 11 185 pism.
2. Wójt Gminy wydał 157 Zarządzeń.
3. Na poszczególnych stanowiskach pracy wydano:
 - a) **stanowisko pracy ds. wymiaru podatków, opłat i księgowości podatkowej**
 - liczba płatników podatku - 3928,
 - decyzje płatnicze – 8556,
 - decyzje zmieniające - 73,
 - upomnienia - 165,
 - tytuły wykonawcze - 47,
 - wezwania za wodę - 167,
 - nakazy na kwotę poniżej 7,00 zł – 65,
 - decyzje o umorzeniu - 0.
 - b) **stanowisko pracy ds. geodezji i gospodarki gruntami**
 - decyzje zatwierdzające podziały nieruchomości – 6
 - postępowania rozgraniczające - 5
 - zawiadomienia dotyczące nadania numeru porządkowego nieruchomości - 5

- zaświadczenia o nadanym numerze porządkowym - 4,
- poświadczenia oświadczeń dotyczących osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego - 20
- w związku z porozumieniem zawartym pomiędzy Wójtem Gminy Goraj a Starostą Biłgorajskim w sprawie przekazania zadań z zakresu ewidencji gruntów i budynków:
 - dokonano zmian w operacie ewidencji gruntów i budynków - 364,
 - spraw dotyczące wydawania wypisów, zaświadczeń, informacji związanych z ewidencją gruntów i budynków - 200,
 - decyzję o zmianie klasyfikacji gruntów - 2.
- c) stanowisko pracy ds. rolnictwa i działalności gospodarczej**
 - zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – 19,
 - decyzje wygaszające zezwolenia – 0,
 - postanowienia odmawiające wydanie zaświadczenia – 9.
- d) stanowisko pracy ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami**
 - decyzja środowiskowa - 1, dla przedsięwzięcia pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2906 L Gilów – Teodorówka – odcinek od km 0+000 do km 12+016 dług. 12 016 mb”) – decyzja została wydana w roku 2019.
 - decyzja w sprawie wycinki drzew - 2
 - decyzja w sprawie sprzeciwu wycinki drzew - 1
 - zaświadczenia w sprawie braku sprzeciwu do usunięcia drzew - 2
- e) stanowisko pracy ds. komunalnych i zagospodarowania przestrzennego**
 - decyzje o ustalenie warunków zabudowy - 10,
 - wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - 15,
 - zaświadczenia o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - 140.
- f) stanowisko pracy do spraw naliczania opłat i nadzoru**
 - decyzja zezwalającą na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych -1
 - warunki techniczne na projektowanie i wykonanie przyłączy wodno – kanalizacyjnych - 6.
- g) stanowisko pracy ds. księgowości budżetowej**
 - decyzje w sprawie wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym – 853
- h) stanowisko pracy ds. ewidencji ludności i archiwum zakładowego - USC**

- akty stanu cywilnego – 43, w tym (akty urodzenia – 7, akty małżeństwa – 19, akty zgonu – 17) – 52,
- wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego – 50,
- przypiski przy aktach stanu cywilnego- 165,
- zmigrowano do rejestru BUSC aktów stanu cywilnego - 281
- czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego – 11,
- odpisy aktów stanu cywilnego – 3304,
- zaświadczenia – 29,
- decyzja o zmianie imienia lub nazwiska – 1,
- wydano decyzji z zakresu rejestracji stanu cywilnego – 130,
- wydano decyzji z zakresu udostępniania danych – 1,
- zameldowano na pobyt stały lub czasowy 93, osób
- usunięto 59 niezgodności w rejestrze PESEL
- nadano 6 numerów PESEL
- decyzje w sprawach meldunkowych – 3,
- udostępniono uprawnionym podmiotom dane z rejestru mieszkańców – 382,
- zaświadczenia z rejestru mieszkańców – 158,
- wydano 257 dowodów osobistych,
- zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego – 29,
- unieważniono dowodów osobistych – 17.

Cały obszar Gminy Goraj stanowi okręg rejestracyjny miejscowego Urzędu Stanu Cywilnego. Urząd Stanu Cywilnego realizuje w szczególności zadania z zakresu:

- 1) rejestracji urodzeń, małżeństw i zgonów;
- 2) rejestracji zdarzeń mających wpływ na treść i ważność aktów stanu cywilnego;
- 3) wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz udostępniania informacji na podstawie aktów stanu cywilnego i akt zbiorowych;
- 4) przechowywania i konserwacji ksiąg stanu cywilnego;
- 5) przyjmowania oświadczeń woli przewidzianych ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682);
- 6) zmiany imion i nazwisk.

Ponadto w USC realizowane są zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych.

VIII. Działalność gospodarcza

Aktualnie baza przedsiębiorców znajduje się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzonej przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii, która jest ogólnodostępna. Obsługa Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez Gminę Goraj jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. W ramach tego zadania w Urzędzie Gminy przyjmuje się i przetwarza wnioski o wpis, wykreślenie, zawieszenie, i wznowienie działalności gospodarczej, a także dokonuje się wszelkich zmian i aktualizacji statusu działalności. Według dostępnych danych liczba zarejestrowanych wpisów działalności gospodarczej na dzień 31.12.2019r. na terenie gminy Goraj wynosi 91 podmiotów gospodarczych oraz 3 spółki prawa handlowego, wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego. Większość zarejestrowanych firm to jednoosobowe działalności gospodarcze o charakterze usługowym. W roku 2019 nowego wpisu dokonało 18 przedsiębiorców, zmian we wpisie 55, zawieszeń wykonywania działalności gospodarczej dokonało 17 przedsiębiorców, wznowień 11 i 14 osób zdecydowało się na zamknięcie czyli wykreślenie z CEIDG. Na terenie naszej gminy w 2019 roku aż 74% osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stanowili mężczyźni. Rozpiętość wiekowa przedsiębiorców była na poziomie od 22 do 82 lat, z czego największą grupę stanowiły osoby w wieku 32—45 lat. W 2019 roku głównym rodzajem działalności gospodarczej była działalność usługowa oraz handlowa, a także roboty budowlane wykończeniowe.

W 2019 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz na piwo posiadało 14 sklepów, powyżej 4,5 do 18% alkoholu – 9 sklepów, powyżej 18 % alkoholu 6 sklepów.

W 5 lokalach gastronomicznych podawany jest alkohol zawierający do 4,5 % alkoholu, w tym w 3 powyżej 4,5 do 18 % alkoholu, i 4 powyżej 18 % alkoholu.

IX. Gospodarowanie mieniem komunalnym

Na dzień 31 grudnia 2019 r. mienie komunalne Gminy Goraj, będące w dyspozycji i użytkowaniu jednostek organizacyjnych, uwzględniając jego wartość, ujmowaną w prowadzonej ewidencji księgowej w postaci rzeczowego majątku trwałego brutto, stanowiło kwotę łączną **56 496 671,50 zł**. Wzrost w stosunku do 2018 roku o **7 418 039,84 zł**. Po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wartość netto tego mienia obejmowała kwotę łączną **37 790 792,22 zł**.

Wielkość środków trwałych w poszczególnych grupach rodzajowych na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Grupa	Wyszczególnienie	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Stopień umorzenia (%)
0	<i>Grunty</i>	1 540 845,93	-	1 540 845,93	-
1	<i>Budynki i lokale</i>	8 950 507,68	3 568 825,83	5 381 681,85	39,87
2	<i>Obiekty inż. lądowej i wodnej</i>	35 099 463,45	11 123 992,17	23 975 471,28	31,69
3	<i>Kotły i maszyny energetyczne</i>	28 025,00	7 563,95	20 461,05	26,99
4	<i>Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania</i>	375 118,36	375 118,36	0,00	100
5	<i>Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty</i>	363 099,64	305 406,21	57 693,43	84,11
6	<i>Urządzenia techniczne</i>	7 379 033,52	2 196 348,32	5 182 685,20	29,76
7	<i>Środki transportowe</i>	2 617 133,55	1 049 929,75	1 567 203,80	40,12
8	<i>Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie</i>	143 444,37	78 694,69	64 749,68	54,86
	Ogółem	56 496 671,50	18 705 879,28	37 790 792,22	33,11

INFORMACJA
o stanie mienia komunalnego

Aktywa	Stan na dzień 31 grudnia 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2019		Zmiany w 2019 roku Stanu brutto	
	BRUTTO	NETTO	BRUTTO	NETTO	Zwiększenia	Zmniejszenia
Grunty	1 540 845,93	1 540 845,93	1 540 845,93	1 540 845,93		
Budynki i lokale	7 591 368,65	4 205 710,97	8 950 507,68	5 381 681,85	1 359 139,03	
Obiekty inż. lądowej i wodnej	31 262 981,54	22 044 828,88	35 099 463,45	23 975 471,28	3 848 730,81	12 248,90
Kotły i maszyny energetyczne	28 025,00	22 010,85	28 025,00	20 461,05		
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	482 695,04	0,00	375 118,36			107 576,68
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	351 395,33	61 390,30	363 099,64	57 693,43	11 704,31	
Urządzenia techniczne	5 910 672,25	4 278 397,07	7 379 033,52	5 182 685,20	1 494 121,83	25 760,56
Środki transportu	1 767 203,55	881 521,54	2 617 133,55	1 567 203,80	849 930,00	
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	143 444,37	82 897,86	143 444,37	64 749,68		
Zbiory biblioteczne						
- Zespół Szkół w Goraju	123 498,43	0,00	121 799,27	0,00	13 543,72	15 242,88
- Gminna Biblioteka Publiczna	144 608,35	0,00	155 136,70	0,00	10 528,35	
Wartości niematerialne i prawne	189 879,55	0,00	177 388,17	0,00	6 638,76	19 130,14

Zmiany w stanie mienia komunalnego w 2019 roku:

- **budynki i lokale** – zwiększenie wartości budynku Urzędu Gminy poprzez przebudowę i rozbudowę,

- **obiekty inż. lądowej i wodnej** – przyjęcie na stan środków trwałych nowych nawierzchni dróg, oświetlenia ulicznego w miejscowości Albinów Mały, placu zabaw w Wólce Abramowskiej, zestawu wielofunkcyjnego – pomostu ze zjeżdżalniami przy Przedszkolu oraz ujawnionych w trakcie inwentaryzacji nawierzchni dróg.

Zmniejszenia – likwidacja placu zabaw przy Przedszkolu

- **maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania** – likwidacja zużytego, wyeksploatowanego sprzętu komputerowego,

- **specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty** – przyjęcie na stan środków trwałych pieca konwekcyjno-parowego,

- **urządzenia techniczne** – przyjęcie na stan mienia gminy ogniw fotowoltaicznych, monitoringu w zbiorniku uśredniającym na oczyszczalni ścieków, dźwigu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Urzędu Gminy

Zmniejszenie – likwidacja zużytej nie nadającej się do naprawy centrali telefonicznej.

- **środki transportu** – przyjęcie na stan środków trwałych samochodu ratowniczo-gaśniczego zakupionego dla OSP w Hoszni Ordynackiej,

Budynki i lokale to :

- Świetlica Zastawie, Świetlica Abramów, Szkoła w Średniówce, Przedszkole Goraj, Ośrodek Zdrowia, Budynek Ratownictwa Wodnego, Budynek Urzędu Gminy, Sklep Wólka Abramowska, Sklep Hosznia Ordynacka, Remiza OSP Kondraty, Remiza OSP Zagrody, Remiza OSP Hosznia Abramowska, Remiza OSP Wólka Abramowska, Remiza OSP Majdan Abramowski, Remiza OSP Hosznia Ordynacka, Remiza OSP Jędrzejówka, Remiza OSP Gilów, Szkoła Wólka Abramowska, Szkoła Zagrody, Szkoła Podstawowa w Goraju, Szkoła Podstawowa w Hoszni Ordynackiej, Gimnazjum w Goraju, Budynek Sali gimnastycznej w Goraju, budynek po byłym ZGK, budynek GOK, przystanki, wiaty garażowe.

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej to :

- drogi (nawierzchnie), wodociągi, chodniki, place, place zabaw, oczyszczalnia, kanalizacja, oświetlenie hybrydowe, boisko "Orlik", punkt widokowy w Jędrzejówce i Hoszni Ordynackiej, studnia betonowa oraz studnia murowana w Jędrzejówce, pole biwakowe w Hoszni Ordynackiej, postój turystyczny w Hoszni Ordynackiej, oświetlenie uliczne w Albinowie Dużym, Albinowie Małym, w Wólce Abramowskiej, oświetlenie placu rekreacji w miejscowości Zastawie, boisko Zastawie, siłownia zewnętrzna, punkt zrzutu ścieków.

Kotły i maszyny energetyczne to:

- kotły c. o.

Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania to :

- komputery, drukarki, serwery, pompy na hydroforniach.

Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty to :

- koparko-ładowarka UG, odśnieżarka, kosiarki, zamiatarka, piec konwekcyjno – parowy, kuchnia gazowa, patelnia elektryczna, bęben, zestaw kotłów, kuchnia, zestaw okapów, zmywarka, piec konwekcyjno-parowy,

Urządzenia techniczne to :

- centrala telefoniczna, monitoring wizyjny Rynku 600 LECIA, monitoring szkoły, zegar uliczny, tablica informacyjna, kolektory słoneczne, schodołaz, ogniwa fotowoltaiczne, dźwig dla osób niepełnosprawnych, monitoring na oczyszczalni,

Środki transportu to :

- samochody OSP, samochody Urzędu Gminy, samochód ciężarowy RENAUT, ciągnik MF, przyczepa asenizacyjna, ciągnik ZETOR.

Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie to :

- urządzenia XERO, garaże blaszane, boksy stadionowe, zestawy stołów kuchennych, szafa do kuchni, klarnet, akordeon, zestaw ratownictwa technicznego.

Grupując środki trwałe wg miejsc ich użytkowania, to w ujęciu wartości netto wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia się następująco:

Lp.	Jednostki organizacyjne	Wartość netto użytkowanego mienia	Udział procentowy
1	<i>Zespół Szkół w Goraju</i>	2 433 877,71	6,44
2.	<i>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</i>	0,00	-
3	<i>Gminny Ośrodek Kultury</i>	382 233,02	1,01
4	<i>Urząd Gminy</i>	34 974 681,49	92,55
	Ogółem	37 790 792,22	100,00

Wartość netto środków trwałych wg poszczególnych grup klasyfikacyjnych, w układzie podmiotowym - będących w posiadaniu przez poszczególne jednostki organizacyjne, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Urząd Gminy	GOPS	Gminny Ośrodek Kultury	Zespół Szkół	Razem
<i>Grunty</i>	1 305 123,81			235 722,12	1 540 845,93
<i>Budynki i lokale</i>	3 191 374,95		382 233,02	1 808 073,88	5 381 681,85
<i>Obiekty inż. lądowej i morskiej</i>	23 651 068,57			324 402,71	23 975 471,28
<i>Kotły i maszyny energetyczne</i>	20 461,05			0,00	20 461,05
<i>Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania</i>	0,00			0,00	0,00
<i>Specjalne maszyny, urządzenia i aparaty</i>	40 263,77			17 429,66	57 693,43
<i>Urządzenia techniczne</i>	5 134 435,86			48 249,34	5 182 685,20
<i>Środki transportowe</i>	1 567 203,80			0,00	1 567 203,80
<i>Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenia</i>	64 749,68			0,00	64 749,68
Ogółem	34 974 681,49		382 233,02	2 433 877,71	37 790 792,22

Wartości niematerialne i prawne

Istotną pozycją w majątku trwałym są wartości niematerialne i prawne. Wg prowadzonej w jednostkach organizacyjnych ewidencji księgowej, stan wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31.12.2019 roku, przedstawiają się następująco:

Jednostki organizacyjne	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Stopień umorzenia
Zespół Szkół	18 774,05	18 774,05	0,00	100,00
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	6 678,14	6 678,14	0,00	100,00
Gminny Ośrodek Kultury	8 028,00	8 028,00	0,00	100,00
Biblioteka	9 440,00	9 440,00	0,00	100,00
Urząd Gminy	134 467,98	134 467,98	0,00	100,00
Ogółem	177 388,17	177 388,17	0,00	100,00

Dane dotyczące gruntów komunalnych

Wg prowadzonej ewidencji gruntów wynika, że grunty stanowiące własność gminy to ogółem **151,2137 ha** o wartości **1 540 845,93 zł** (grunty zostały wycenione wg wartości wynikających

z decyzji komunalizacyjnych i aktów notarialnych dla celów księgowych)

Stan i wielkość gruntów przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31-12-2018		Stan na dzień 31-12-2019	
	ha	wartość	ha	wartość
Grunty ogółem	151,2137	1 540 845,93	151,2137	1 540 845,93
w tym:				
- drogi	118,3048	890 970,42	118,3048	890 970,42
- działki budowlane				
- lasy				
- tereny zielone (parki)	0,17	1 184,22	0,17	1 184,22
- pozostałe	32,7389	648 691,29	32,7389	648 691,29

Zmiany w stanie gruntów w 2019 roku:

W 2019 roku rozwiązana została umowa na użytkowanie wieczyste działki Nr 3167/7 o powierzchni 0,0268 ha, wartości księgowej 180,55 zł. Zawarta zaś została umowa na użytkowanie wieczyste działki Nr 3166/1 o powierzchni 0,0177ha, wartości księgowej 131,37 zł.

I. GRUNTY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ GMINY**GORAJ**

Przekazane w zarząd Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Goraju	1,0099 ha
Działki zakupione w 2009 r. pod boisko szkolne	0,0700 ha
Ujęcie wody	0,2702 ha
Grunty nabyte ze wspólnoty pod oczyszczalnię ścieków	1,1200 ha
Działki pod budynkiem Urzędu Gminy + parking	0,1035 ha
Działka między ulicami: Frampolską i Szewską	0,1000 ha
Działki obok szkoły (zakupione w 2010 r.)	0,2600 ha
Grunty w użytkowaniu wieczystym	1,4860 ha
Działka pod budynkiem remizy OSP	0,0400 ha
Działka pod budynkiem Ośrodka Zdrowia	0,0600 ha
Działka zakupiona w 2011 r. pod chodnik przy ulicy Dymitra Gorajskiego	0,0154 ha
Teren wydzielony pod budownictwo jedn. /Goraj – Folwarki/	2,4000 ha
Działka przy Rynku	0,0500 ha
Zielony skwerek w Rynku	0,1700 ha
Zbiornik wodny	10,7200 ha
Grunt nad rzeką przy Agronomówce	0,1449 ha
Drogi gminne i ulice	17,0327 ha
Pozostałe grunty	2,8456 ha
Razem: 37,8982 ha	

ABRAMÓW

Grunty pod drogami	5,4060 ha
--------------------	-----------

ALBINÓW

Grunty pod drogami 1,1400 ha

LAS ŁADZKI

Grunty pod drogami 3,1100 ha

BONONIA

Grunty pod drogami 5,1556 ha

Działka zakupiona w 2009 roku pod oczyszczalnię 0,2400 ha

Działka zakupiona w 2012 roku pod oczyszczalnię 0,2300 ha

Razem: 5,6256 ha

GILÓW

Grunty pod drogami 4,6000 ha

Ujęcie wody 0,3700 ha

Działka pod remizę OSP 0,1000 ha

Pozostałe grunty 0,1900 ha

Razem: 5,2600 ha

HOSZNIA ABRAMOWSKA

Grunty pod drogami 2,0400 ha

Działka pod remizę OSP 0,0900 ha

Razem: 2,1300 ha

HOSZNIA ORDYNACKA

Grunty pod drogami 12,3200 ha

Działka pod remizę OSP 0,4200 ha

Działka po szkołę 0,3900 ha

Pozostałe grunty 0,0800 ha

Razem: 13,2100 ha

JEDRZEJÓWKA

Grunty pod drogami	6,1956 ha
Ujęcie wody	0,3600 ha
Razem: 6,5556 ha	

KONDRATY

Grunty pod drogami	5,5800 ha
Działka pod remizą OSP	0,8000 ha
Razem: 6,3800 ha	

MAJDAN ABRAMOWSKI

Grunty pod drogami	4,2200 ha
--------------------	-----------

ŚREDNIÓWKA

Grunty pod drogami	4,7669 ha
Działka po byłej szkole	0,2200 ha
Razem: 4,9869 ha	

WÓLKA ABRAMOWSKA

Grunty pod drogami	13,9689 ha
Działka pod remizą OSP	0,5500 ha
Działka pod byłą szkołą i pozostałe działki powstały w wyniku podziału dz. 1553 (bez dróg)	1,1334 ha
Razem: 15,6523 ha	

ZAGRODY

Grunty pod drogami	16,1591 ha
Ujęcie wody	0,2900 ha
Działka pod byłą szkołą	0,5800 ha
Działka zakupiona w 2015 r.	0,0500 ha
Pozostałe grunty	0,2700 ha
Razem: 17,3491 ha	

ZASTAWIE

Grunty pod drogami	16,6100 ha
Działka darowana przez wspólnotę w 2009 r. (molisko w Zastawiu)	5,0700 ha
Pozostałe grunty	0,6100 ha
Razem: 22,2900 ha	

II. GRUNTY PRZEKAZANE W DZIERŻAWĘ

1. Część działki nr 3151 o pow. ogólnej 0,05 ha stanowiąca powierzchnię 134,70 m² - wydzierżawiona.
2. Część działki nr 3151 o pow. ogólnej 0,05 ha stanowiąca powierzchnię 16,00 m² (zabudowana) – wydzierżawiona.
3. Działka nr 3457/1 o pow. 0,10 ha położona w Goraju przy ul. Frampolskiej i ul. Szewskiej – wydzierżawiona.
4. Część działki nr 3637/3 tj. 25 m kw. położonej przy budynku Agronomówki - wydzierżawiona.

2. Dane w zakresie innych niż własność praw majątkowych

GORAJ

Działka pod budynkiem Gospodarki Komunalnej	0,1100 ha
Grunty po drogami	0,3900 ha
Cmentarz żydowski	0,5100 ha

HOSZNIA ORDYNACKA

Kopalnia kamienia (dz. 180)	0,1800 ha
-----------------------------	-----------

KONDRATY

Działka nr 127	0,2500 ha
----------------	-----------

MAJDAN ABRAMOWSKI

Grunty pod drogami	1,1500 ha
--------------------	-----------

ŚREDNIÓWKA

Grunty pod drogami	0,6200 ha
--------------------	-----------

ZASTAWIE

tzw. Pole gminne /bezumowne użytkowanie/	1,2300 ha
Cmentarz z I Wojny Światowej	0,4200 ha

3. Dochody uzyskane z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych

A) Dochody z majątku gminy realizowane przez Urząd Gminy

Wyszczególnienie	Plan na dzień 31.12.2019 r.	Wykonanie na dzień 31.12.2019 r.	% wykon. planu rocznego	Zaległości
<i>Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości</i>	2 565,00	2 396,54	93,43	115,00
<i>Dochody z dzierżawy i najmu</i>	49 000,00	46 002,74	93,88	1 343,51
<i>Dochody z tytułu odsprzedaży energii elektrycznej i ciepłej</i>	17 500,00	16 994,52	97,11	0,17
<i>Dochody z tytułu sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości</i>	600,00	578,86	96,48	0,00
<i>Dochody z tytułu z tytułu sprzedaży złomu</i>	2 767,00	2 766,92	100,00	0,00
<i>Dochody z tytułu odsetek za nieterminowe wpłaty</i>	300,00	205,03	68,34	0,00
Ogółem	72 732,00	68 944,61	94,79	1 458,68

X. Podsumowanie

Serdecznie dziękuję za zapoznanie się z raportem o stanie Gminy Goraj

Stan Gminy Goraj na koniec 2019 r. to wynik nie tylko działania organów Gminy, jakimi są, Wójt Gminy Goraj i Rada Gminy Goraj, ale również wielu pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych i pomocniczych.

To również wypadkowa działań osób zarządzających Gminą Goraj, m.in. ich polityka podatkowa, inwestycyjna, społeczna oświatowa i kulturalna.

Nie bez znaczenia są również czynniki zewnętrzne warunkujące to, jak wygląda dziś sytuacja Gorajskiego samorządu. To przede wszystkim warunki makroekonomiczne, które w głównej mierze kształtuje polityka państwa, mające bezpośredni wpływ na finanse Gminy (dochody podatkowe, subwencje). Do czynników tych należy również zaliczyć współpracę z samorządami wyższego szczebla oraz wojewodą, a także dostępność funduszy zewnętrznych (w tym unijnych). Olbrzymie znaczenie ma również współpraca pomiędzy samymi organami Gminy, tj. pomiędzy Wójtem Gminy i Radą Gminy w Goraju, które mają ogromny wpływ na stan gminy i jej rozwój. Organ wykonawczy, czyli Wójt, przygotowuje i realizuje budżet na dany rok, który zatwierdzany jest przez organ stanowiący, czyli Radę Gminy. Już na tym etapie, mimo odmiennych ról (uchwałodawcza i wykonawcza) uwidacznia się wspólne działanie tych organów, które dążą do realizacji tego samego celu, jakim jest rozwój gminy w zakresie poprawy jakości życia jej mieszkańców. Wspólne działanie to m.in. podejmowanie działań organów Gminy, takich jak np. decydowanie o wysokości podatków mających wpływ na wysokość budżetu, wprowadzaniu ograniczeń dotyczących kosztów bieżących, to wreszcie decydowanie o inwestycjach, zarówno tych mających potencjał prorozwojowy oraz takich, które zaspokajają tylko ambicje lokalnych społeczności.

Niniejszy Raport ma charakter prezentacji dokonań władarza Gminy Goraj w 2019 roku. Dokonania te zostały zobrazowane poprzez przedstawienie realizacji strategii, programów i uchwał, które obejmowały rozpatrywany okres. Przedstawia on opis realizacji działań Wójta w kluczowych obszarach, takich jak: finanse Gminy, mienie komunalne, ład przestrzenny, oświata i edukacja, polityka społeczna, kultura, sport i rekreacja oraz rozwój gospodarczy. W każdym z obszarów widać działania objawiające się realizowaniem zakładanych wskaźników i celów stawianych w rozpatrywanym okresie, tj. w roku 2019.

Z punktu widzenia prezentowanych działań w Raporcie rok 2019 r. obfitował w wiele pozytywnych przedsięwzięć przyczyniających się do rozwoju gminy Goraj oraz podnoszących komfort życia jej mieszkańców.

Gmina Goraj, chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musi stawić czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Pod tym hasłem kryje się wiele zagadnień związanych z zamieszkiwaniem, wypoczynkiem, rekreacją, infrastrukturą, dbaniem o środowisko naturalne, pielęgnowaniem tradycji i kultury lokalnej, stymulowaniem rozwoju społecznego, podniesieniem atrakcyjności gminy jako miejsca, gdzie można spędzać wolny czas. Równoległe ze wzmacnianiem potencjału społecznego i gospodarczego gminy konieczne jest wykazanie dbałości o zasoby infrastruktury technicznej służącej zaspokajaniu podstawowych potrzeb mieszkańców.

W 2019 roku Rada Gminy Goraj na wniosek Wójta podjęła uchwałę Nr XII/75/2019 z dnia 27 września 2019 roku w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości Goraj. Stosowny wniosek do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego został złożony w dniu 1 października 2019 roku. Wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewodę Lubelskiego – Przemysława Czarnka i przesłany do MSWiA.

WÓJT GMINY
ul. Bednarska 1
23-450 GORAJ
-1-

Goraj, dnia 30 września 2019 roku

OR.0112.14.2019

Pan

Przemysław Czarnek

Wojewoda Lubelski

Szanowny Panie Wojewodo!

Wykonując uchwałę Nr XII/75/2019 Rady Gminy Goraj z dnia 27 września 2019 roku w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości Goraj przesyłam wniosek Rady Gminy Goraj wraz z załącznikami celem przekazania go wraz z opinią Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji.

z wyrazami szacunku

WÓJT

Antoni Łukasik

Załącznik do uchwały Nr XII/75/2019
Rady Gminy Goraj
z dnia 27 września 2019 roku.

Pan

Mariusz Kamiński

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Stefana Batorego 5

02 – 591 Warszawa

za pośrednictwem

Wojewody Lubelskiego

Wnioskodawca: Rada Gminy Goraj

ul. Bednarska 1

23 – 450 Goraj

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 roku w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 310) przekazuję wniosek o nadanie statusu miasta miejscowości Goraj wraz z załącznikami.

Jednocześnie mając na uwadze dążenia mieszkańców Goraja do uczczenia 100 rocznicy odzyskania niepodległości i 150 rocznicy utraty praw miejskich Goraja uprzejmie proszę o możliwość rozpatrzenia wniosku przy uproszczonej i skróconej procedurze w tej sprawie.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław KAPICA

Rok 2019 okazał się rokiem obfitym jeśli chodzi o przeznaczanie środków na poprawę stanu infrastruktury drogowej. Gmina nie tylko przeznacza coraz większą pulę środków na odbudowę dróg gminnych, ale również partycypowała i angażowała się w pozyskiwanie środków na remont dróg, które nie są w jej zarządzie. Podejmowała ponadto monity w sprawie modernizacji dróg powiatowych usytuowanych na terenie gminy.

Rok 2019 był rekordowym w wykonaniu budżetu Gminy Goraj i w realizacji inwestycji, które pragnę Państwu jeszcze raz przedstawić:

- 1) Przebudowa drogi gminnej nr 109164L w miejscowości Zastawie – **1 091 107,75 zł**
 - środki z Funduszu Dróg Samorządowych – 755 165,00 zł
 - środki własne – 335 942,75 zł,
- 2) Przebudowa drogi gminnej nr 109165L w miejscowościach Bononia i Wólka Abramowska – **574 142,33 zł**
 - środki z Funduszu Dróg Samorządowych – 287 050,00 zł
 - środki własne – 287 092,33 zł,
- 3) Przebudowa dróg gminnych nr 109166L i 109147L stanowiących wspólny ciąg komunikacyjny w miejscowości Zagrody – **146 995,46 zł** – etap I sfinansowany w całości ze środków z Funduszu Dróg Samorządowych,
- 4) Przebudowa (poszerzenie) drogi gminnej nr 113324L w miejscowości Jędrzejówka – **13 500,00 zł,**
- 5) Przebudowa drogi gminnej nr 109177L w Goraju- ulica Rolna (odcinek od ul. Cmentarnej) – **49 815,62 zł,**
- 6) Utwardzenie drogi gminnej na działce nr 445 w miejscowości Bononia – **12 988,80 zł,**
- 7) Utwardzenie drogi gminnej nr 109173L na Pierwszej Kolonii w miejscowości Abramów (etap II) – **33 946,46 zł,**
- 8) Wykonanie nawierzchni na drodze gminnej nr 109159L w miejscowości Albinów Mały – **30 496,89 zł,**
- 9) Wykonanie nawierzchni na drodze gminnej nr 115126L na Lipowej Górcie w miejscowości Zagrody – **29 362,56 zł,**
- 10) Przebudowa drogi gminnej nr 109162L od km 0+700 do km 1+410 w miejscowościach Bononia i Zastawie, uszkodzonej w wyniku gwałtownego spływu wód opadowych w 2018 r. – **326 788,18 zł,** w tym:
 - dotacja z budżetu państwa – 255 998,00 zł,
 - środki własne – 70 790,18 zł
- 11) Przebudowa drogi gminnej nr 109163L od km 1+180 do km 2+170 w miejscowości Bononia, uszkodzonej w wyniku gwałtownego spływu wód opadowych w 2018 r. – **381 838,47 zł,** w tym:
 - dotacja z budżetu państwa – 299 635,00 zł,
 - środki własne – 82 203,47 zł,
- 12) Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 109178L od km 0+165 do km 0+430 w miejscowości Goraj – **126 474,09 zł,** w tym:
 - dotacja z budżetu państwa – 97 876,00 zł,
 - środki własne – 28 598,09 zł,
- 13) Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 113337L od km 0+000 do km 0+840 w miejscowości Średniówka – **451 447,66 zł,** w tym:
 - dotacja z budżetu państwa – 354 977,00 zł,
 - środki własne – 96 470,66 zł.
- 14) Termomodernizacja wraz z rozbudową budynku Urzędu Gminy w Goraju – **999 363,13 zł.**

- Całkowity koszt zadania w 2016, 2018 i 2019 roku to kwota 1 359 139,03 zł.
Przedsięwzięcie zostało sfinansowane z następujących środków:
- środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 659 892,72 zł,
 - środki z budżetu państwa – 77 634,44 zł,
 - środki własne – 621 611,87 zł.
- 15) Dostawa i montaż dźwigu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Urzędu Gminy Goraj – **32 170,65 zł**,
- 16) Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Hoszni Ordynackiej – **849 930,00 zł**, w tym:
- środki z Funduszu Sprawiedliwości – 800 000,00 zł,
 - środki własne – 49 930,00 zł.
- 17) Montaż instalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Goraj - **1 453 749,44 zł**. Projekt realizowany był z udziałem środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2014-2020 i wkładu mieszkańców gminy Goraj- uczestników projektu. W ramach projektu zostało wykonane 117 instalacji ogniw fotowoltaicznych. Kwota dofinansowania to 1 042 648,36 zł.
- 18) Kompleksowa adaptacja zdegradowanego budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Goraju w celu przywrócenia podstawowych oraz nadania mu nowych funkcji społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej - **841 235,16 zł**. (I etap). Dalsza realizacja przedsięwzięcia nastąpi w 2020 roku.
- 19) Wykonanie monitoringu w zbiorniku uśredniającym na oczyszczalni ścieków w Goraju - **13 382,40 zł**.
- 20) Przebudowa linii wodociągowej w miejscowości Hosznia Abramowska (dokumentacja) – **23 500,00 zł**,
- 21) Przebudowa drogi gminnej nr 109186L w miejscowości Goraj (dokumentacja) – **5 999,94 zł**,
- 22) Zakup zestawu wielofunkcyjnego – pomost ze zjeżdżalniami stanowiącego wyposażenie placu zabaw przy Przedszkolu w ramach projektu "Przedszkolaki na start! - Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych w gminie Goraj" - **23 628,30 zł**,
- 23) Zakup pieca konwekcyjno – parowego stanowiącego wyposażenie kuchni w ramach projektu "Przedszkolaki na start! - Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych w gminie Goraj"- **11 704,31 zł**,
- 24) Wykonanie oświetlenia w miejscowości Albinów Mały – **15 000,00 zł**,
- 25) Urządzenie placu zabaw przy budynku remizy OSP w Wólce Abramowskiej - **24 667,04 zł**,
- 26) Opracowanie dokumentacji na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 835 na odcinku od km 63+608 do km 63+864 polegająca na budowie drogi serwisowej po lewej stronie drogi w miejscowości Zagrody” jako pomoc rzeczowa dla Województwa Lubelskiego – **3 690,00 zł**,
- 27) Opracowanie dokumentacji na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 835 na odcinku od skrzyżowania z drogą gminną nr 109166L do skrzyżowania z drogą powiatową nr 2810L polegająca na budowie ciągu pieszo-rowerowego po prawej stronie drogi w miejscowości Zastawie” również jako pomoc rzeczowa dla Województwa Lubelskiego - **30 750,00 zł**,
- 28) opracowanie dokumentacji i studium wykonalności dla projektu „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Goraj z wykorzystaniem energooszczędnych technologii oświetleniowych – **19 680,00 zł**,
- 29) Dotacja celowa na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Biłgorajskiemu z przeznaczeniem na realizację I etapu zadania pn. „Przebudowa dróg powiatowych; Nr 2902L Gródki – Zaprze - Czernięcin, Nr 2906L Gilów-Teodorówka i Nr 2910L Frampol-Latyczyn” – **55 540,40 zł**.

Na terenie gminy Goraj dzieje się wiele, aby być na bieżąco, zapraszamy do odwiedzania stron internetowych prowadzonych przez Urząd Gminy Goraj www.goraj.eu i www.uggoraj.bip.lubelskie.pl. Z każdą informacją zarówno Wójt gminy, jak też pracownicy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych starają się dotrzeć do mieszkańców za pośrednictwem sieci Internet oraz tablic ogłoszeń w naszych sołectwach i urzędzie.

Roku 2019 nie należy oceniać wyłącznie przez pryzmat wykonanych zadań, ale również należy postrzegać jako początek kolejnych projektów i inwestycji, bowiem wykonano w nim nowe plany i koncepcje na kolejne lata.

Jako samorząd musimy skupić się na stwarzaniu przyjaznych warunków dla rodzin i dalszych inwestycjach wpisujących się w wieloaspektowy, zrównoważony rozwój gminy. Będziemy jednak działać w sposób przemyślany, strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków z zewnętrznych źródeł, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw. Wśród priorytetów są projekty infrastrukturalne i społeczne. Działaniom towarzyszy kontekst proekologiczny, wagę przywiązujemy do edukowania, oraz szerokiej oferty kulturalnej i wszelkich innych wskazanych aspektów, warunkujących harmonijny rozwój Gminy. Budujemy wizerunek Gminy przyjaznej mieszkańcom.

Wyzwania gminy Goraj są duże, ponieważ oczekiwania mieszkańców są coraz większe. W sposób przemyślany i strategiczny władze gminy realizują kolejne zadania służące poprawie warunków życia mieszkańców gminy.

